

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
รายละเอียดของหลักสูตร.....	3
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป.....	3
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร.....	11
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร.....	12
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล.....	83
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา.....	95
หมวดที่ 6 การพัฒนาอาจารย์.....	96
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร.....	97
หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร.....	103
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก 1 ผลงานทางวิชาการ (ย้อนหลัง 5 ปี) ของอาจารย์ประจำหลักสูตร และ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร.....	106
ภาคผนวก 2 ภาระงานของอาจารย์ประจำหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต	112
ภาคผนวก 3 แบบฟอร์มรายละเอียดในการเสนอขอปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร.....	113
ภาคผนวก 4 ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตร ฉบับปี พ.ศ.2552 กับฉบับ พ.ศ.2556.....	141
ภาคผนวก 5 ตารางเปรียบเทียบรายวิชาในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ฉบับปี พ.ศ.2552 กับฉบับ พ.ศ. 2556.....	153
ภาคผนวก 6 ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร.....	162

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา   มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา   ศูนย์รังสิต และศูนย์ลำปาง
    คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย   :   สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต
 ภาษาอังกฤษ   :   Bachelor of Social Work Program

2. ชื่อปริญญา

ภาษาไทย   ชื่อเต็ม :   สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต
    ชื่อย่อ :   สส.บ.
 ภาษาอังกฤษ   ชื่อเต็ม :   Bachelor of Social Work
    ชื่อย่อ :   B.S.W.

3. วิชาเอก

- ไม่มี-

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาตรี ระยะเวลาศึกษา 4 ปี

5.2 ภาษาที่ใช้

จัดการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย

5.3 การรับเข้าศึกษา

รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถพูด ฟัง อ่าน เขียน และเข้าใจภาษาไทย

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรของสถาบัน โดยเฉพาะ

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 ปรับปรุงจากหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต พ.ศ.2552

กำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556

ได้พิจารณาก่อนกรองโดยคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ .....เมื่อวันที่
..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ได้พิจารณาก่อนกรองโดยคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา ในการประชุม
ครั้งที่ ..... เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ .....เมื่อวันที่
..... เดือน ..... พ.ศ. ....

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ปีการศึกษา 2558

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

8.1 นักสังคมสงเคราะห์ / นักจัดการรายกรณี (case manager) / นักพัฒนาสังคม / พัฒนาการ / นักพัฒนาชุมชน

8.2 นักทันตวิทยา / พนักงานคุมประพฤติ / พนักงานใกล้เคียงข้อพิพาท / พนักงานคุ้มครองสิทธิ

8.3 เจ้าหน้าที่บุคคล / เจ้าหน้าที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์

8.4 นักวิชาการ / นักวิจัย / นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

8.5 นักบริหาร / เจ้าหน้าที่บริหาร

ฯลฯ

9. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์

9.1 ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร เปิดการเรียนการสอน ณ ศูนย์รังสิต

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	เลขประจำตัว ประชาชน	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ปีการศึกษาที่จบ
1	อัญมณี บุณณกานนท์	3100202757XXX	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ (2527) M.S.W. (Social Work) Washington University, USA. (2544) ค.บ.(ครุศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2523)
2	ปานรัตน์ นิมิตลุง	3160100914XXX	อาจารย์	สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2549) สส.บ.(สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ (2545)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ปีการศึกษาที่จบ
				ร.บ.(รัฐศาสตร์) ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช (2548)
3	ณัฐพัชร สโรบล	3102002764XXX	อาจารย์	ศศ.ม.(พัฒนามนุษย์และสังคม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2549) สส.บ.(สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2546)
4	ปรียานูช โชคชนวนิชย์	3570700031XXX	อาจารย์	สศ.ม.(สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2548) สส.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 1) (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2545)
5	นันทกรณ์ เอี่ยมวานานทชัย	3102001976XXX	อาจารย์	M.B.A. (Business Administration) University of Illinois at Urbana-Champaign (2538) M.H.S.A. (Health Management and Policy) University of Michigan at Ann Arbor (2540) บข.บ. (บัญชี) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2536)

ลำดับที่ 1 – 3 เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

9.2 ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร เปิดการเรียนการสอน ณ ศูนย์ลำปาง

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ปีการศึกษาที่จบ
1	กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง	3102201687XXX	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	สศ.ม. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2530) ศศ.บ.(ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2522)
2	ปุณิกา อภิรักษ์ไกรศรี	3521200154XXX	อาจารย์	สศ.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2550) สส.บ. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2546)
3	พงศยา ภูมิพัฒน์โยธิน	1229900055XXX	อาจารย์	รศ.ม. (พัฒนาแรงงานและสวัสดิการ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2552) สศ.บ.(สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2549)
4	วรรณวดี พูลพอกสิน	3120400227XXX	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	สศ.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2544)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ปีการศึกษาที่จบ
				วท.บ.(สุขศึกษา) สถาบันราชภัฏเพชรบุรี วิทยาลัยการณ (2538) วท.บ. (พยาบาลศาสตร์)วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี (2541)
5	กรรณา ใจใส	3520200253XXX	อาจารย์	ศศ.ม. (สตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2553) สส.บ. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2545)

ลำดับที่ 1 – 3 เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คือ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต และศูนย์ลำปาง โดยใช้สถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ปัจจุบันระบบเศรษฐกิจโลกเผชิญกับสถานการณ์การก้าวข้ามพรมแดนพื้นที่ ตลาดเงินทุน ตลาดสินค้า ตลาดแรงงาน อย่างควบคุมได้ยาก การเข้าร่วมในพันธกรณีระหว่างประเทศ การรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงในตลาดการเงินของโลก ประกอบกับพลังของเทคโนโลยีการสื่อสารแบบไร้ข้อจำกัดทางเวลาและการรับรู้ ทำให้เกิดพลังของการขับเคลื่อนระบบทุนนิยมสมัยใหม่ ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีการผลิตแบบเดิมๆ อย่างมากมาย เกิดการพัฒนาที่ไม่สมดุล และขาดความมั่นคงในการพัฒนา ข้อตกลงทางการค้าใหม่ๆ ทำให้ประเทศพัฒนาแล้วได้ประโยชน์มากกว่า และสามารถแสวงหากำไรบนข้อเสียเปรียบทางกฎหมายต่างๆ อย่างเต็มที่ สถานการณ์ของเศรษฐกิจโลกจึงอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่าน ที่ทำให้เกิดความลึกลับในการพัฒนา เกิดการทำลายสภาพแวดล้อม การเพิ่มความเสี่ยงในชีวิตของคนกลุ่มต่างๆ ที่อยู่ในสถานะสูญเสียพลังอำนาจ และไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนและทรัพยากร ความขัดแย้งของการแข่งขันและใช้ประโยชน์จากทรัพยากร จึงเป็นสถานการณ์หลักของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม ภูมิภาคเอเชีย ได้ก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกมากขึ้นเป็นลำดับ ในระดับอนุภูมิภาคอาเซียน (ASEAN) การตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนต่อการเป็นประชาคมอาเซียน 2015 ส่งผลให้เกิดความร่วมมือทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมืองและความมั่นคง และที่สำคัญคือการนำอาเซียนไปสู่การเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน (Single Market and Production Base) ในนาม AEC จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีใน 5 สาขา (ในปี 2558) ประกอบด้วย สินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุน โดยในการเปิดเสรีด้านสินค้าและบริการ ไทยจะเสียเปรียบในสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมบางรายการ หรือได้รับผลประโยชน์จากบริการด้านการดูแลสุขภาพ เนื่องจากต้นทุนค่าใช้จ่ายต่ำกว่า การเปิดเสรีด้านการลงทุน อาจจะทำให้ไทยสูญเสียการเป็นฐานผลิตให้ประเทศเพื่อนบ้านที่ยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่ยังอุดมสมบูรณ์และแรงงานราคาถูก

และเสถียรภาพทางการเมืองที่สูงกว่า และการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ จะทำให้แรงงานระดับล่างไหลเข้าสู่ไทย เพื่อมารับค่าแรงขั้นต่ำที่สูงกว่า การอพยพแรงงานจะทำให้เกิดการผสมกลมกลืนระหว่างวัฒนธรรม และปัญหาสังคมตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ธรรมชาติในการครอบครองที่ดินอาจมีการปรับเปลี่ยนสัดส่วนตามไปด้วย สิ่งที่น่าเป็นห่วงในการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ก็คือ การค้ายาเสพติดและค่านิยมจะขยายตัวตามไปด้วย

ผลกระทบจากกระแสทางเศรษฐกิจ ที่ทุนนิยมกลายเป็นเศรษฐกิจกระแสหลัก ในขณะที่ลดการให้ความสำคัญกับฐานรากการผลิตทางเกษตรกรรมที่เคยเป็นพื้นฐานของประเทศไทย การอิงกระแสนิยม ส่งผลให้คุณภาพชีวิต และรายได้ของประชากรมีความอ่อนไหวต่อปัจจัยภายนอก เช่น ภาวะเศรษฐกิจของประเทศอื่น ได้แก่การเปลี่ยนแปลงค่าเงินในสกุลสำคัญ เช่น เงินยูโร

นอกจากนี้ ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ได้สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ ที่มีแนวโน้มว่าจะเพิ่มจำนวนและความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ โดยอุทกภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในปี 2554 ได้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่มีต่อตัวบุคคล ครอบครัว ชุมชน และประเทศ โดยเฉพาะในเชิงเศรษฐกิจ เช่น ค่าครองชีพสูงขึ้น รายรับไม่เพียงพอต่อการยังชีพ เกิดผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของคนในประเทศแต่ยังมีผลกระทบเชิงสังคมในวงกว้าง ทั้งในแง่คุณภาพชีวิต การประกอบอาชีพ หนี้สิน และการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาในการฟื้นฟูเพื่อให้สามารถมีการดำรงชีวิตได้ตามปกติ

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม มีความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในหลายมิติ ทั้งในมิติของการถูกกระตุ้นเข้าด้วยลัทธิบริโภคนิยม สถานการณ์ความอ่อนแอของครอบครัว ความยากลำบากของประชาชนกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ ที่เข้าไม่ถึงโอกาสและทรัพยากรอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง สถานการณ์การละเมิดสิทธิและการคุ้มครองสิทธิ เป็นประเด็นที่ถูกตรวจสอบจากประชาชนเจ้าของปัญหาและจากค่านิยมของประเทศต่าง ๆ ในระดับสากล ที่ยึดเอาความเป็นธรรม สิทธิ ประชาธิปไตย มาเป็นเกณฑ์ตรวจสอบกันและกัน รวมทั้งหลายประเทศในโลกกำลังเผชิญกับปัญหาโครงสร้างประชากร ที่มีความหลากหลายต่างๆ ทางวัฒนธรรม เชื้อชาติ ความคิดความเชื่อ เพศวิถี

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อประเทศต่างๆ รวมถึงไทยด้วย โดยด้านหนึ่งประเทศไทยจะมีโอกาสมากขึ้นในการพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับกระแสความต้องการทางเลือก การบริโภค เช่น สินค้าและบริการเพื่อสุขภาพรูปแบบทางเลือกใหม่ๆ เช่น แพทย์แผนไทย ผลิตภัณฑ์ปลอดสารพิษ ฯลฯ แต่ในอีกด้านก็จะเป็นภัยคุกคาม คือ วิถีและลักษณะการใช้ชีวิตของวัฒนธรรมบริโภคและ Social Media ที่แพร่หลายมากขึ้น ในขณะที่โครงสร้างทางสังคมและชุมชนมีความอ่อนแอลง รวมถึงการเคลื่อนย้ายแรงงานทั้งภายในและระหว่างประเทศ ก่อให้เกิดปัญหาสังคมในหลากหลายรูปแบบ เช่น การทอดทิ้งและปล่อยปละละเลยผู้อยู่ในภาวะพึ่งพิง เช่น เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ มากขึ้น เกิดการค่านิยม เกิดภาวะการท้องไม่พร้อม ดิดเกม ดิดสารเสพติด มีปัญหาทางสุขภาพจิต เกิดการกระทำความผิด ฯลฯซึ่งมีลักษณะเป็นปัญหาลูกโซ่ที่เกี่ยวข้องกันและส่งผลซึ่งกันและกัน และขยายตัวมากขึ้น

นอกจากนี้ สังคมไทยยังเผชิญความรุนแรงในเชิงโครงสร้าง อันเนื่องมาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคมการเมืองที่ขาดธรรมาภิบาล ส่งผลต่อการกระจายทรัพยากรและบริการที่ไม่ทั่วถึงและไม่เป็นธรรม รวมทั้งนโยบายและกลไกทางสังคมตอบสนองไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ภาวะโลกร้อน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดภัยพิบัติ อันนำมาสู่ความยากลำบากในการดำเนินชีวิตของประชาชน

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

ผลของการพัฒนาที่ไม่สมดุลได้ก่อผลกระทบและปัญหาทางสังคมตามมามากมาย ส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนทั้งในระดับปัจเจก กลุ่ม ครอบครัวอีกมากมาย รวมถึงกระทบต่อชุมชน และสังคมโดยรวม ทำให้มีความจำเป็นต้องมีการจัดสวัสดิการทางสังคมที่ตอบสนองต่อสถานการณ์ในกระแสที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งพัฒนาระบบคุ้มครองและป้องกันปัญหาในระยะยาวเพื่อให้มนุษย์มีหลักประกันในความมั่นคงของชีวิตและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งต้องอาศัยการทำงานทั้งการให้บริการโดยตรง ทั้งระดับปัจเจก กลุ่ม และชุมชน รวมทั้งการศึกษาวิจัยซึ่งนำไปสู่การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย

ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และตอบสนองความจำเป็นในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่พร้อมด้วยความรู้ ความชำนาญในการบริการ ที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีความแตกต่างหลากหลาย ภายใต้กรอบจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนานักวิชาชีพ และผู้ปฏิบัติงานในสายงานสวัสดิการสังคมมากขึ้น โดยมีการเปิดการเรียนการสอนสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และวิชาโทใน 7 สาขาวิชา คือ การพัฒนาชุมชน สังคมสงเคราะห์ในระบบงานยุติธรรม สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ การพัฒนาเด็กเยาวชนและครอบครัว การบริหารแรงงานและสวัสดิการ สวัสดิการผู้สูงอายุ และสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สำหรับนักศึกษานอกคณะ

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีภารกิจหลัก 5 ด้าน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการสังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ ซึ่งการปรับปรุงหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต จะส่งเสริมให้ภารกิจด้านการผลิตบัณฑิต รวมทั้งภารกิจด้านอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

13. ความสัมพันธ์ กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชาอื่น (เช่น รายวิชาที่เปิดสอนเพื่อให้บริการวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชาอื่น หรือต้องเรียนจากวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชาอื่น)

13.1 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนโดยวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

การเรียนการสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ได้กำหนดให้นักศึกษา ได้ศึกษาในหลักสูตรอื่น คือ หมวดวิชาบังคับนอกสาขา 15 หน่วยกิต มี 5 วิชา คือ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม.201	มานุษยวิทยาเบื้องต้น	3 (3-0-6)
AN201	Introduction to Anthropology	
ร.211	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	3 (3-0-6)
PO211	Introduction to Political Science	
ศ.210	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3 (3-0-6)
EC210	Introductory Economic	
สว.201	สังคมวิทยาเบื้องต้น	3 (3-0-6)
SO201	Introduction to Sociology	
สข.256	ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ 1	3 (3-0-6)
EL256	English for Social Workers 1	

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้นักศึกษา/เลือกศึกษาในหลักสูตรอื่นในหมวดวิชาโท หรือวิชาเลือก 15 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ซึ่งนักศึกษาสามารถเลือกศึกษาได้ทั้งรายวิชาในหลักสูตรนี้ และรายวิชาในหลักสูตรอื่น ซึ่งการกำหนดให้นักศึกษาศึกษารายวิชาในหลักสูตรอื่นดังกล่าว เป็นไปตาม โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

13.2 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้วิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

รายวิชาในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ที่เปิดสอนให้วิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น ต้องมาเรียนตามความสนใจมีหลาย วิชา/หมวด ซึ่งนักศึกษาคณะ/หลักสูตรอื่น สามารถเลือกเรียนเป็นรายวิชาใน ลักษณะวิชาเลือก หรือวิชาเลือกเสรี หรือเรียนเป็นวิชาโท คือ 1) วิชาเลือกในสาขา แบ่งออกเป็นกลุ่มวิชาเสริมแนวคิด และวิธีการสังคมสงเคราะห์ (Concepts and Social Work Methodology) และกลุ่มวิชาสหศาสตร์และสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์ประยุกต์ (Interdisciplinary and Applied Methodology) และ 2) วิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาโทสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์ 15 หน่วยกิต ซึ่งมีทั้งวิชาบังคับ และวิชาเลือก ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

13.3 การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ ในกรณีที่นักศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ไปเรียนรายวิชาใน หลักสูตรอื่น คณะกรรมการปริญญาตรี จะเป็นผู้พิจารณารายวิชานั้นๆ ว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับสาขาสังคม สงเคราะห์ศาสตร์หรือไม่ จากนั้น จะประสานไปที่คณะต้นสังกัดของหลักสูตร/รายวิชานั้นๆ กำหนดไว้ในหลักสูตร เช่น วิชาศึกษาทั่วไปส่วนที่ 2 และวิชาบังคับนอกคณะ เป็นต้น ส่วนการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษานั้น จะ ลงทะเบียนผ่านระบบ internet โดยการบริหารจัดการของสำนักทะเบียนและประมวลผล ในส่วนของวิชาโทหรือวิชา เลือก และวิชาเลือกเสรี นั้น จะเป็นระบบเปิดที่นักศึกษาใน/นอกหลักสูตร สามารถวางแผนการศึกษา และลงทะเบียน ผ่านระบบ internet ได้เลย ยกเว้นวิชาบังคับในคณะ หากนักศึกษาหลักสูตรอื่น ต้องการมาเรียน ต้องได้รับอนุมัติจาก อาจารย์ประจำวิชา และได้รับอนุมัติจากคณะเป็นกรณีๆ ไป

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

การสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการศึกษาเพื่อการสร้างหลักประกันความมั่นคงของมนุษย์ ความเป็นธรรมทางสังคมและการพัฒนาสังคม การยอมรับความหลากหลายในมิติต่างๆ การสร้างสังคมที่ไม่กีดกันและเลือกปฏิบัติ เคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชน และสิทธิการเข้าถึงบริการของทุกภาคส่วน การรับใช้สังคม และการสร้างสำนึกในการรับผิดชอบต่อหน้าที่

1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- 1) เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ด้านสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ มีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และทักษะวิชาชีพ สามารถประยุกต์และพัฒนาเครื่องมือการทำงานในองค์กร ชุมชน กลุ่มเป้าหมายต่างๆ และครอบครัวได้
- 2) เพื่อสร้างบัณฑิต ให้สามารถบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะคิด และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ มีความสามารถพัฒนากลวิธีการทำงานใหม่ๆ และประยุกต์เครื่องมือการทำงานทางวิชาชีพในการทำงานกับคน องค์กร ท้องถิ่น ชุมชน สังคม ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาค สากล รวมทั้งสามารถทำงานแบบสหวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม
- 3) เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม สำนึกทางสังคม จิตสาธารณะ สามารถเป็นผู้นำการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม

2. แผนพัฒนาปรับปรุง คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วน ภายใน 5 ปี

การพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1) การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์สังคมปัจจุบัน และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร	1) ทบทวนหลักสูตร การเรียนการสอน รวมทั้งการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเนื้อหาหลักสูตรที่ใกล้เคียง	1) ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต 2) ความพึงพอใจของหน่วยงานต่อคุณภาพของบัณฑิต
2) ติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในด้านสังคมที่อาจมีผลกระทบต่อหลักสูตร และเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา	2) จัดสัมมนา/กิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพหลักสูตร	3) ผลการจัดสัมมนา/กิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร
3) การติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้	3) การประเมินผลหลักสูตร และสร้างช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4) ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะๆ ทุก 5 ปี

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้โดยใช้เวลาการศึกษา ไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคปกติ

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

มีการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ในการเรียนชั้นปีที่ 3

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี -

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

วัน-เวลา ราชการปกติ

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน – กันยายน

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์

ภาคฤดูร้อน เดือนมีนาคม – พฤษภาคม

ทั้งนี้การเปิดภาคการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 จะเป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2540 (พร้อมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ข้อ 7

การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

การคัดเลือกผู้เข้าศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือการคัดเลือกตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต จะเปิดรับผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า ซึ่ง ปัญหาที่พบก็คือ ความไม่เข้าใจในบทบาทวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ การปรับตัวกับระบบการเรียนการสอนและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

1) กลยุทธ์ประชาสัมพันธ์เชิงรุกสู่สังคม โดยผ่านโรงเรียน/สถานศึกษา ฝ่ายการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการกิจกรรมนักศึกษา จัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อในคณะฯตามโรงเรียนต่างๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และใน 17 จังหวัดภาคเหนือ และจัดทำสื่อ วัสดุทัศนเพื่อเผยแพร่

ความเข้าใจในการเรียนการสอนและเผยแพร่การดำเนินงานของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เพื่อสร้างความเข้าใจต่อผู้เรียน และส่งผลให้จำนวนผู้สมัครสอบแข่งขันเข้าเรียนในคณะฯมีจำนวนสูงขึ้น

2) กลยุทธ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพบปะผู้ปกครองในวันปฐมนิเทศนักศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจและตอบข้อซักถามของผู้ปกครองกับคณาจารย์ของคณะฯ และจัดให้มีบริการหลายรูปแบบ เช่น อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักศึกษาเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีระบบให้การศึกษาโดยใช้ห้องปฏิบัติการการให้ปรึกษา ทั้งนี้ ปัจจุบัน มีนักศึกษาทั้งในและต่างคณะมาใช้บริการ

3) กลยุทธ์การผลักดันความก้าวหน้าทางวิชาชีพ คณะฯร่วมกับเครือข่ายทางวิชาชีพต่างๆ เช่น สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย สมาคมนักศึกษาเก่าฯ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รมรณรงค์ผลักดัน พ.ร.บ.วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งมีบทบาทการจัดตั้ง สมาคมสภาการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมแห่งประเทศไทย เพื่อร่วมกันจัดทำ มคอ.1 ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ให้มีมาตรฐานเดียวกัน

4) กลยุทธ์การพัฒนาความร่วมมือของเครือข่ายสถาบันการศึกษาในระดับสากล ระดับภูมิภาค และระดับอาเซียน เช่น การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศเพื่อพัฒนาองค์ความรู้สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ การจัดอบรมหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ให้กับประเทศลาว พม่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น อินเดีย เกาหลี และประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น การแลกเปลี่ยนนักศึกษาฝึกงานกับประเทศญี่ปุ่น

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

ในแต่ละปีการศึกษาจะรับนักศึกษาปีละ 375 คน ประกอบด้วย ศูนย์รังสิต ปีละ 250 คน และศูนย์ลำปาง ปีละ 125 คน

นักศึกษา	ปีการศึกษา				
	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	375	375	375	375	375
ชั้นปีที่ 2		375	375	375	375
ชั้นปีที่ 3			375	375	375
ชั้นปีที่ 4				375	375
รวม	375	750	1,125	1,500	1,500
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา				375	375

2.6 งบประมาณตามแผน

ใช้งบประมาณจากงบคลัง และงบประมาณจากรายได้ของคณะ เป็นงบประมาณในภาพรวมที่ใช้ร่วมกันทุกหลักสูตร แต่เมื่อคำนวณเฉพาะหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต เฉลี่ยตามจำนวนนักศึกษาแล้ว จะมีงบประมาณ (คำนวณจากงบประมาณทั้งหมด - 45,945,400.00 และจำนวนนักศึกษาทั้งหมดตามค่า FTES 1,333.38 โดยนักศึกษาปริญญาตรีมีค่า FTES = 764.33) ดังนี้

1) งบประมาณแผ่นดิน	
- แผนงานการขยายโอกาสและพัฒนาการศึกษา	19,709,866.80 บาท
2) งบประมาณรายจ่ายจากรายได้หน่วยงาน	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดการศึกษา	
- แผนงานจัดการศึกษา	934,745.61 บาท
- แผนงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา	638,929.41 บาท
- แผนงานกิจการนักศึกษา	128,177.69 บาท
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : วิจัย	
- แผนงานวิจัย	195,904.77 บาท
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การให้บริการวิชาการ	
- แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม	262,904.20 บาท
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : การสร้างมาตรฐานการทำงาน	
- แผนงานบริหาร	2,964,263.04 บาท
- แผนงานประกันคุณภาพการศึกษา	83,959.19 บาท
- แผนงานทรัพยากรมนุษย์	736,042.20 บาท
- เงินสำรองจ่าย	22,389.12 บาท
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 : ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	
- แผนงานส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬา	39,740.68 บาท
รวมทั้งหมด	25,716,922.71 บาท
ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา ($25,716,922.71 / 764.33 =$)	34,457.84 บาทต่อปี

2.7 ระบบการศึกษา

- (✓) แบบชั้นเรียน
- (...) แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- (...) แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- (...) แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- (...) แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- (...) อื่นๆ (ระบุ)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

- 1) การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2540 (พร้อมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ข้อ 10.10 และ ข้อ 15

2) หลักเกณฑ์การลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการจดทะเบียนศึกษารายวิชาข้ามโครงการและการจดทะเบียนศึกษา
รายวิชาข้ามสถาบันอุดมศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2552

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาศึกษา

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 135 หน่วยกิต

ระยะเวลาศึกษา

เป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลา นักศึกษาต้องใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร อย่างน้อย 7
ภาคการศึกษาปกติ และอย่างมากไม่เกิน 14 ภาคการศึกษาปกติ

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

นักศึกษาจะต้องจดทะเบียนศึกษารายวิชา รวมไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต โดยศึกษารายวิชาต่างๆ
ครบตามโครงสร้างองค์ประกอบ และข้อกำหนดของหลักสูตรดังนี้

1.	วิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต
2.	วิชาเฉพาะ	99 หน่วยกิต
2.1	วิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	84 หน่วยกิต
2.1.1	วิชาบังคับในสาขา	57 หน่วยกิต
2.1.2	วิชาเลือกในและนอกสาขา	12 หน่วยกิต
2.1.3	วิชาบังคับนอกสาขา	15 หน่วยกิต
2.2	วิชาโท หรือวิชาเลือก (15 หน่วยกิต)	
3.	วิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต
	รวม	135 หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชาในหลักสูตร

3.1.3.1 รหัสวิชา

รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ประกอบด้วยอักษรย่อ 2 ตำแหน่ง
และตัวเลข 3 ตำแหน่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อักษรย่อหน้าตัวเลข 2 ตำแหน่ง คือ

สก./SW หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
บัณฑิต

พช./CD หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรวิชาโททางการพัฒนาชุมชน

ยช./JA หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรวิชาโทการบริหารงาน
ยุติธรรม

สพ./MW หมายถึง	รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรวิชาโทสาขาสังคม สงเคราะห์ทางการแพทย์
คค./CF หมายถึง	รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรวิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว
พร./LW หมายถึง	รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรวิชาโทการบริหารแรงงาน และสวัสดิการ
สพ./WO หมายถึง	รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรวิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ

ตัวเลข 3 ตำแหน่ง รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต
มีความหมายดังนี้

เลขหลักหน่วย หมายถึง วิชาบังคับ หรือวิชาเลือก คือ

1-4	หมายถึง	วิชาบังคับ
5-9	หมายถึง	วิชาเลือก

เลขหลักสิบ หมายถึง หมวดวิชา คือ

0	หมายถึง	วิชาภาคปฏิบัติ
1-2	หมายถึง	วิชาบังคับภาคทฤษฎี
3-5	หมายถึง	วิชาในกลุ่มวิชาเสริมแนวคิดและวิธีการสังคมสงเคราะห์
6-9	หมายถึง	วิชาในกลุ่มสหศาสตร์และสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ประยุกต์

เลขหลักร้อย หมายถึง รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตรแต่ละชั้นปี คือ

1	หมายถึง	รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตร ชั้นปีที่ 1
2	หมายถึง	รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตร ชั้นปีที่ 2
3	หมายถึง	รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตร ชั้นปีที่ 3
4	หมายถึง	รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตร ชั้นปีที่ 4

3.1.3.2 รายวิชาและข้อกำหนดของหลักสูตร

1) **วิชาศึกษาทั่วไป** นักศึกษาจะต้องศึกษาวิชาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป รวมแล้วไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ตาม
โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นหลักสูตรกลางของมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนจำนวน 21 หน่วยกิต
ดังต่อไปนี้

- หมวดมนุษยศาสตร์	บังคับ	1	วิชา	2	หน่วยกิต
- หมวดสังคมศาสตร์	บังคับ	1	วิชา	5	หน่วยกิต
- หมวดวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์		2	วิชา	5	หน่วยกิต
วิทยาศาสตร์	บังคับ	1	วิชา	2	หน่วยกิต

TU 154 Foundation of Mathematics

มธ.155 สถิติพื้นฐาน 3 (3-0-6)

TU 155 Elementary Statistics

มธ.156 คอมพิวเตอร์และการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น 3 (3-0-6)

TU156 Introduction to Computers and Programming

- หมวดภาษา รวม 3 วิชา: ภาษาไทย

บังคับ 1 วิชา 3 หน่วยกิต

ท. 161 การใช้ภาษาไทย 3 (3-0-6)

TH 161 Thai Usage

หรือ

ท. 160 ภาษาไทยเบื้องต้น 3 (3-0-6)

TH 160 Basic Thai

หมายเหตุ กรณีนักศึกษาชาวต่างประเทศ หรือนักศึกษาไทยที่ไม่มีความรู้ภาษาไทยหรือมีความรู้ภาษาไทยน้อยมากจนไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้ คณะอาจกำหนดให้นักศึกษาที่มีคุณสมบัติดังกล่าวศึกษาวิชา ท.160 ภาษาไทยเบื้องต้น แทนวิชา ท.161 การใช้ภาษาไทย

: ภาษาต่างประเทศ

บังคับ 1 ภาษา 2 วิชา

ภาษาอังกฤษ

สข.070 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 0 (3-0-6)

EL 070 English Course 1

(สำหรับผู้ที่มีความรู้ยังไม่ถึง สข.171) ไม่นับหน่วยกิต

สข.171 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 3 (3-0-6)

EL 171 English Course 2

สข.172 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 3 (3-0-6)

EL 172 English Course 3

ภาษาจีน

จน.171 ภาษาจีน 1 3 (3-0-6)

CH 171 Chinese 1

จน.172 ภาษาจีน 2 3 (3-0-6)

CH 172 Chinese 2

ภาษาฝรั่งเศส

ฝ. 171 ภาษาฝรั่งเศส 1 3 (3-0-6)

FR 171 French 1

ฝ. 172 ภาษาฝรั่งเศส 2	3 (3-0-6)
FR 172 French 2	
<u>ภาษาญี่ปุ่น</u>	
ญ.171 ภาษาญี่ปุ่น 1	3 (3-0-6)
JP 171 Japanese I	
ญ.172 ภาษาญี่ปุ่น 2	3 (3-0-6)
JP 172 Japanese 2	
<u>ภาษารัสเซีย</u>	
รช.171 ภาษารัสเซีย 1	3 (3-0-6)
RS 171 Russian 1	
รช.172 ภาษารัสเซีย 2	3 (3-0-6)
RS 172 Russian 2	
<u>ภาษาเยอรมัน</u>	
- สำหรับผู้ที่ไม่เคยเรียนภาษาเยอรมันมาก่อน	
ย. 171 ภาษาเยอรมัน 1	3 (3-0-6)
GR 171 German 1	
ย. 172 ภาษาเยอรมัน 2	3 (3-0-6)
GR 172 German 2	
- สำหรับผู้ที่เคยเรียนมาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
ย.111 ภาษาเยอรมันพื้นฐาน 1	3 (3-0-6)
GR 111 Fundamental German 1	
ย.112 ภาษาเยอรมันพื้นฐาน 2	3 (3-0-6)
GR 112 Fundamental German 2	
<u>ภาษาสเปน</u>	
สป.171 ภาษาสเปน 1	3 (2-3-4)
SP 171 Spanish I	
สป.172 ภาษาสเปน 2	3 (2-3-4)
SP 172 Spanish II	

ส่วนที่ 2 : นักศึกษาต้องศึกษารายวิชาตามที่คณะกำหนด 3 วิชา 9 หน่วยกิต ในรายวิชาดังต่อไปนี้

มธ.113	ความรู้พื้นฐานทางปรัชญาและศาสนา	3 (3-0-3)
TU113	Fundamentals of Philosophy and Religions	
มธ.121	มนุษย์กับสังคม	3 (3-0-3)
TU121	Man and Society	
มธ.122	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-3)
TU122	Law in Everyday Life	

2) วิชาเฉพาะ จำนวน 99 หน่วยกิต คือ

2.1) วิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 84 หน่วยกิต ประกอบด้วย

2.1.1) วิชาบังคับในสาขา 57 หน่วยกิต

2.1.1.1) กลุ่มวิชาปรัชญาและแนวคิดพื้นฐาน (Philosophy and Basic Concepts)

9 หน่วยกิต มี 3 วิชา คือ

สค.111	ปรัชญาและแนวคิดสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW111	Social Work Philosophy and Concepts	
สค.211	จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์	3 (3-0-6)
SW211	Professional Ethics and Human Dignity	
สค.214	สวัสดิการสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคม	3 (3-0-6)
SW214	Social Welfare and Human Security	

2.1.1.2) กลุ่มวิชาพฤติกรรมมนุษย์ สังคม และการพัฒนา (Human Behavior, Society and Development) 9 หน่วยกิต มี 3 วิชา คือ

สค.212	พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	3 (3-0-6)
SW212	Dynamics of Human Behavior in Changing Society	
สค.213	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	3 (3-0-6)
SW213	Social Change and Social Problems	
สค.221	สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
SW221	Thai Society and Theories of Social Development	

2.1.1.3) กลุ่มวิชาทฤษฎีแนวคิด และทักษะการปฏิบัติงาน (Theories Concepts and Practical Skills) 24 หน่วยกิต มี 8 วิชา คือ

สค.222	พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW222	Foundations for Social Work Practice	
สค.223	หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1	3 (3-0-6)
SW223	Social Work Methodology 1	
สค.224	การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1	3 (3-0-6)
SW224	Social Work Research 1	

ศค.311	หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 2	3 (3-0-6)
SW311	Social Work Methodology 2	
ศค.312	การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2	3 (3-0-6)
SW312	Social Work Research 2	
ศค.313	หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3	3 (3-0-6)
SW313	Social Work Methodology 3	
ศค.314	การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW314	Social Work Counseling	
ศค.411	การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW411	Social Work Seminar	

2.1.1.4) กลุ่มวิชาฝึกภาคปฏิบัติ (Field Practicum) 15 หน่วยกิต มี 3 วิชา คือ

ศค.201	การดูงานและสัมมนา	3 (3-0-6)
SW201	Field Visits and Seminars	
ศค.202	การฝึกภาคปฏิบัติ 1	6 (0-18-0)
SW202	Field Practicum 1	
ศค.301	การฝึกภาคปฏิบัติ 2	6 (0-18-0)
SW301	Field Practicum 2	

2.1.2) วิชาเลือกในและนอกสาขา นักศึกษาต้องเลือกศึกษารายวิชาในหมวดวิชาเลือกใน และนอกสาขา 4 วิชา 12 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาวิชาดังต่อไปนี้

2.1.2.1) กลุ่มวิชาเสริมแนวคิดและวิธีการสังคมสงเคราะห์ (Social Work Supplementary Courses)

ศค.336	พลวัตกลุ่มกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW336	Group Dynamics and Social Work Practice	
ศค.405	การฝึกภาคปฏิบัติตามความสนใจ	3 (0-9-0)
SW405	Independent Field Practicum	
ศค.435	การค้นคว้าโดยอิสระ	3 (3-0-6)
SW435	Independent Study	
ศค.446	การจัดการความขัดแย้งในงานสวัสดิการสังคม	3 (3-0-6)
SW446	Conflict Resolution in Social Welfare	

2.1.2.2) กลุ่มวิชาสหศาสตร์และสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ประยุกต์ (Interdisciplinary and Applied Methodology)

ศค.265	สวัสดิการสุขภาพ	3 (3-0-6)
SW265	Health Welfare	

ศค.365	ชีวิตครอบครัวศึกษา เพศศึกษาและจริยธรรมทางเพศ	3 (3-0-6)
SW365	Family Life, Sex Education and Ethics	
ศค.465	การศึกษากับการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
SW465	Education and Social Development	
ศค.469	สังคมสงเคราะห์กับกฎหมายสวัสดิการสังคม	3 (3-0-6)
SW469	Social Work and Social Welfare Law	
ศค.477	สวัสดิการชุมชน	3 (3-0-6)
SW477	Community Welfare	
ศค.478	เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	3 (3-0-6)
SW478	Gender in Social Development and Human Security	
ศค.479	การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนในงานสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW479	Human Rights Strengthening in Social Welfare	
ศค.485	เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อในงานสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW485	Information Technologies and Media in Social Work	
ศค.486	การระดมทุนทางสังคมในงานสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW486	Mobilization of Social Capital in Social Work	
ศค.488	สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางสังคม	3 (3-0-6)
SW488	Social Welfare with Vulnerable Groups	
ศค.489	สวัสดิการคนพิการ	3 (3-0-6)
SW489	Welfare for People with Disabilities	
ศค.496	การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์สำหรับผู้เสพและผู้ติดยาและสารเสพติด	3 (3-0-6)
SW496	Social Work Practice with Drug and Substance Abusers and Addicts	
ศค.497	การจัดการและดำเนินการในกรณีภาวะภัยพิบัติ	3 (3-0-6)
SW497	Disaster Management and Intervention	
ศค.498	เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
SW498	Sufficiency Economy and Social Development	
ศค.499	ประชาคมอาเซียนกับสวัสดิการสังคม	
SW499	ASEAN Community and Social Welfare	3 (3-0-6)

2.1.2.3) กลุ่มวิชาเลือกนอกสาขา คือ

ศษ.356	ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ 2	3 (3-0-6)
EL356	English for Social Workers 2	

2.1.3) วิชาบังคับนอกสาขา 15 หน่วยกิต มี 5 วิชา คือ		
ม.201	มานุษยวิทยาเบื้องต้น	3 (3-0-6)
AN201	Introduction to Anthropology	
ร.211	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	3 (3-0-6)
PO211	Introduction to Political Science	
ศ.210	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3 (3-0-6)
EC210	Introductory Economic	
สว.201	สังคมวิทยาเบื้องต้น	3 (3-0-6)
SO201	Introduction to Sociology	
สข.256	ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ 1	3 (3-0-6)
EL256	English for Social Workers 1	

2.2) วิชาโท หรือวิชาเลือก 15 หน่วยกิต นักศึกษาอาจเลือกศึกษารูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังนี้

2.2.1) วิชาโท 15 หน่วยกิต

นักศึกษาอาจเลือกศึกษาสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ เป็นวิชาโท โดยศึกษาตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหลักสูตรวิชาโทสาขาวิชานั้นๆ และหากมีจำนวนหน่วยกิตของวิชาโทเหลืออยู่ นักศึกษาจะต้องเลือกศึกษาวิชาจากสาขาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อให้ครบจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ข้างต้น ทั้งนี้ นับรวมวิชาศึกษาทั่วไปหมวดภาษาต่างประเทศด้วย

2.2.2) วิชาเลือก 15 หน่วยกิต

นักศึกษาอาจเลือกศึกษาจากวิชาของสาขาวิชาใดก็ได้ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ รวมไม่เกิน 4 สาขา ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

2.3) หลักสูตรวิชาโท หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มีหลักสูตรวิชาโท จำนวน 6 หลักสูตร ซึ่งนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และคณะอื่น ๆ สามารถเลือกศึกษาวิชาโทหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ดังนี้

2.3.1) หลักสูตรวิชาโททางการพัฒนาชุมชน (Minor Program in Community Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้เรื่องปรัชญา แนวความคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ กลวิธีในการพัฒนาชุมชน และมีทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีทัศนคติและท่าทีที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานกับประชาชนได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของทุกๆ สังคม

นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทการพัฒนาชุมชน จะต้องศึกษารายวิชาต่างๆ ในสาขาการพัฒนาชุมชนให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาต่อไปนี้

1) วิชาบังคับ จำนวน 9 หน่วยกิต คือ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
พช.311	แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาชุมชน	3 (3-0-6)
CD311	Concepts and Theories on Community Development	
พช.312	ปฏิบัติการพัฒนาชุมชน	3 (3-0-6)
CD312	Community Development Practice	
พช.313	การบริหารงานพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น	3 (3-0-6)
CD313	Community and Local Development Administration	
2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาจากวิชา ดังต่อไปนี้		
พช.415	การเสริมสร้างพลังชุมชนและเครือข่าย	3 (3-0-6)
CD415	Community and Network Empowerment	
พช.416	การจัดการทุนในชุมชนและสังคม	3 (3-0-6)
CD416	Management of Capital in Community and Society	
พช.417	การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา	3 (3-0-6)
CD417	Training for Development	
พช.435	การวิจัยและการจัดการความรู้ในงานพัฒนาชุมชน	3 (3-0-6)
CD435	Research and Knowledge Management in Community Development	

2.3.2) หลักสูตรวิชาโทการบริหารงานยุติธรรม (Minor Program in Justice Administration)

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบและการบริหารงานยุติธรรม และงานสังคมสงเคราะห์ มีทักษะและพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงานที่เกี่ยวข้องกับความเป็นธรรม และความมั่นคงปลอดภัยในสังคม มีทัศนคติที่เหมาะสมต่อการทำงานที่เกี่ยวข้องกับความเป็นธรรมและความมั่นคงปลอดภัยในสังคม และเพื่อสร้างบัณฑิตซึ่งมีคุณภาพ และเข้าใจกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ เข้าไปทำงานให้กับภาครัฐบาลและเอกชน ที่ยังขาดแคลนบุคลากรด้านนี้อยู่มาก ตามการพัฒนาของสังคมปัจจุบัน

นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทการบริหารงานยุติธรรม จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาดังต่อไปนี้

1) วิชาบังคับ จำนวน 9 หน่วยกิต คือ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ยธ.311	ความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	3 (3-0-6)
JA311	Justice and Criminal Justice	
ยธ.312	อาชญวิทยา และทัณฑวิทยา	3 (3-0-6)
JA312	Criminology and Penology	
ยธ.313	การแก้ไขผู้กระทำผิดในชุมชน	3 (3-0-6)
JA313	Community-based Corrections	

2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาจากวิชา ดังต่อไปนี้

ยธ.314	กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน	3 (3-0-6)
JA314	Juvenile Justice	
ยธ.315	เหยื่ออาชญากรรมกับความรุนแรงในครอบครัว	3 (3-0-6)
JA315	Crime Victims of Family Violence	
ยธ.316	การบริหารความมั่นคงปลอดภัย	3 (3-0-6)
JA316	Security Management	
ยธ.317	การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	3 (3-0-6)
JA317	Social Work in the Criminal Justice	

2.3.3) หลักสูตรวิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ (Minor Program in Medical Social Work)

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ในเรื่องปรัชญา แนวความคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการปฏิบัติงาน เทคนิค ในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ มีทัศนคติที่ดี สอดคล้องกับการพัฒนางานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ และมีทักษะในการทำงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ ตลอดจนมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในด้านสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ หรือวิชาใกล้เคียง

นักศึกษา ที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ จะต้องศึกษาวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาต่อไปนี้ คือ

1) วิชาบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต คือ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
สพ.310	การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต	3 (3-0-6)
MW310	Psychiatric Social Work	
สพ.311	การประเมินและวินิจฉัยทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3 (3-0-6)
MW311	Social Assessment and Diagnosis in Social Work	
สพ.312	การวิจัย และการจัดการความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3 (3-0-6)
MW312	Research and Knowledge Management in Medical Social Work	
สพ.313	การบำบัดในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3 (3-0-6)
MW313	Therapy in Medical Social Work	

2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาจากวิชา ดังต่อไปนี้

สพ.314	นิเวศวิทยาสุขภาพ	3 (3-0-6)
MW314	Health Ecology	
สพ.315	สุขภาพชุมชน	3 (3-0-6)
MW315	Community Health	

สพ.316	นวัตกรรมในงานสังคมสงเคราะห์สุขภาพ	3 (3-0-6)
MW316	Innovations in Health Social Work	
สค.265	สวัสดิการสุขภาพ	3 (3-0-6)
SW265	Health Welfare	

2.3.4) หลักสูตรวิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว (Minor Program in Child, Youth and Family Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในด้านแนวคิด ทฤษฎี หลักการ แนวทางและวิธีการดำเนินงานในการพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว มีความเข้าใจถึงบริการของงานสวัสดิการเด็ก เยาวชนและครอบครัว และสังคมสงเคราะห์ทางการศึกษาในรูปแบบต่างๆ บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ที่จะปฏิบัติงาน ในฐานะเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ตลอดจนมีจริยธรรมและทัศนคติทางวิชาชีพที่ดีในการทำงาน และมีทักษะในการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายและทีมงานสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง จนสามารถมีพื้นฐานที่ดีในการนำความรู้ ไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่การพัฒนาสังคมได้ต่อไป

นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาดังต่อไปนี้

1) วิชาบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต คือ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
คค.361	แนวคิดการคุ้มครองเด็ก	3 (3-0-6)
CF361	Child Protection Concept	
คค.364	ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	3 (3-0-6)
CF364	Family and Social Change	
คค.366	บูรณาการเทคนิคการทำงานกับเด็ก และเยาวชน	3 (3-0-6)
CF366	Integrated Techniques for Working with Children and Youth	
คค.369	สัมมนาการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว	3 (3-0-6)
CF369	Seminar in Child Youth and Family Development	

2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาจากวิชา ดังต่อไปนี้

คค.362	สวัสดิการเด็กและครอบครัว	3 (3-0-6)
CF362	Child and Family Welfare	
คค.365	การพัฒนาโครงการสำหรับเด็ก และเยาวชน	3 (3-0-6)
CF365	Development of Program for Children and Youth	

คค.367 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา

3 (3-0-6)

CF367 Social work in Education

2.3.5) หลักสูตรวิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ (Minor Program in Labour and Welfare Administration) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี และหลักการงานด้านการบริหารแรงงานและสวัสดิการในเชิงพหุวิทยาการ เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์แรงงาน และสวัสดิการในสังคมที่เปลี่ยนแปลง มีพื้นฐานความรู้ สำหรับการทำงานด้านการบริหารแรงงานและสวัสดิการ ในองค์กรภาครัฐ ธุรกิจ และองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อเสริมสร้างบทบาททางแรงงานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และเพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความตระหนักต่อประเด็นจริยธรรมและความเป็นธรรมทางสังคม

นักศึกษาที่ประสงค์ศึกษาวิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาดังต่อไปนี้

1) วิชาบังคับ จำนวน 9 หน่วยกิต คือ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
พร.321	ทฤษฎีสังคมและเศรษฐกิจกับแรงงาน	3 (3-0-6)
LW321	Social and Economic Theories and Labour	
พร.322	การบริหารทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิตการทำงาน	3 (3-0-6)
LW322	Human Resource Management and Quality of Work Life	
พร.323	มาตรการทางกฎหมายกับการจัดการปัญหาแรงงานและสวัสดิการ	3 (3-0-6)
LW323	Legal Measures Related to Labor Problems and Welfare	

2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาจากวิชา ดังต่อไปนี้

พร.333	ประเด็นพิเศษด้านแรงงานและสวัสดิการ	3 (3-0-6)
LW333	Special Topics in Labor and Welfare	
พร.334	สังคมวิทยาและจิตวิทยาการทำงาน	3 (3-0-6)
LW334	Sociology and Psychology of Work	
พร.335	การบริหารความขัดแย้งในประเด็นแรงงาน	3 (0-6-3)
LW335	Management in Labor Conflict	
พร.401	การฝึกปฏิบัติในงานบริหารแรงงานและสวัสดิการ	3 (0-6-3)
LW401	Field Practicum in Labor and Welfare Administration	
ศค.314	การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW314	Social Work Counseling	

2.3.6) หลักสูตรวิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ (Minor Program in Social Welfare for Older Persons)

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจแนวคิดด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับประชากรศาสตร์ เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาความสามารถและสร้างทักษะการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุทุกระดับบุคคล กลุ่มและชุมชน และมีความสามารถวิเคราะห์ และผลักดันนโยบายด้านผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านผู้สูงอายุ รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุที่ตอบสนองต่อปัญหาของประเทศในสังคมผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสม

นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ จะต้องศึกษารายวิชาต่างๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตรดังนี้

1) วิชาบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต ให้ศึกษาตามเกณฑ์ดังนี้

ก. กรณีนักศึกษาในคณะให้ศึกษาวิชาดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
สผ.311	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพฤฒาวิทยา	3 (3-0-6)
WO311	Introduction to Social Gerontology	
สผ.312	สวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	3 (3-0-6)
WO312	Social Welfare for Older Persons	
สผ.313	การบริหารการจัดบริการผู้สูงอายุ	3 (3-0-6)
WO313	Management of Services for Older Persons	
สผ.319	ทักษะและเทคนิคการปฏิบัติงานกับผู้สูงอายุ	3 (3-0-6)
WO319	Skills and Techniques for Practice with Older Persons	

ข. กรณีศึกษานอกคณะให้ศึกษาวิชาดังต่อไปนี้

สผ.311	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพฤฒาวิทยา	3 (3-0-6)
WO311	Introduction to Social Gerontology	
สผ.312	สวัสดิการสังคมกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ	3 (3-0-6)
WO312	Social Welfare and Welfare for Older Persons	
สผ.313	การบริหารการจัดบริการผู้สูงอายุ	3 (3-0-6)
WO313	Management of Services for Older Persons	
สค.111	ปรัชญาและแนวคิดสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW111	Social Work Philosophy and Concepts	

2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ให้ศึกษาตามเกณฑ์ดังนี้

ก. กรณีนักศึกษาในคณะให้เลือกศึกษาจากวิชาดังต่อไปนี้

สผ.314	การวางแผนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุและการเกษียณ	3 (3-0-6)
WO314	Planning for Aging and Retirement	

ศค.435	การค้นคว้าโดยอิสระ	3 (3-0-6)
SW435	Independent Study	

ข. กรณีนักศึกษานอกคณะให้เลือกศึกษาจากวิชาดังต่อไปนี้

ศผ.314	การวางแผนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุและการเกษียณ	3 (3-0-6)
WO314	Planning for Aging and Retirement	
ศผ.319	ทักษะและเทคนิคการปฏิบัติงานกับผู้สูงอายุ	3 (3-0-6)
WO319	Skills and Techniques for Practice with Older Persons	

3) วิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

นักศึกษาอาจเลือกศึกษารายวิชาใดก็ได้ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ทั้งนี้ นับรวมวิชาศึกษาทั่วไปหมวดภาษาต่างประเทศด้วย

4. การศึกษาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท

นักศึกษานอกคณะที่ประสงค์จะศึกษาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท ต้องศึกษารายวิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษาดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ศค.111	ปรัชญาและแนวคิดสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW111	Social Work Philosophy and Concepts	
ศค.212	พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	3 (3-0-6)
SW212	Dynamics of Human Behavior in Changing Society	
ศค.214	สวัสดิการสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคม	3 (3-0-6)
SW214	Social Welfare and Human Security	
ศค.222	พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
SW222	Foundations for Social Work Practice	
ศค.223	หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1	3 (3-0-6)
SW223	Social Work Methodology 1	

5. การศึกษาเพื่อรับอนุปริญญาในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

นักศึกษาผู้ใดได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรในสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 99 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขต่อไปนี้ มีสิทธิ์ได้รับอนุปริญญา

5.1 ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00

5.2 ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ภาคการศึกษา

- 5.3 ได้ศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ครบตามหลักสูตร รวม 30 หน่วยกิต
- 5.4 ได้ศึกษาวิชาเฉพาะของสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 63 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขต่อไปนี้
- 1) วิชาบังคับในสาขา 45 หน่วยกิต คือ
    - 1.1) วิชาบังคับภาคทฤษฎี 36 หน่วยกิต
    - 1.2) วิชาบังคับภาคปฏิบัติ 9 หน่วยกิต
  - 2) วิชาเลือกในและนอกสาขา 9 หน่วยกิต
  - 3) วิชาบังคับนอกสาขา 9 หน่วยกิต
- 5.5 ได้ศึกษาวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา

ปีการศึกษาที่ 1	
ภาคเรียนที่ 1	หน่วยกิต
มธ.110 สหวิทยาการมนุษยศาสตร์	2
มธ.120 สหวิทยาการสังคมศาสตร์	2
มธ.100 พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	3
มธ.130 สหวิทยาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2
วิชากลุ่มคณิตศาสตร์หรือคอมพิวเตอร์ 1 วิชา	3
สข.070 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1	0
สข.171 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2	3
รวม	15
ภาคเรียนที่ 2	หน่วยกิต
ท.161 การใช้ภาษาไทย	3
สข.172 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3	3
มธ.113 ความรู้พื้นฐานทางปรัชญาและศาสนา	3
มธ.121 มนุษย์กับสังคม	3
มธ.122 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	3
สค.111 ปรัชญาและแนวคิดสังคมสงเคราะห์	3
รวม	18

ปีการศึกษาที่ 2	
ภาคเรียนที่ 1	หน่วยกิต
สค.211 จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์	3
สค.212 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	3
สค.213 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	3
สค.214 สวัสดิการสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคม	3
สค.222 พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	3
สว.201 สังคมวิทยาเบื้องต้น	3
รวม	18
ภาคเรียนที่ 2	หน่วยกิต
สค.201 การดูงานและสัมมนา	3
สค.221 สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม	3
สค.223 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1	3
สค.224 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1	3
ร.211 ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	3
ม.201 มานุษยวิทยาเบื้องต้น	3
รวม	18
ปีการศึกษาที่ 3	
ภาคเรียนที่ 1	หน่วยกิต
สค.311 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 2	3
สค.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2	3
ศ.210 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3
สข.256 ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ 1	3
วิชาเลือกในหรือนอกสาขา 1 วิชา	3
วิชาโท/เลือก 1 วิชา	3
รวม	18
ภาคเรียนที่ 2	หน่วยกิต
สค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3	3
สค.314 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	3
วิชาเลือกในหรือนอกสาขา 2 วิชา	6
วิชาโท/เลือก 2 วิชา	6
รวม	18

ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษาที่ 3	
	หน่วยกิต
สค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	6
รวม	6
ปีการศึกษาที่ 4	
ภาคเรียนที่ 1	
	หน่วยกิต
วิชาเลือกในหรือนอกสาขา 1 วิชา	3
วิชาโท/เลือก 2 วิชา	6
วิชาเลือกเสรี 2 วิชา	6
รวม	15
ภาคเรียนที่ 2	
	หน่วยกิต
สค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	6
สค.411 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์	3
รวม	9

หมายเหตุ นักศึกษาต้องตรวจสอบกับสำนักทะเบียนฯ และวางแผนการศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนลงทะเบียน

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

3.1.5.1 คำอธิบายรายวิชา ภาษาไทย

3.1.5.1.1 กลุ่มวิชาปรัชญาและแนวคิดพื้นฐาน (Philosophy and Basic Concepts)

สค.111 ปรัชญาและแนวคิดสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW111 Social Work Philosophy and Concepts

ปรัชญา แนวคิด พัฒนาการของสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หลักสิทธิมนุษยชน สิทธิประชาชนและสิทธิสวัสดิการ แนวคิดมนุษยนิยม คุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเป็นหลักคิดพื้นฐานของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างปรัชญาแนวคิดและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่เกิดขึ้นจริง ทั้งในบริบทไทยและสากล

สค.211 จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์ 3 (3-0-6)

SW211 Professional Ethics and Human Dignity

แนวคิด ทฤษฎี และปัญหาพื้นฐานทางจริยศาสตร์ในมิติของศาสนา กฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน สิทธิประชา สิทธิทางการเมือง สิทธิสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาชีพในงานสวัสดิการสังคม จริยธรรมทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พัฒนาการจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ การวิเคราะห์ประเด็นทางจริยธรรม และประเด็นทางสิทธิมนุษยชน เพื่อการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และศรัทธาต่อคุณค่าความเป็นมนุษย์

สค.214 สวัสดิการสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคม 3 (3-0-6)

SW214 Social Welfare and Human Security

แนวคิด หลักการสวัสดิการสังคม พัฒนาการและความสัมพันธ์ของระบบสวัสดิการสังคมกับการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน หลักความยุติธรรมในสังคม องค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงและการพัฒนามนุษย์ รัฐสวัสดิการ ระบบความมั่นคงทางสังคม และการคุ้มครองทางสังคม

3.1.5.1.2 กลุ่มวิชาพฤติกรรมมนุษย์ สังคม และการพัฒนา (Human Behavior, Society and Development)

สค.212 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง 3 (3-0-6)

SW212 Dynamics of Human Behavior in Changing Society

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับพลวัตพฤติกรรมมนุษย์ การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ในด้านต่างๆ ตั้งแต่ปฏิสนธิถึงวัยสูงอายุ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในแต่ละช่วงวัย โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับพลวัตการเปลี่ยนแปลงสังคม อิทธิพล และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรม ความคาดหวังและความต้องการของมนุษย์

ศค.213 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม**3 (3-0-6)****SW213 Social Change and Social Problems**

แนวคิด ทฤษฎี การเปลี่ยนแปลงทางสังคม บทบาทของสถาบันทางสังคมต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม พลวัตการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่ออุดมการณ์ทางสังคม บูรณาการทางสังคม ปัญหาสังคม ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ และระบบความสัมพันธ์ทางสังคม มาตรการทั้งเชิงรับและเชิงรุกที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและพัฒนาสังคม

ศค.221 สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม**3 (3-0-6)****SW221 Thai Society and Theories of Social Development**

โครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองของสังคมไทย พลวัตการเปลี่ยนแปลงของสังคม และผลกระทบต่อคน ครอบครัว ชุมชนและสังคม พัฒนาการของทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนาสังคมที่มีผลต่อสังคมไทย

3.1.5.1.3 กลุ่มวิชาทฤษฎีแนวคิดและทักษะการปฏิบัติงาน (Theories Concepts and Practical Skills)

ศค.222 พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์**3 (3-0-6)****SW222 Foundations for Social Work Practice**

พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และทักษะสำคัญในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ กับบุคคล ครอบครัวและกลุ่ม/ชุมชน โดยเน้นทั้งความรู้ ทักษะคิด และการฝึกทักษะ เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาตนเองและฝึกภาคปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ การสัมภาษณ์ การสังเกต ทักษะพื้นฐานในการให้การปรึกษาเบื้องต้น การฟังอย่างตั้งใจ การบันทึกและการรายงาน

ศค.223 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1**3 (3-0-6)****SW223 Social Work Methodology 1**

แนวคิด ทฤษฎีที่ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ วิธีการ และกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์ที่ใช้ในการทำงานกับระดับบุคคล ครอบครัว และกลุ่ม โดยเน้นการประเมินสถานะทางสังคม และการประเมินความเสี่ยง เพื่อให้เข้าถึงและวินิจฉัยปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย และบริบทแวดล้อม ได้อย่างรอบด้าน ศึกษาการวางแผน และการจัดการรายกรณี รายกลุ่ม สังคมมิติและพลวัตกลุ่ม การพัฒนาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ และความ เป็นสหวิชาชีพ บนฐานการมีส่วนร่วม และเป็นธรรม

ศค.224 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1**3 (3-0-6)****SW224 Social Work Research 1**

วิชาบังคับก่อน: สอบได้ ศค.111

วิธีการต่าง ๆ ในการค้นหาหาความรู้ แนวคิด และระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ทั้งวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพที่ประยุกต์ใช้กับงานสังคมสงเคราะห์ สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัย กระบวนการวิจัย ครอบคลุม การกำหนดปัญหา การตั้งคำถามการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัยและสมมติฐาน การกำหนดประชากรและกลุ่ม

ตัวอย่าง การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการใช้โปรแกรมทางสถิติ และการนำเสนอผลการวิจัย

สค.311 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 2 3 (3-0-6)

SW311 Social Work Methodology 2

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.223

แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ กระบวนการ กลวิธี เทคนิคและทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ชุมชนในรูปแบบต่างๆ อย่างบูรณาการ การฝึกพลังเพื่อการจัดองค์กรชุมชนและองค์กรประชาชน การจัดระเบียบ ชุมชนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและวัฒนธรรมชุมชน การพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชน และสวัสดิการพื้นฐานเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงของชุมชน การจัดการความรู้โดยชุมชน บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในฐานะผู้ร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสู่ความเป็นธรรม

สค.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2 3 (3-0-6)

SW312 Social Work Research 2

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.224

ฝึกทักษะกระบวนการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ในฐานะเป็นวิธีการหลักที่สำคัญของการสังคมสงเคราะห์ และเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพบริการและนโยบาย กระบวนวิจัยจากการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติงานวิจัยร่วมกัน ระหว่างนักสังคมสงเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย ระดับ กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3 3 (3-0-6)

SW313 Social Work Methodology 3

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.311

แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการในการบริหารองค์กรสวัสดิการสังคมและองค์กรทางสังคมสงเคราะห์ กระบวนการบริหารงาน การบริหารเชิงกลยุทธ์ กระบวนการวางแผน การวางแผนทางสังคมและสวัสดิการสังคม การกำหนดนโยบายทั้งในระดับประเทศและองค์กร ความสัมพันธ์ของการบริหารและนโยบายสังคม การวิเคราะห์นโยบาย ขั้นตอนในการบริหารงานสังคมสงเคราะห์และการติดตามประเมินผล การจัดการรายกรณี การสร้างและพัฒนาเครือข่าย และกลไกทางนโยบายต่างๆ และการจัดการโครงการทางสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่างๆ

สค.314 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW314 Social Work Counseling

หลักการ จรรยาบรรณ ทฤษฎี หลักการ กระบวนการ และเทคนิคการให้การปรึกษา ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อการช่วยเหลือทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ให้สามารถตระหนักรู้และเข้าใจบทบาทการทำหน้าที่ทางสังคมของตนเองซึ่งนำไปสู่การพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคม

สค.411 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW411 Social Work Seminar

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ หรือกำลังศึกษา สค.301

ศึกษา ค้นคว้า อภิปราย เพื่อสร้างเสริมความรู้ ทักษะ ทักษะทางวิชาชีพ การบูรณาการความรู้เกี่ยวกับวิธีการสังคมสงเคราะห์กับระบบสวัสดิการสังคม การวิเคราะห์สถานการณ์การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ภูมิภาคและท้องถิ่น การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เพื่อการแสวงหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

3.1.5.1.4 กลุ่มวิชาฝึกภาคปฏิบัติ (Field Practicum)

สค.201 การดูงานและสัมมนา 3 (3-0-6)

SW201 Field Visits and Seminars

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.111

(เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์)

การปฏิบัติงานขององค์การสังคมสงเคราะห์ของภาครัฐ องค์การพัฒนาเอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรประชาชน เพื่อเรียนรู้ นโยบาย การบริหารงาน และการดำเนินงานขององค์การที่มีความหลากหลายของสังคมไทย กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เสริมสร้างทัศนคติทางวิชาชีพที่ดีของนักศึกษาและจริยธรรมของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ (มีการศึกษาดูงาน)

สค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1 6 (0-18-0)

SW202 Field Practicum 1

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.201 และ สค.223

(เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์)

ทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย และกลุ่ม แบบผสมผสานในระดับองค์การโดยอาศัยพื้นฐานแนวคิด หลักการและ ทฤษฎี ทักษะทางวิชาชีพ โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาทั้งรูปแบบและวิธีการให้บริการ ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย (ฝึกภาคสนาม 270 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)

สค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2 6 (0-18-0)

SW301 Field Practicum 2

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.202 และ สค.313

(เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์)

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน ในการทำงานกับชุมชนเมืองหรือชนบท ครอบคลุม การศึกษาและการวิเคราะห์ชุมชน การวางแผน การปฏิบัติการตามแผนงาน การประเมินผล การพัฒนากลยุทธ์ในการทำงานกับชุมชน และการระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปฏิบัติงาน (ฝึกภาคสนาม 270 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)

3.1.5.1.5 วิชาเลือกในและนอกสาขา

1) กลุ่มวิชาเสริมวิธีการสังคมสงเคราะห์ (Social Work Supplementary Courses)

สค.336 พลวัตกลุ่มกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW336 Group Dynamics and Social Work Practice

แนวคิด หลักการ กระบวนการพลวัตกลุ่ม การใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และการเสริมสร้างจิตสำนึก อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

สค.405 การฝึกภาคปฏิบัติตามความสนใจ 3 (0-9-0)

SW405 Independent Field Practicum

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.202

(เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์)

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการสังคมสงเคราะห์ในองค์กร กลยุทธ์ และกลวิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์โดยตรงกับ โดยอ้อม การปฏิบัติงานตามความสนใจทั้งในและต่างประเทศ การสร้างกลยุทธ์ใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในหน่วยงาน (ฝึกภาคสนาม 135 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)

สค.435 การค้นคว้าโดยอิสระ 3 (3-0-6)

SW435 Independent Study

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.312

วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นปัญหา ความรู้เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมและ/หรือ สังคมสงเคราะห์ ที่นักศึกษาสนใจ เป็นการศึกษาในขอบเขตที่นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนที่มีความสนใจเฉพาะด้านจะเรียนรู้ร่วมกัน โดยยึดความสนใจของนักศึกษาเป็นฐาน ทั้งนี้คณะกรรมการระดับปริญญาตรี จะเป็นผู้ประสานให้เกิดการเรียนรู้ที่นักศึกษาจะได้ประโยชน์ตามความต้องการที่แท้จริง

สค.446 การจัดการความขัดแย้งในงานสวัสดิการสังคม 3 (3-0-6)

SW446 Conflict Resolution in Social Welfare

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง หลักการบริหารจัดการความขัดแย้ง กระบวนการจัดการความขัดแย้งทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ทักษะและเทคนิคการจัดการความขัดแย้งในรูปแบบต่าง ๆ การเจรจาต่อรอง การไกล่เกลี่ย เป็นต้น รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และทีมงานสหวิชาชีพในการปกป้องคุ้มครองด้วยกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ การพิทักษ์สิทธิ กระบวนการทางกฎหมาย และกระบวนการทางสังคมอื่น ๆ ในการจัดการความขัดแย้ง

2) กลุ่มวิชาสหศาสตร์และสังคมสงเคราะห์ประยุกต์

(Interdisciplinary and Applied Social Work Methodology)

สค. 265 **สวัสดิการสุขภาพ** **3 (3-0-6)**

SW 265 Health Welfare

ความหมาย ขอบเขต กลุ่มเป้าหมาย แนวคิดและมาตรฐานการปฏิบัติงาน รวมถึง ข้อมูล และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน่วยบริการด้านสุขภาพแต่ละระดับ การบริหารนโยบาย และกฎหมายด้านสุขภาพตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทิศทางสวัสดิการในอนาคต แนวคิดเรื่องเครือข่ายทางสังคม และการสนับสนุนทางสังคมที่นำมาใช้ประโยชน์ในสวัสดิการสุขภาพ สวัสดิการสุขภาพที่เกี่ยวข้องต่อบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์

สค. 365 **ชีวิตครอบครัวศึกษา เพศศึกษาและจริยธรรมทางเพศ** **3 (3-0-6)**

SW365 Family Life Education, Sex Education and Sexual Ethics

ความสัมพันธ์ในครอบครัว เพศสัมพันธ์ในบริบททางสังคม ค่านิยมทางวัฒนธรรม และจริยธรรมทางเพศ ซึ่งครอบคลุมประเด็นบทบาท และบูรณาการของความสัมพันธ์ทางเพศในมิติต่างๆ ต่อการยกระดับคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพศสภาพในกระแสหลักของสังคมไทย การหนุนสร้างชีวิตครอบครัวที่มีความสุขและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ทักษะที่จำเป็นต่อการสร้างชีวิตครอบครัวที่ยั่งยืน เช่น การแก้ไขปัญหาชีวิตในครอบครัว

สค.465 **การศึกษากับการพัฒนาสังคม** **3 (3-0-6)**

SW465 Education and Social Development

ปรัชญา จุดมุ่งหมาย รูปแบบต่างๆของการศึกษาในฐานะมรรควิธีในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ พัฒนาการของนโยบายด้านการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การศึกษาแนววิพากษ์ การศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติภาพ พลังและคุณูปการของการศึกษาภาคประชาชน และวิถีทางในการเรียนรู้ของประชาชนในบริบทขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อการเสริมสร้างความเป็นธรรมทางสังคม

สค.469 **สังคมสงเคราะห์กับกฎหมายสวัสดิการสังคม** **3 (3-0-6)**

SW469 Social Work and Social Welfare Laws

ระบบกฎหมาย ปรัชญา แนวคิด กระบวนการ และการวิเคราะห์ปัญหาข้อโต้แย้งทางกฎหมาย ด้วยบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์รวมทั้งบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์กับกฎหมายดังกล่าว

สค.477 **สวัสดิการชุมชน** **3 (3-0-6)**

SW477 Community Welfare

แนวคิดและปฏิบัติการของชุมชนในการจัดการสวัสดิการที่ตอบสนองต่อวิถีชีวิตของชุมชน โดยฐานภูมิปัญญาเชิงบูรณาการที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม กระบวนการนโยบายและมาตรการของรัฐ ในการสนับสนุนสวัสดิการชุมชน

- สค.478** เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ **3 (3-0-6)**
- SW478** **Gender in Social Development and Human Security**
 แนวคิดทฤษฎีและการปฏิบัติการในมิติของเพศสภาพ ที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการพัฒนาสังคมและการ
 หนุนสร้างความมั่นคงของมนุษย์ ปรัชญาการณ ์ สภาพและเหตุการณ์จริงในชีวิตทางสังคมด้านต่างๆ ที่สะท้อนความไม่เท่า
 เทียมทางเพศ ทางเลือกที่เหมาะสมกับการพัฒนาสังคมและการหนุนสร้างความมั่นคงของมนุษย์ที่ตอบสนองความเท่าเทียม
 ทางเพศ
- สค.479** การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนในงานสังคมสงเคราะห์ **3 (3-0-6)**
- SW479** **Human Rights Strengthening in Social Welfare**
 ปรัชญา พัฒนาการของกระบวนการทศน์สิทธิมนุษยชน กระบวนการเคลื่อนไหวและกลไก เกี่ยวกับสิทธิ
 มนุษยชนในระดับประเทศและสากล การพิทักษ์สิทธิ ์ กลยุทธ์และเครื่องมือการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน บทบาทของ
 องค์กรสวัสดิการสังคมในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย
- สค.485** เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อในงานสังคมสงเคราะห์ **3 (3-0-6)**
- SW485** **Information Technologies and Media in Social Work**
 วิธีการค้นหา เข้าถึง และการจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยการใช้
 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การประยุกต์ใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อการสื่อสารสาธารณะ อาทิ ละคร หนังสือ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการ
 ทำงานสังคมสงเคราะห์ รวมถึงการเสริมสร้างแนวคิดในการใช้เทคโนโลยีและสื่อ เพื่อการพิทักษ์สิทธิและเสริมพลังให้กับ
 กลุ่มเป้าหมาย
- สค.486** การระดมทุนทางสังคมในงานสังคมสงเคราะห์ **3 (3-0-6)**
- SW486** **Mobilization of Social Capital in Social Work**
 แนวคิด ความเป็นมา และความสำคัญของทุนทางสังคมในฐานะเป็นทรัพยากร ในการปฏิบัติงานสังคม
 สงเคราะห์ การประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ ในการประสาน ระดม สรรหา และปรับใช้ทรัพยากรและทุนทางสังคมในมิติ
 ต่าง ๆ มาสนับสนุนการปฏิบัติงานทางด้านการสังคมสงเคราะห์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- สค.488** สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางสังคม **3 (3-0-6)**
- SW488** **Social Welfare for Vulnerable Groups**
 พลวัตทางสังคม สถานการณ์ที่นำไปสู่ความเปราะบางทางสังคม และผลกระทบต่อกลุ่มที่มีความเปราะบาง
 ทางสังคม อาทิ กลุ่มคนชายขอบ กลุ่มผู้มีความจำเป็นพิเศษ กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ชชาติพันธุ์ และ
 วัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับสวัสดิการสังคมและการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์
- สค.489** สวัสดิการคนพิการ **3 (3-0-6)**
- SW489** **Welfare for People with Disabilities**
 ประเภท สาเหตุ ระบาดวิทยา และสถานการณ์ของความพิการในพลวัตการเปลี่ยนแปลงของสังคม การ
 พิจารณาความพิการในรูปแบบต่างๆ มิติทางจิต-สังคมของความพิการรวมถึงผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน

และสังคม สิทธิของคนพิการตามกฎหมายในประเทศและพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ สวัสดิการ บริการสำหรับคนพิการและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ปรัชญาการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ การเสริมพลัง และการมีส่วนร่วมของผู้ส่วนเกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในทุกระดับ

สค.496 การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์สำหรับผู้เสพและผู้ติดยาและสารเสพติด 3 (3-0-6)

SW496 Social Work Practice with Drug and Substance Abusers and Addicts

บริบทของกลุ่มผู้เสพ และกลุ่มผู้ติดยาและสารเสพติด ฤทธิ์ของยาเสพติดที่มีผลต่อพฤติกรรมของกลุ่มผู้เสพและผู้ติดยา ผลกระทบต่อครอบครัวและสังคม การประยุกต์ใช้วิธีการ เทคนิค และทักษะเฉพาะทางสังคมสงเคราะห์เพื่อการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมกับกลุ่มผู้เสี่ยง ผู้เสพ และผู้ติดยาและสารเสพติด

สค.497 การจัดการและดำเนินการในกรณีภาวะภัยพิบัติ 3 (3-0-6)

SW497 Disaster Management and Intervention

หลักการและแนวทางในการจัดการภาวะภัยพิบัติตามช่วงเวลาต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ ผลกระทบต่อมนุษย์ ชุมชน และสภาพแวดล้อม ความเสี่ยงในภาวะภัยพิบัติที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ การประเมินความเสี่ยง การวางแผนและการบริหารอย่างมีส่วนร่วม บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ และการฟื้นฟูและพัฒนาภายหลังภัยพิบัติ บนหลักการของการเสริมพลังและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

สค.498 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม 3 (3-0-6)

SW498 Sufficiency Economy and Social Development

ความเป็นมาของแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะทฤษฎีการพัฒนาสังคมแบบบูรณาการ ปรัชญา หลักการ เงื่อนไข วิธีการและกระบวนการพัฒนา การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บทเรียนและประสบการณ์ การพัฒนาตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงในภาคชนบทและเมือง (มีการศึกษาดูงาน)

สค.499 ประชาคมอาเซียนกับสวัสดิการสังคม 3 (3-0-6)

SW499 ASEAN Community and Social Welfare

พัฒนาการ แนวคิด และหลักการของประชาคมอาเซียน กรอบความร่วมมือสำคัญภายใต้ประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) ระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคมในกลุ่มประเทศอาเซียน

3) กลุ่มวิชาเลือกนอกสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

สข.356 ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ 2 3 (3-0-6)

EL356 English for Social Workers 2

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สข.256

ศึกษาและฝึกฝนแนวทางในการอ่านและเขียนข้อความที่เน้นเนื้อหาทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เช่น การอ่านตำรา บทความวารสาร การเขียนจดหมายโต้ตอบ และการเขียนรายงาน

3.1.5.1.6 วิชาโททางการพัฒนาชุมชน (Minor Program in Community Development)

พข. 311 แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาชุมชน

3 (3-0-6)

CD311 Concepts and Theories on Community Development

แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาที่สร้างสรรค์ความเป็นชุมชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในมิติต่างๆ
แนวคิด แนววิเคราะห์และทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนอย่างบูรณาการและยั่งยืน

พข. 312 ปฏิบัติการพัฒนาชุมชน

3 (3-0-6)

CD312 Community Development Practice

แนวคิด ทฤษฎีปฏิบัติการพัฒนาชุมชนประเภทต่างๆ ครอบคลุมในเรื่องทักษะการเป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะผู้
เอื้ออำนวย เสริมสร้างกระบวนการกลุ่ม กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วม รวมไปถึง
การพัฒนาทักษะการสร้างสัมพันธภาพ การสื่อสาร ความเป็นผู้นำ การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ การศึกษาวิเคราะห์ชุมชน
การวางแผนและติดตามโครงการอย่างมีส่วนร่วม ตลอดจนวิเคราะห์ความเป็นไปได้และเงื่อนไขในการปฏิบัติการพัฒนา
ชุมชนในบริบทต่าง ๆ ของชุมชนและกลุ่มเป้าหมาย

พข. 313 การบริหารงานพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น

3 (3-0-6)

CD313 Community and Local Development Administration

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนา การบริหารองค์กรพัฒนา การบริหารงานเชิงพื้นที่และ
ภูมิภาค ตลอดจนกระบวนการ ขั้นตอนและเทคนิควิธีการบริหารการพัฒนา เงื่อนไขต่าง ๆ ที่สนับสนุน และเป็นข้อจำกัด
ของการบริหารงานขององค์กรพัฒนาทั้งการบริหารงานภายในองค์กร และการบริหารงานภายนอกองค์กร กระบวนการ
จัดการตนเองของชุมชน เพื่อนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ทั้งรูปแบบการใช้กลไกการควบคุมทางสังคมของชุมชน ภูมิ
ปัญญา และทุนทางสังคมต่าง ๆ ของชุมชน (มีการศึกษาดูงาน)

พข. 415 การเสริมสร้างพลังชุมชนและเครือข่าย

3 (3-0-6)

CD415 Community and Network Empowerment

กระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการองค์กรของชุมชนและเครือข่ายชุมชน ซึ่งครอบคลุมการวิเคราะห์ตนเอง
ของชุมชนที่เชื่อมโยงกับบริบทของท้องถิ่น ภูมิภาค และโลกาภิวัตน์ การกำหนดแผนและปฏิบัติการของชุมชน
ตลอดจนการทบทวนประเมินผลการพัฒนาชุมชน บทบาท กระบวนการ เทคนิคและจริยธรรมของนักพัฒนาในการ
ปฏิบัติงานกับชุมชนและภาคีที่เกี่ยวข้อง (มีการศึกษาดูงาน)

พข.416 การจัดการทุนในชุมชนและสังคม

3 (3-0-6)

CD416 Management of Capitals in the Community and Society

ความหมาย คุณค่า ของทรัพยากรและทุนประเภทต่างๆในชุมชน ทั้งทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม ทุน
ทางวัฒนธรรมและทุนทางสิ่งแวดล้อม หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการทุนในชุมชนกระบวนการจัดการตนเองของ
ชุมชนทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้วยกลไกการควบคุมทางสังคม ภูมิปัญญาชุมชน ทนทางสังคม และการวิเคราะห์ปัจจัยเกื้อหนุนและข้อจำกัด เพื่อนำไปสู่ชุมชนและสังคมแห่งการเรียนรู้และความเป็นธรรม (มีการศึกษาดูงาน)

พช. 417 การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา 3 (3-0-6)

CD417 Training for Development

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีว่าด้วยการสื่อสาร การเรียนรู้ และจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ความหมายและความจำเป็นในการฝึกอบรม การฝึกอบรมรูปแบบต่าง ๆ การออกแบบหลักสูตรอบรมสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ การจัดการ โครงการฝึกอบรม เทคนิคการฝึกอบรม สื่อในงานฝึกอบรม การประเมินผลการฝึกอบรม บทบาทและทักษะพื้นฐานของนักฝึกอบรม (มีการศึกษาดูงาน)

พช. 435 การวิจัยและการจัดการความรู้ในงานพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)

CD435 Research and Knowledge Management in Community Development

ความหมาย ความสำคัญ คุณค่าของการวิจัยและการจัดการความรู้ แนวคิด วิธีวิทยาการวิจัยและการจัดการความรู้รูปแบบต่างๆของการวิจัยที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชน การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การวิจัยโดยชุมชน รูปแบบการวิจัยใหม่แบบครบวงจร วิจัย พัฒนาและสร้างขบวนการขับเคลื่อน กระบวนการพัฒนาหรือเสริมสร้างความรู้และความเข้มแข็งชุมชน

3.1.5.1.7 วิชาโทการบริหารงานยุติธรรม (Minor Program in Justice Administration)

ยช.311 ความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา 3 (3-0-6)

JA311 Justice and Criminal Justice

ความหมายและสถานะของความยุติธรรม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและกระบวนการยุติธรรมด้านอื่นๆ เชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความยุติธรรมกับกระบวนการยุติธรรมตลอดจนศึกษาถึงแนวโน้มของกระบวนการยุติธรรมในอนาคต อุปสรรคและปัญหาในทางปฏิบัติของการดำเนินงานยุติธรรม

ยช.312 อาชญวิทยา และทัณฑวิทยา 3 (3-0-6)

JA312 Criminology and Penology

แนวคิด ทฤษฎี อาชญากรรมจากสำนักคิดทางอาชญวิทยา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการป้องกันปัญหาอาชญากรรม การดำเนินการของกระบวนการยุติธรรมต่ออาชญากร รวมถึงปรัชญาการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดตามหลักทัณฑวิทยา

ยช.313 การแก้ไขผู้กระทำผิดในชุมชน 3 (3-0-6)

JA313 Community-based Corrections

แนวคิด และหลักการของการนำชุมชนเข้ามาเป็นฐานรองรับในการแก้ไขผู้กระทำผิด ตลอดจนทางเลือกแทนการจำคุกต่าง ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขฟื้นฟู และการทำงานกับผู้กระทำผิด รวมถึงแนวทางการป้องกันมิให้ผู้กระทำผิดก่ออาชญากรรมขึ้นอีก การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และทิศทางการแก้ไขผู้กระทำผิดในอนาคต

ยช.314 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน **3 (3-0-6)**

JA314 Juvenile Justice

ระบบศาลครอบครัวและเยาวชน เด็กถูกทารุณกรรม เด็กเร่ร่อน รวมทั้งเด็กที่อยู่ในสภาวะลำบาก เน้นการวิเคราะห์พัฒนาการของปัญหาและการแก้ไข นโยบายของรัฐในเรื่องของเด็กและเยาวชน อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม สถาบันครอบครัวและสถาบันสังคมอื่น ๆ ที่จะมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ยช.315 เหยื่ออาชญากรรมกับความรุนแรงในครอบครัว **3 (3-0-6)**

JA315 Crime Victims of Family Violence

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมในระบบกระบวนการยุติธรรมโดยครอบคลุมประเด็นการให้ความช่วยเหลือ การป้องกัน การคุ้มครอง การชดเชย การเยียวยา และการพิทักษ์สิทธิแก่เหยื่ออาชญากรรมโดยเน้นประเด็นความรุนแรงในครอบครัวจากมิติของทฤษฎีทางอาชญาวิทยา

ยช.316 การบริหารความมั่นคงปลอดภัย **3 (3-0-6)**

JA316 Security Management

แนวคิด หลักการ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการบริหารความมั่นคงปลอดภัย การกำหนดมาตรการเพื่อความมั่นคงปลอดภัยของบุคคลและสถานที่สาธารณะ เช่น สถานที่ราชการ อาคารสำนักงาน สนามบิน สถานีขนส่ง ฯลฯ

ยช.317 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม **3 (3-0-6)**

JA317 Social Work in the Criminal Justice

แนวคิด หลักการ วิธีการ และพัฒนาการของการสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม การประยุกต์ใช้งานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมไทย ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวโน้มและแนวทางแก้ไขปัญหของงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม และมีการจัดการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1.5.1.8 วิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ (Minor Program in Medical Social Work)

สพ.310 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต **3 (3-0-6)**

SW310 Psychiatric Social Work

ความรู้เรื่องสุขภาพจิต การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพยาธิสภาพทางจิต โรคและอาการทางจิตเวชที่สำคัญๆ กฎหมายและนโยบายด้านสุขภาพจิต สิทธิผู้ป่วยจิตเวช การป้องกันปัญหาสุขภาพจิตการฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตเวช รูปแบบการบำบัดรักษาทางจิตเวชต่างๆ ความหมาย ขอบเขตและวิวัฒนาการของงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต

สพ.311 การประเมินและวินิจฉัยทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 3 (3-0-6)**MW311 Social Assessment and Diagnosis in Social Work**

แนวคิด หลักการ กระบวนการประเมินและวินิจฉัยทางสังคมที่สัมพันธ์กับภาวะสุขภาพ ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ระดับกลุ่มและระดับสถานะแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับระบบสุขภาพองค์รวม โดยการเรียนรู้และการฝึกเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดทักษะที่นำไปสู่การดำเนินงานตามกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพ

สพ.312 การวิจัย และการจัดการความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 3 (3-0-6)**MW312 Research and Knowledge Management in Medical Social Work**

แนวคิดและระเบียบวิธีวิจัยในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ รวมไปถึงการนำองค์ความรู้ ประสบการณ์ตรง และเทคนิค ที่ได้รับผ่านกระบวนการศึกษาวิจัย ไปสู่การพัฒนาแนวความคิด รูปแบบและแนวทางการปฏิบัติงานที่สนองตอบความต้องการของผู้ใช้บริการ ทั้งในและนอกหน่วยบริการด้านสุขภาพ โดยครอบคลุมการปฏิบัติงานในทุกระดับ

สพ.313 การบำบัดในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 3 (3-0-6)**MW313 Therapy in Medical Social Work**

ความหมาย หลักการ ขั้นตอนพื้นฐานของการบำบัดที่ใช้ในงานสังคมสงเคราะห์ แนวทางการบำบัดในรูปแบบที่หลากหลาย ตั้งแต่ระดับบุคคล กลุ่ม และครอบครัว; ชุมชนบำบัด; ความสัมพันธ์ระหว่างการบำบัดกับงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ และบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์และการประยุกต์ใช้แนวทางการบำบัดในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

สพ.314 นิเวศวิทยาสุขภาพ 3 (3-0-6)**MW314 Health Ecology**

ความหมาย แนวคิด หลักการนิเวศวิทยา วิธีการต่างๆในการศึกษาสาเหตุของปัญหา การแก้ไข ป้องกันปัญหาสุขภาพ โดยอาศัยความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเชื้อโรค มนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ วิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมการทำงานที่ส่งผลต่อสุขภาพ โรคที่เกิดจากการประกอบอาชีพ การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ

สพ.315 สุขภาพชุมชน 3 (3-0-6)**MW315 Community Health**

ความหมาย แนวคิด การดำเนินการของระบบบริการสุขภาพในชุมชน ที่อยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในมิติทางสังคม วัฒนธรรมของชุมชน การดูแลแบบองค์รวมอย่างต่อเนื่อง ความเข้าใจต่อระบบการส่งต่อที่ดี ความสำคัญของหน่วยบริการและความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของภาคีและทุกภาคส่วนในชุมชน ครอบคลุมการพัฒนา การตัดสินใจ และการขับเคลื่อนนโยบายสุขภาพโดยชุมชน และบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในการพัฒนางานสุขภาพในระดับปฐมภูมิ

สพ.316 นวัตกรรมในงานสังคมสงเคราะห์สุขภาพ**3 (3-0-6)****MW316 Innovations in Health Social Work**

ความสำคัญของนวัตกรรม ภูมิหลัง ประเด็นปัญหาที่ต้องการนวัตกรรม แนวคิด การกำหนดนวัตกรรมในสังคมสงเคราะห์สุขภาพ นวัตกรรมที่เกิดจากปัจเจกบุคคล นวัตกรรมที่เกิดจากการเคลื่อนไหวเป็นขบวนการเปลี่ยนแปลง และ นวัตกรรมที่เกิดจากองค์กร กระบวนการผลิตสร้างนวัตกรรม การตอบสนองความต้องการทางสังคมที่ปราศจากการตอบสนองมาก่อน การจับคู่อย่างลงตัวระหว่างสิ่งที่มีกับความสามารถ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงรูปแบบองค์กร และกรณีศึกษาที่สำคัญ.

3.1.5.1.9 วิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว (Minor Program in Child, Youth,**Family and Development)****ดค.361 แนวคิดการคุ้มครองเด็ก****3 (3-0-6)****CF361 Child Protection Concept**

แนวคิดการคุ้มครองเด็ก การทำร้ายทารุณกรรม การเลี้ยงดูอย่างไม่เหมาะสม ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อภาวะกาย จิต สังคมของเด็ก การทำงานกับเด็ก เยาวชน ที่ถูกทารุณกรรมและถูกทอดทิ้ง การทำงานกับเด็กที่เป็นผู้กระทำ การประเมินสถานะด้านกาย จิต สังคม ครอบครัว สถานะเสี่ยง ที่มีผลต่อการวางแผนคุ้มครองเด็ก รูปแบบการทำงานสหวิชาชีพ และวิธีการจัดการรายกรณี เพื่อการคุ้มครองเด็กระยะสั้นและระยะยาว สารสำคัญของกฎหมายด้านการคุ้มครองเด็ก และการประยุกต์ใช้มาตรฐานขั้นต่ำในการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เยาวชน

ดค.362 สถิติการเด็กและครอบครัว**3 (3-0-6)****CF362 Child and Family Welfare**

แนวคิดสถิติเด็กและแนวคิดอื่นที่สำคัญในการจัดสวัสดิการเด็กและครอบครัว ความหมาย ขอบเขต วัตถุประสงค์ และความสำคัญของสวัสดิการเด็กและครอบครัว พลวัตการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวและสังคมที่มีผลต่อการจัดสวัสดิการเด็กและครอบครัว หลักการ รูปแบบ และลักษณะบริการสวัสดิการเด็กและครอบครัวของต่างประเทศและประเทศไทย บทบาทของหน่วยงานที่จัดบริการสวัสดิการเด็กและครอบครัวในประเทศไทย แนวทางการพัฒนาการจัดระบบสวัสดิการเด็กและครอบครัวบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในงานสวัสดิการเด็กและครอบครัว ตลอดจนการทำงานสวัสดิการเด็กในภาวะฉุกเฉิน

ดค.364 ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม**3 (3-0-6)****CF364 Family and Social Change**

แนวคิด วงจรชีวิตครอบครัว โครงสร้างและรูปแบบครอบครัวต่าง ๆ พลวัตการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสถานการณ์ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสมาชิกครอบครัวโดยเฉพาะเด็ก และเยาวชน วิฤติ ความเข้มแข็งของครอบครัว และแนวทางการพัฒนาการทำงานและบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์เพื่อการแก้ไข จัดการป้องกันปัญหา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน

ดค.365 การพัฒนาโครงการสำหรับเด็ก และเยาวชน 3 (3-0-6)**CF365 Development of Program for Children and Youth**

แนวคิดและรูปแบบการพัฒนาโครงการสำหรับเด็กและเยาวชนบนฐานสิทธิเด็ก ซึ่งครอบคลุมถึงแนวทางในการพัฒนาโครงการอย่างมีส่วนร่วม รวมทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางในการจัดการทรัพยากรสำหรับเด็กและเยาวชน ผ่านการระดม สรรหา และปรับใช้ทรัพยากรทางสังคม รวมถึงการทำงานในรูปแบบการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

ดค.366 บูรณาการเทคนิคการทำงานกับเด็ก และเยาวชน 3 (3-0-6)**CF366 Integrated Techniques for Working with Children and Youth**

วิธีการ และเทคนิคการทำงานกับเด็กและเยาวชน เทคนิคการสื่อสาร เทคนิคการแสวงหาข้อเท็จจริง เทคนิคการสืบพยานเด็ก เทคนิคการทำกระบวนการกลุ่มกับเด็กและเยาวชน ศิลปะบำบัด และละครบำบัด อันเป็นเครื่องมือเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน เชื่อมโยงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม บนพื้นฐานการปฏิบัติงานจริง

ดค.367 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา 3 (3-0-6)**CF367 Social work in Education**

ปรัชญา เป้าประสงค์และจุดมุ่งหมายของการศึกษาและสวัสดิการด้านการศึกษาในฐานะมรรควิธีในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม หลักและวิธีการและรูปแบบในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา รูปแบบในการปฏิบัติงานการสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียนกับครู บุคลากร นักเรียน นักศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน บทบาทและหน้าที่ของการสังคมสงเคราะห์ทางการศึกษาเพื่อพัฒนานโยบายสวัสดิการด้านการศึกษา

ดค.369 สัมมนาการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว 3 (3-0-6)**CF369 Seminar in Child Youth and Family Development**

สัมมนาเชิงบูรณาการ ความคิด หลักการ วิธีการและ แนวทาง ต่างๆ ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน วิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และการสรุปบทเรียน เพื่อการกำหนดและพัฒนาทิศทางการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัวอย่างเหมาะสม

3.1.5.1.10 วิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ (Minor Program in Labour and Welfare Administration)**พร. 321 ทฤษฎีสังคมและเศรษฐกิจกับแรงงาน 3 (3-0-6)****LW321 Social and Economic Theories and Labour**

ทฤษฎีฐานรากในการอธิบายแรงงานทั้งในฐานะผู้ผลิต ผู้บริโภค และผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การปฏิบัติต่อแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพและความอยู่ดีมีสุขของแรงงาน ผลกระทบและปฏิกริยาของแรงงานต่อแนวทางปฏิบัติเหล่านั้น ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก

พร. 322 การบริหารทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิตการทำงาน 3 (3-0-6)

LW322 Human Resource Management and Quality of Work Life

รูปแบบ วิธีการ และกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่จำเป็นต่อการบริหารแรงงาน เช่น การสรรหาคัดเลือก การออกแบบงานที่มีคุณค่า การจูงใจ และการสร้างความพึงพอใจในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การบริหารค่าตอบแทน และการพัฒนาแรงงาน แนวทางการบริหารแรงงานและสวัสดิการที่มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานในองค์กร

พร. 323 มาตรการทางกฎหมายกับการจัดการปัญหาแรงงานและสวัสดิการ 3 (3-0-6)

LW323 Legal Measures Related to Labor Problems and Welfare

สถานการณ์และปัญหาด้านแรงงานและสวัสดิการ มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และผลของมาตรการเหล่านั้นต่อการจัดการกับปัญหาแรงงานและสวัสดิการในบริบทของไทย และภูมิภาคอาเซียน (มีการศึกษาดูงาน)

พร. 333 ประเด็นพิเศษด้านแรงงานและสวัสดิการ 3 (3-0-6)

LW333 Special Topics in Labor and Welfare

ปรากฏการณ์ด้านแรงงานและสวัสดิการในสถานการณ์ปัจจุบันที่ส่งผลต่อผลิตภาพและคุณภาพชีวิตของแรงงานกลุ่มที่ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และขาดหลักประกันทางกฎหมาย แนวทาง มาตรการ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวในการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มนี้ในทิศทางและรูปแบบที่เหมาะสม (มีการศึกษาดูงาน)

พร. 334 สังคมวิทยาและจิตวิทยาการทำงาน 3 (3-0-6)

LW334 Sociology and Psychology of Work

มนุษย์กับการทำงาน การจัดระบบงาน ผลกระทบของการเปลี่ยนระบบงานที่มีต่อวิถีอาชีพเพศสภาพ สถานภาพเชิงอาชีพ ทศนคติและพฤติกรรมในการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน และการจัดการกับปัญหาในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขข้างต้น

พร. 335 การบริหารความขัดแย้งในประเด็นแรงงาน 3 (0-6-3)

LW335 Management in Labor Conflict

แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งด้านแรงงาน กระบวนการบริหารจัดการความขัดแย้ง การพิทักษ์สิทธิและจรรยาบรรณในการบริหารจัดการความขัดแย้ง ปฏิบัติการวิเคราะห์และบริหารจัดการความขัดแย้งในองค์กร

พร. 401 การฝึกปฏิบัติในงานบริหารแรงงานและสวัสดิการ 3 (0-6-3)

LW401 Field Practicum in Labor and Welfare Administration

วิชาบังคับก่อน : พร.321, พร.322 และ พร.323

ฝึกทักษะการปฏิบัติงานจริงในองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎี การบริหารแรงงานและสวัสดิการ วางแผนดำเนินโครงการ การปฏิบัติตามแผนงาน การประเมินผลการดำเนินงาน และการสัมมนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน (ฝึกภาคสนาม 135 ชั่วโมง)

3.1.5.1.11 วิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ (Minor Program in Social Welfare for Older Persons)

สพ. 311 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพหุวิทยา

3 (3-0-6)

WO311 Introduction to Social Gerontology

สหศาสตร์และทฤษฎีที่เกี่ยวกับความสูงอายุ และประชากรสูงอายุ ทฤษฎีว่าด้วยความสูงอายุ แนวคิดการพัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) ระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ กฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุทั้งในประเทศ ระดับภูมิภาคอาเซียน และ ระดับสากล

สพ. 312 สวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

3 (3-0-6)

WO312 Social Welfare for Older Persons

แนวคิดและทฤษฎีสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ หลักการ นโยบายกฎหมาย มาตรการ และพัฒนาการ การปฏิรูปสังคมไทยที่ส่งผลต่อระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ บริการและมาตรฐานการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุในระดับครอบครัว ชุมชน สถาบัน และเครือข่ายผู้สูงอายุ บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ สหวิชาชีพ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุ ในระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียน

สพ. 313 การบริหารจัดการบริการผู้สูงอายุ

3 (3-0-6)

WO313 Management of Services for Older Persons

แนวคิด ทฤษฎี การบริหารองค์การ การบริหารความเสี่ยง การประเมินในภาวะวิกฤติ การบริหารแบบองค์รวม ศักยภาพและการบริหารองค์การสวัสดิการ การกำหนดแผนยุทธศาสตร์การจัดบริการเพื่อผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัย เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ หลักการการดูแลระยะยาว และการจัดบริการผู้สูงอายุระยะสุดท้าย การพัฒนาระบบการดำเนินการของหน่วยงานหรือองค์การสวัสดิการผู้สูงอายุ การประสานร่วมกับเครือข่ายทั้งระดับองค์กรและ ภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สถาบัน

สพ. 314 การวางแผนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุและการเกษียณ

3 (3-0-6)

WO314 Planning for Aging and Retirement

กระบวนการเตรียมการเข้าสู่วัยสูงอายุ ระยะการเข้าสู่วัยสูงอายุ การเตรียมการด้านการใช้ชีวิตหลังเกษียณ การอยู่ร่วมกับครอบครัว การเปลี่ยนหรือการรักษาสถานภาพการทำงาน กระบวนการ และบทบาททางสังคมที่จะมีส่วนร่วมในการเตรียมการสำหรับผู้เข้าสู่ระบบการเกษียณ กระบวนการเตรียมการเข้าสู่วัยสูงอายุ ด้านเศรษฐกิจ สุขภาพกาย จิต และสังคม

สพ. 319 ทักษะและเทคนิคการปฏิบัติงานกับผู้สูงอายุ

3 (3-0-6)

WO319 Skills and Techniques for Practice with Older Persons

ฐานคิดและหลักการพื้นฐานการทำงานกับผู้สูงอายุ กระบวนการ ขั้นตอน การปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ที่เน้นการคุ้มครอง สนับสนุนและพัฒนาผู้สูงอายุในแต่ละช่วงวัย เพื่อมุ่งสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ทักษะและเทคนิคการประเมินใน

แต่ละช่วงวัย การดูแลระยะยาว การดูแลระยะสุดท้าย การปฏิบัติงานกับครอบครัวสูงอายุและทีมสหวิชาชีพเพื่อเตรียมผู้สูงอายุเข้าสู่ภาวะสุดท้ายของชีวิต การวางแผนการจัด กำกับ ประเมินผลและพัฒนาบริการทางสังคมและสถานบริการในรูปแบบรายกรณี ครอบครัว กลุ่ม ชุมชนและเครือข่ายประชาสังคม

3.1.5.2 คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ

3.1.5.2.1 กลุ่มวิชาปรัชญาและแนวคิดพื้นฐาน (Philosophy and Basic Concepts)

สค.111 ปรัชญาและแนวคิดสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW111 Social Work Philosophy and Concepts

Philosophy, concepts, and development of social work; principles of human rights, civil rights, and welfare rights; humanistic perspectives and the value of human dignity as core principles of the social work profession; and the relationship between philosophy, concepts and social work practice in both Thai and international contexts.

สค.211 จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์ 3 (3-0-6)

SW211 Professional Ethics and Human Dignity

Concepts, and theories of ethics; basic ethical problems in the aspects of religion and law; human rights, civil rights, political rights, and welfare rights in relation to professions in social welfare; ethics in the social work profession; development of human spirituality; analysis of ethical and human rights issues for the cultivation of attitudes, values, beliefs and faith in human dignity.

สค.214สวัสดิการสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคม 3 (3-0-6)

SW214 Social Welfare and Human Security

Concepts, principles, and development of social welfare systems and their relationships with social development and human security; principles of human rights and social justice; components, principles, mechanisms, roles and significance of social welfare systems in different levels and aspects with their effects on human security and human development; and welfare states, social security, and social protection.

3.1.5.2.2 กลุ่มวิชาพฤติกรรมมนุษย์ สังคม และการพัฒนา (Human Behavior, Society and Development)

สค.212 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง 3 (3-0-6)

SW212 Dynamics of Human Behavior in Changing Society

Concepts and theories of human behavior in dynamic environments; human development from conception to old age; basic understanding of human behavior at different life stages in relation to dynamics of social change; and social and environmental influences on human behavior, needs and expectations.

สค.213 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม **3 (3-0-6)**

SW213 Social Change and Social Problems

Concepts and theories of social change; roles of social institutions in social change; dynamics of social change and effects on social ideologies, social integration, social problems, ways of life and social relation systems; and proactive and reactive measures for social change and social development.

สค.221 สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม **3 (3-0-6)**

SW221 Thai Society and Theories of Social Development

Social, cultural, economic and political structures of Thai society; dynamics of social change affecting individuals, families, communities and societies; and development of theories and concepts of social development having effects on Thai society.

3.1.5.2.3 กลุ่มวิชาทฤษฎีแนวคิดและทักษะการปฏิบัติงาน (Theories Concepts and Practical Skills)

สค.222 พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ **3 (3-0-6)**

SW222 Foundations for Social Work Practice

Foundation for theories, concepts, and major skills of social work practice with persons, families, groups, and communities, focusing on knowledge, attitudes, and skill development for building competencies and effective field practicum; skills in rapport building, interviewing, and observation; and basic counseling skills, including active listening, recording, and reporting.

สค.223 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1 **3 (3-0-6)**

SW223 Social Work Methodology 1

Central concepts and theories in social work practice; methods and processes of practice with individuals, families, groups, and communities with emphasis on social and risk assessments for effective outreach and multi-dimensional diagnosis of problems of target groups in their environment; case and group management; sociometry and group dynamics; and development of professional relationships, and an interdisciplinary teamwork on the basis of participation, and justice.

สค.224 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1 **3 (3-0-6)**

SW224 Social Work Research 1

Prerequisite: Have earned credit of SW111

Methods of knowledge acquisition; concepts and methodologies of qualitative and quantitative social science research applicable to social work practice; the research process: problem identification, formulation of research questions, design of a conceptual framework and hypotheses, population identification and sampling, data collection, data analysis by basic statistics, use of statistical software, and presentation of research results.

สค.311 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 2 3 (3-0-6)

SW311 Social Work Methodology 2

Prerequisite: Have earned credit of SW223

The integration of theories, concepts, principles, and the application of methods, processes, strategies, techniques and skills in various modalities of community social work practice; synergy action for communities' and people's organizations; community organization under the participatory paradigm and community culture; development of community and indigenous welfare systems to ensure community security; and social workers' roles as co-creators of social change for social justice.

สค.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2 3 (3-0-6)

SW312 Social Work Research 2

Prerequisite: Have earned credit of SW224

Practices of a social work research process as a major method of social work to enhance quality of services and policy development; and routine-to-research, participatory research by social workers, target groups and parties concerned.

สค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3 3 (3-0-6)

SW313 Social Work Methodology 3

Prerequisite: Have earned credit of SW311

Theories, concepts, principles, and methods in the administration of social welfare and social work organizations; management processes, strategic management, and a planning process; social and social welfare planning; policy formulation at the national and organizational levels; the relationship between social policy and administration; policy analysis; stages in social work administration, monitoring and evaluation; case management; development of policy networks and mechanisms; and management of social welfare projects.

สค.314 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW314 Social Work Counseling

Principles, ethics, theories, processes, and techniques of counseling for social work practice in helping to gain self-awareness and understand roles and functions for the development of individuals, families, and society.

ศค.411 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW411 Social Work Seminar

Prerequisite: Have earned credit or Currently taking SW301

Investigation and discussion on topics to enhance professional knowledge, attitudes and skills; integration of knowledge of social work methods and social welfare systems; analysis of the situation of social work practice in the changing global, regional, and local contexts; and application of social work theories in search of effective practice.

3.1.5.2.4 กลุ่มวิชาฝึกภาคปฏิบัติ (Field Practicum)

ศค.201 การดูงานและสัมมนา 3 (3-0-6)

SW201 Field Visits and Seminars

Prerequisite: Have earned credit of SW111

(Only for social work majors)

Social work practice in governmental, non-governmental, local administration, and civil organizations aiming to facilitate students' learning about policies, administration, and operation of the organizations; and to promote participatory learning processes, professional attitudes, and ethics of the social work profession (field visits are required).

ศค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1 6 (0-18-0)

SW202 Field Practicum 1

Prerequisites: Have earned credit of SW201 and SW223

(Only for social work majors)

Integrated practice of social case and group work at the organizational level based on theoretical foundations, concepts, and principles with emphasis on an analysis for the development of a new method of service provision in the Thai context (270 hours of practicum).

ศค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2 6 (0-18-0)

SW301 Field Practicum 2

Prerequisites: Have earned credit of SW202 and SW313

(Only for social work majors)

Application of integrated social work theories in urban and rural community work, including community study and analysis, project planning, implementation and evaluation, development of a strategy for community work, and mobilization of people's participation in the community work process (270 hours of practicum).

3.1.5.2.5 วิชาเลือกในและนอกสาขา

1) กลุ่มวิชาเสริมวิธีการสังคมสงเคราะห์ (Social Work Supplementary Courses)

สค.336 พลวัตกลุ่มกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW336 Group Dynamics and Social Work Practice

Concepts and principles of group dynamics as a process; and use of a group process in changing attitudes and creating welfare mindedness for social change.

สค.405 การฝึกภาคปฏิบัติตามความสนใจ 3 (0-9-0)

SW405 Independent Field Practicum

Prerequisite: Have earned credit of SW202

(Only for social work majors)

A field practicum in an area of interest by applying theoretical knowledge, concepts, principles, methods, strategies, and tactics of direct or indirect social work in a selected agency in Thailand or a foreign country (135 hours of practicum).

สค.435 การค้นคว้าโดยอิสระ 3 (3-0-6)

SW435 Independent Study

Prerequisite: Have earned credit of SW312

Analysis and synthesis of specific issues or knowledge related to social welfare and/or social work in an area of interest as agreed by the student and advisor.

(The course is coordinated by the Undergraduate Committee).

สค.446 การจัดการความขัดแย้งในงานสวัสดิการสังคม 3 (3-0-6)

SW446 Conflict Resolution in Social Welfare

Concepts and theories of conflict; principles and processes of conflict resolution in the Thai and international contexts; skills and techniques in conflict resolution, including negotiation and mediation; and roles of the social work profession and the interdisciplinary team in conflict resolution by empowerment, advocacy, legal and other social processes.

2) กลุ่มวิชาสหศาสตร์และสังคมสงเคราะห์ประยุกต์

(Interdisciplinary and Applied Social Work Methodology)

สค. 265 สวัสดิการสุขภาพ 3 (3-0-6)

SW 265 Health Welfare

Meanings, scope, target groups, concepts, and standards of practices of medical social work including concepts, data, and situation related to practice at the different levels of health service units; management of health

policy and law; welfare trends; applications of social network and support concepts in health welfare; health welfare related to roles of medical social worker.

ศค. 365 ชีวิตครอบครัวศึกษา เพศศึกษาและจริยธรรมทางเพศ **3 (3-0-6)**

SW365 Family Life Education, Sex Education and Sexual Ethics

Family relationships; sexual relations in the social context; cultural values and ethics in sexuality, including roles of sexual relations and the integration of sexual relations to uplift human dignity and sexuality in the mainstream Thai

society; promotion of happy families with social responsibility; and major skills such as family problem solving for sustainable family life.

ศค.465 การศึกษากับการพัฒนาสังคม **3 (3-0-6)**

SW465 Education and Social Development

Philosophy, goals and types of education as a means to enhance human potentiality; development of education policies amidst social change; critical theory of education; peace education ; the power and contribution of popular education and people's ways of learning to the context of social movements to address social justice.

ศค.469 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมายสวัสดิการสังคม **3 (3-0-6)**

SW469 Social Work and Social Welfare Laws

Analysis of philosophy, concepts, processes of the legal system, and particularly debates on legislation concerning social welfare, social work, and roles of social workers.

ศค.477 สวัสดิการชุมชน **3 (3-0-6)**

SW477 Community Welfare

Concepts and action of the community in welfare management in response to communities' ways of life based on integrated local wisdom and social changes; and policy processes and government measures for the promotion of community welfare.

ศค.478 เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ **3 (3-0-6)**

SW478 Gender in Social Development and Human Security

Theories, concepts, and actions in a gender dimension relating to social development processes and human security construction; phenomena, events and conditions in the social world and realities within which various forms of gender discrimination persist; and alternatives and solutions to social development and human security in response to the principle of gender equality.

สค.479 การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนในงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW479 Human Rights Strengthening in Social Welfare

Philosophy and development of human rights paradigms; movements and mechanisms of human rights at the national and international levels; advocacy and empowerment; strategies and instruments for working in the area of human rights; and roles of social welfare organizations in strengthening human rights in Thailand.

สค.485 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อในงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW485 Information Technologies and Media in Social Work

Search of and access to data; management of social work data through the use of computer programs; use of media for social work publicity, such as social media, dramas, and short films; and promotion of an initiative in technology and media utilization for empowering and advocating for target groups.

สค.486 การระดมทุนทางสังคมในงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)

SW486 Mobilization of Social Capital in Social Work

Concepts, background and significance of social capital as resources for social work practice; and aspects of skill application in the coordination, mobilization, acquisition, and utilization of resources and social capital in social work.

สค.488สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางสังคม 3 (3-0-6)

SW488 Social Welfare for Vulnerable Groups

Social dynamics and vulnerability situations with emphasis on social welfare and social work practice for vulnerable groups such as marginalized groups, people with special needs, and people with sexual, racial, and cultural diversity.

สค.489สวัสดิการคนพิการ 3 (3-0-6)

SW489 Welfare for People with Disabilities

Classifications, causations, epidemiology, and situations of disability in social dynamics; disability models; psychosocial aspects of disabilities, impacts of disability on the individual, family, community and society; rights of persons with disabilities according to national laws and international treaties; welfare, services, and related standards; and independent living philosophy, empowerment, and participation of related stakeholders and networks at all levels.

สค.496 การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์สำหรับผู้เสพและผู้ติดยาและสารเสพติด 3 (3-0-6)

SW496 Social Work Practice with Drug and Substance Abusers and Addicts

Contexts of drug and substance abusers and addicts; effects of drugs and substances on behavior, families and society; and application of social work methods, techniques, and skills in the rehabilitation of people at risk, abusers, and addicts.

สค.497 การจัดการและดำเนินการในกรณีภาวะภัยพิบัติ 3 (3-0-6)

SW497 Disaster Management and Intervention

Principles and guidelines in the disaster management cycle focusing on the learning of impacts on humans, communities, and environments; disaster risks of diverse groups; risk assessment, and participatory

planning and management; and post-disaster rehabilitation and development on the basis of empowerment and social work practice.

สค.498 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม 3 (3-0-6)

SW498 Sufficiency Economy and Social Development

Development of the Royal initiative of Sufficiency Economy as an integral social development theory; philosophical underpinnings, principles, conditions, methods and processes of development; application of Sufficiency Economy philosophy and lessons learned; experiences of Thai society in applying Sufficiency Economy in rural and urban development in practice (field education is required).

สค.499 ประชาคมอาเซียนกับสวัสดิการสังคม 3 (3-0-6)

SW499 ASEAN Community and Social Welfare

The ASEAN community in connection with social work: development, concepts, principles of the ASEAN Community, major cooperation frameworks under the ASEAN Socio-cultural Community (ASCC), and analysis of social welfare and social protection systems in its member countries.

3) กลุ่มวิชาเลือกนอกสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

สข.356 ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ 2 3 (3-0-6)

EL356 English for Social Workers 2

Prerequisite: Have earned credit of EL 256

Students will improve their reading and writing skills through the use of materials related to social work in the form of articles, texts, journals, correspondence and report writing.

3.1.5.2.6 วิชาโททางการพัฒนาชุมชน (Minor Program in Community Development)

พช. 311 แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)

CD311 Concepts and Theories on Community Development

Development concepts and theories for the creation of communality and community strengths in various dimensions; related social science theories and analytical approaches applicable to integrated and sustainable community development.

พช. 312 ปฏิบัติการพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)

CD312 Community Development Practice

Concepts and theories of community development practice; skills for practitioners to work as facilitators, group empowerment process, learning process and participation process ; techniques for relationship building, communication, leadership, public consciousness raising, community study and analysis participatory planning and monitoring; analysis of conditions and possibilities to apply concepts community development practice to the target group or community.

พช. 313 การบริหารงานพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น 3 (3-0-6)

CD313 Community and Local Development Administration

Concepts and theories of development administration and the management of development agencies; area-based and regional-based administration; processes and techniques of development administration ; supportive and obstructive conditions for the internal or external management of a development organization; process of community self-management towards learning organization through the application of communities' social control, local wisdom, and social capital. (Field study is required.)

พช. 415 การเสริมสร้างพลังชุมชนและเครือข่าย 3 (3-0-6)

CD415 Community and Network Empowerment

Leaning processes for organization and community network management: community self assessment under the local, regional, and globalized contexts; planning, implementation, and evaluation of community action and development; processes and techniques of working with communities and parties concerned; roles and ethics of community development workers. (Field study is required.)

พช.416 การจัดการทุนในชุมชนและสังคม 3 (3-0-6)

CD416 Management of Capitals in the Community and Society

Meaning, values of resources and capitals in the community including economic, social , cultural and environmental capitals. Principles and concepts on the management of capitals in the community ,process of local self governance in the perspectives of economic, politics, local administration, culture and natural resource through social control, community wisdom, social capital taking into account both supportive and obstructive factors towards learning and just community and society (Field study is required.)

พช. 417 การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา 3 (3-0-6)

CD417 Training for Development

Principles, concepts and theories on communication, learning, and adult learning psychology. meaning and needs for training, training types, and training design for various target groups; training management, training methods and media, training evaluation; roles and fundamental skills for training personnel. (field exposure is required)

พช. 435 การวิจัยและการจัดการความรู้ในงานพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)

CD435 Research and Knowledge Management in Community Development

Meaning, needs and values of research and knowledge management; concepts and methodologies on research and knowledge management; types of research that support community development: participatory action research, community self research project, combined research-development-movement for community development (RDM), processes that generating knowledge for the people and strengthening of the community.

3.1.5.2.7 วิชาโทการบริหารงานยุติธรรม (Minor Program in Justice Administration)

ยช.311 ความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา 3 (3-0-6)

JA311 Justice and Criminal Justice

Meanings and a position of justice; concepts and theories of criminal justice administration and other related systems; linkages between justice and justice systems; and future trends, practical obstacles, and limitations in the justice system.

ยช.312 อาชญวิทยา และทัณฑวิทยา 3 (3-0-6)

JA312 Criminology and Penology

Concepts and theories of crime causation from traditional to modern schools of criminology, crime prevention strategies, the process of criminal justice, rehabilitation of offenders from penology's philosophy of punishment to solve crime and correctional problems.

ยช.313 การแก้ไขผู้กระทำผิดในชุมชน 3 (3-0-6)

JA313 Community-based Corrections

Concepts and principles for using communities as bases of corrections; alternatives to incarceration practical for corrections, prevention of re-imprisonment, and criminals' rehabilitation; and analysis of problems, barriers, and future trends of community corrections.

ยช.314 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน 3 (3-0-6)

JA314 Juvenile Justice

Family and juvenile court systems; children in difficulties, including child cruelty and street children with emphasis on problem formation analysis and solutions; influences of the family, social institutions, and environment on juvenile delinquency; and government policies on children and juveniles.

ยช.315 **เหยื่ออาชญากรรมกับความรุนแรงในครอบครัว** **3 (3-0-6)**

JA315 Crime Victims of Family Violence

Concepts and theories on crime victims in the criminal justice system: assistance, prevention, protection, compensation, remedy, and advocacy for victims emphasizing issues of family violence in criminology theories.

ยช.316 **การบริหารความมั่นคงปลอดภัย** **3 (3-0-6)**

JA316 Security Management

Concepts, principles, strategies, and tactics of security management; and security measures for persons and public places: government buildings, business offices, airports, transport stations, etc.

ยช.317 **การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม** **3 (3-0-6)**

JA317 Social Work in the Criminal Justice

Concepts, principles, methods, and development of social work in the criminal justice; application of social work in the Thai judicial system; problems and obstacles in social work in the criminal justice; and trends of and guidelines for problem solving in social work in the criminal justice (field visits are required).

3.1.5.2.8 วิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ (Minor Program in Medical Social Work)

สพ.310 **การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต** **3 (3-0-6)**

SW310 Psychiatric Social Work

Mental health knowledge, analysis of social environment effected psychopathology; major types of mental illness, mental health laws and policies, and clients' rights, mental illness prevention, psychological rehabilitation, treatment models of mental illness, meaning, scope, and evolution of psychiatric social work as well as roles and functions of psychiatric social workers.

สพ.311 **การประเมินและวินิจฉัยทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์** **3 (3-0-6)**

MW311 Social Assessment and Diagnosis in Social Work

Concepts, principles, and process of social assessment and diagnosis that is relevant to health at individual, family, and group levels; environment in interaction with holistic health system through learning and practicing skills which lead to effective social work process.

สพ.312 การวิจัย และการจัดการความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 3 (3-0-6)

MW312 Research and Knowledge Management in Medical Social Work

Concepts and research methodologies in medical social work, including bringing knowledge, direct experiences, and learning techniques gained through a research process to achieve the development of concepts, models, and methods of practice for responding to clients' needs both within and outside health care units at all levels.

สพ.313 การบำบัดในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 3 (3-0-6)

MW313 Therapy in Medical Social Work

Meanings, principles, and process of therapy in medical social work; various approaches of therapy at individual, group, and family levels; therapeutic community; relationship between therapy and medical social work; roles of medical social worker; and applications of therapeutic approaches in social work practice.

สพ.314 นิเวศวิทยาสุขภาพ 3 (3-0-6)

MW314 Health Ecology

Meanings, concepts, principles of ecology; methods in conceptualizing cause, prevention, and curation of health problems based on knowledge of disease, human, and environment; relationship between environment and health; lifestyle and environment related to health; work-related illness; creating healthy environment; and health impact assessment.

สพ.315 สุขภาพชุมชน 3 (3-0-6)

MW315 Community Health

Meanings, concepts, process of community-based health service system based on understanding of social dimensions and community culture, continuing holistic care; understanding of effective referral process; importance of service provider units and their relationships with stakeholders in community covering development, decision making and policy mobilization by communities; and roles of social worker at a primary level of health promotion.

สพ.316 นวัตกรรมในงานสังคมสงเคราะห์สุขภาพ 3 (3-0-6)

MW316 Innovations in Health Social Work

The growing importance of innovations, background and issues of innovation, concepts and generating innovations in health social work, sources of innovations; individuals, movements and organizations, a generating process of innovations, unmet social needs, matching assets and capabilities, iterative development, adaptive organizational forms, and distinctive cases in innovations.

3.1.5.2.9 วิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว (Minor Program in Child, Youth, Family and Development)

ดค.361 แนวคิดการคุ้มครองเด็ก **3 (3-0-6)**

CF361 Child Protection Concept

Theories and concepts of child protection, child abuse, maltreatment, and the physical, psychological, and social impacts on children; approaches for working with abused and neglected children and youth, and children as abusers; assessment of bio-psycho-social, risk, and family, and individual case planning; using multi-disciplinary team approach, case management for short and long term protection; knowledge of child protection related legislations; application of minimum standards for child and youth care and development.

ดค.362สวัสดิการเด็กและครอบครัว **3 (3-0-6)**

CF362 Child and Family Welfare

Concepts of child rights and other concepts related to child and family welfare; meaning, scope, objective and significance of child and family welfare; dynamics of family and society affecting the provision of child and family welfare; principles, models, and characteristics of child and family welfare services in Thailand and other countries; roles of child and family welfare agencies in Thailand; directions of child and family welfare system development; social workers' roles in child and family welfare; and child and family welfare in emergency situation.

ดค.364 ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม **3 (3-0-6)**

CF364 Family and Social Change

Concepts of family life cycle and various structures and forms of families, dynamics of social change and problematic situations affecting family especially children and youth; family crisis, strength and guidelines for social workers to improve their practice in solving, and preventing problems as well as strengthening family and community.

ดค.365 การพัฒนาโครงการสำหรับเด็กและเยาวชน **3 (3-0-6)**

CF365 Development of Program for Children and Youth

Concepts and models for rights-based child and youth program development, particularly with participatory approaches; as well as concepts, principles and trends for child and youth resources management through mobilization, identification, application of social resources, and establishment and development of connections for sustainable development.

ดล.366 บูรณาการเทคนิคการทำงานกับเด็ก และเยาวชน 3 (3-0-6)

CF366 Integrated Techniques for Working with Children and Youth

Methods and techniques for working with children and youth, including communicating, fact finding, child investigation, group work for children and youth, art therapy, play therapy, and drama therapy as tools for physical, psychological, mental and social aspects of children's and youth's development in practical situations

ดล.367 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา 3 (3-0-6)

CF367 Social work in Education

Philosophy, goals and purposes of education and welfare services in education as a means for the development of human potentials and social change; principles and methods and intervention models in social work in educational contexts; school social work practice approaches with teachers, personnel, students, parents and community; roles and functions of social work practice in education towards educational welfare policy development.

ดล.369 สัมมนาการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว 3 (3-0-6)

CF369 Seminar in Child Youth and Family Development

Seminar to facilitate the integration of thoughts, practice principles, methods and trends in child and youth development. Analysis and synthesis of knowledge, practice experience, and lessons learned for the development of suitable directions in child, youth and family development .

3.1.5.2.10 วิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ (Minor Program in Labour and Welfare Administration)

พร. 321 ทฤษฎีสังคมและเศรษฐกิจกับแรงงาน 3 (3-0-6)

LW321 Social and Economic Theories and Labour

Foundation theories on labor as producers, consumers, and change agents in the social and economic realms; and labor practices for productivity, well-being, and impacts of labor's responses at the national, regional, and global levels.

พร. 322 การบริหารทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิตการทำงาน 3 (3-0-6)

LW322 Human Resource Management and Quality of Work Life

Patterns, methods and procedures of human resource management significant for labor administration: recruitment, selection, design of a decent job, motivation and job satisfaction, performance evaluation, compensation management, labor development, and especially labor and welfare administration for promoting quality of work life in the workplaces.

สพ. 312สวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ **3 (3-0-6)**

WO312 Social Welfare for Older Persons

Concepts and theories of social welfare for older persons: principles, policies, laws, measures, and development; impacts of the reformation of Thai society on welfare for older persons; provision and standards of services at the family, community, organization, and aging-network levels; and roles of social workers, multidisciplinary professions, and local administration in the development and provision of welfare for older persons at both national and ASEAN levels.

สพ. 313 การบริหารการจัดบริการผู้สูงอายุ **3 (3-0-6)**

WO313 Management of Services for Older Persons

Concepts and theories of organization and risk management, holistic management, and assessment in a crisis; analysis of welfare organization management and the formulation of strategic plans concerning welfare for each stage of elderliness in aging society; principles of long-term care and end-of-life care; and development of implementation systems and coordination between welfare agencies, parties concerned, and their networks for the establishment of older persons' welfare at the family, community and institutional levels.

สพ. 314 การวางแผนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุและการเกษียณ **3 (3-0-6)**

WO314 Planning for Aging and Retirement

Phases of aging transition and the preparation process for aging and life after retirement: living with the family; maintaining or changing of employment; and participatory processes and social roles concerning the preparation for aging and retirement in physical, mental, economic, and social aspects.

สพ. 319 ทักษะและเทคนิคการปฏิบัติงานกับผู้สูงอายุ **3 (3-0-6)**

WO319 Skills and Techniques for Practice with Older Persons

Foundations and basic principles of practice with older persons; the process and procedure of social work practice: protection, support, and well-being development of older persons in all aging stages; skills and techniques for assessment of and practice with older persons; long-term and end-of-life care; practice with older persons' families and working with a multi-disciplinary team for the preparation of the older persons' end stage of life; planning, provision, monitoring, evaluation, and development of social services and welfare agencies on the basis of casework, group work, a family, a community, or a civil society network.

3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร เปิดการเรียนการสอน ณ ศูนย์รังสิต

ลำดับ ที่	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่ บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
1	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	อัญมณี บุณณกานนท์	3100202757XXX	ศส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2527
				M.S.W.	Social Work	Washington University, USA.	2544
				ค.บ.	ครุศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2523
2	อาจารย์	ปานรัตน์ นิ่มตลุง	3160100914XXX	ร.บ.	รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2548
				ศส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2549
				ศส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2545
3	อาจารย์	ณัฐพัชร สโรบล	3102002764XXX	ศส.ม.	พัฒนามนุษย์และสังคม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2549
				ศส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2546
4	อาจารย์	ปรียานุช โชคชนาณิษฐ์	3570700031XXX	ศส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2548
				ศส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2545
5	อาจารย์	นันทภรณ์ เอี่ยมวานานนทชัย	3102001976XXX	M.B.A.	Business Administration	University of Illinois at Urbana-Champaign	2538
				M.H.S.A.	Health Management and Policy	University of Michigan at Ann Arbor	2540
				บช.บ.	พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2536

ลำดับที่ 1 – 3 เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร เปิดการเรียนการสอน ณ ศูนย์ลำปาง

ลำดับ ที่	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่ บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
1	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง	3102201687XXX	สส.ม.	การพัฒนาชุมชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2530
				ศส.บ.	ประวัติศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2522
2	อาจารย์	ปณิกา อภิรักษ์ไกรศรี	3521200154XXX	สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2550
				ศส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2546
3	อาจารย์	พงศยา ภูมิพัฒน์โยธิน	1229900055XXX	รศ.ม.	พัฒนาแรงงานและสวัสดิการ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2552
				ศส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2549
4	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	วรรณวดี พูลพอกสิน	3120400227XXX	สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2544
				วท.บ.	การพยาบาล	สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณ	2541
5	อาจารย์	กรรณา ใจใส	3520200253XXX	ศส.ม.	สตรีศึกษา	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2553
				ศส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2545

ลำดับที่ 1 – 3 เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

3.2.3 อาจารย์ประจำ

ลำดับที่	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
1	ศาสตราจารย์	ศศิพัฒน์ ยอดเพชร	3101701043XXX	สส.ม สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2515
						มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2512
2	ศาสตราจารย์	สายนต์ ไพโรชญางิจิตร	3509901027xxx	M.Sc. ศศ.บ.	Environmental Remote Sensing & Geo-Information System for Development โบราณคดี	Asian Institute of Technology (AIT)	2538
						มหาวิทยาลัยศิลปากร	2523
3	รองศาสตราจารย์	ปาริชาติ วัลย์เสถียร	3100503086XXX	M.Sc. สส.บ.	Rural Development Planning สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	Asian Institute of Technology.	2524
						มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2516
4	รองศาสตราจารย์	สุรพล ปธานวนิช	5103600011XXX	Ph.D. สส.ม. M.A. นศ.บ.	Social Policy สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ Labour & Development นิเทศศาสตรบัณฑิต	The University of Sydney, Australia.	2545
						มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2524
						Institute of Social Studies, The Hague, The Netherlands.	2530
						จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2518
5	รองศาสตราจารย์	วรวุฒิ โรมรัตนพันธ์	3339900169XXX	Ph.D. M.S. กศ.บ.	Urban Environmental Engineering & Management Agrarian Studies สังคมศึกษา	Asian Institute of Technology. (AIT)	2543
						The University of the Philippines Los Banos., The Philippines	2525
						มศว.บางแสน	2518

ลำดับ ที่	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่ บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
6	รองศาสตราจารย์	กิตติยา นรามาศ	3102002074XXX	สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2523
				อ.บ.	อักษรศาสตร์	มหาวิทยาลัยศิลปากร	2520
7	รองศาสตราจารย์	พงษ์กฤษณ์ มงคลสินธุ์	3439900023XXX	สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2530
				M.Sc.	Criminal Justice	University of New Haven, USA.	2537
				ร.บ.	รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2525
				น.บ.	นิติศาสตร์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2529
8	รองศาสตราจารย์	สุวัจนรา เปี่ยมญาติ	3100101204XXX	Ph.D.	Development & Child Psychology	University of Kansas, USA.	2535
				M.Sc.	Counseling	University of Kansas, USA.	2522
				ค.บ.	ครุศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2515
9	รองศาสตราจารย์	นฤมล นิราทร	3101300422XXX	ปร.ค.	สหวิทยาการ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2548
				M.B.A.	Personnel & Industrial Relations	University of North Texas, USA.	2525
				พณ.บ.	พาณิชยศาสตร์ -การบริหาร	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2521
10	รองศาสตราจารย์	ระพีพรรณ คำหอม	3959800120XXX	สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2526
				ศศ.บ.	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2523
11	รองศาสตราจารย์	เล็ก สมบัติ	5120199026XXX	สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2526
				สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2518
12	รองศาสตราจารย์	สุดสงวน สุธีสร	3101700526XXX	M.S.	Criminology Law Enforcement	California State University-Fresno., USA.	2522
				น.บ.	นิติศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2520
13	รองศาสตราจารย์	ภาวนา พัฒนศรี	3100501004XXX	สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2524
				M.A.	Women and Development	The Hague, The Netherlands.	2531

ลำดับ ที่	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่ บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
				ศ.บ.	เศรษฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2518
14	รองศาสตราจารย์	วุฒิสาร ต้นไชย	3100700300XXX	พบ.ม.	รัฐประศาสนศาสตร์	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2525
				M.P.S.	Policy Science	Saitama University., Japan.	2529
				วท.บ.	ชีววิทยา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2523
15	รองศาสตราจารย์	กิติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์	3100601297XXX	Ph.D.	Social Work (Research in Policy)	The University of Calgary, Canada.	2543
				ศส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2529
				M.A.	Public Administration	The University of Queensland, Australia.	2536
				ศส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2522
16	รองศาสตราจารย์	อภิญา เวชชัย	3100201206XXX	ศส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2528
				ค.บ.	ครุศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2523
17	รองศาสตราจารย์	โกวิทย์ พวงงาม	3100503082XXX	Ph.D.	Rural Development	Central Luzon State University, The Philippines	2532
				ศศ.ม.	พัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2527
				ร.ม	การปกครอง	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2547
				ศษ.บ.	ภูมิศาสตร์	มหาวิทยาลัยศิลปากร	2519
18	รองศาสตราจารย์	ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์	3100100300XXX	น.ม.	นิติศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2538
				น.บ.ท.	นิติศาสตร์	เนติบัณฑิตไทย	2526
				M.S.	Corrections & Criminal Justice	Chicago State University, USA.	2533
				น.บ.	นิติศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2523
19	รองศาสตราจารย์	เดชา สังขวรรณ	3102001076XXX	Ph.D.	Social Service Administration	The University of Chicago, USA	2535

ลำดับที่	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
				ร.ม. M.A. ร.บ.	รัฐศาสตร์ Criminology & Criminal Justice รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Indiana State University, USA. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2518 2520 2516
20	รองศาสตราจารย์	พเยาว์ ศรีแสงทอง	3410100001XXX	สศ.ม. ศศ.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ พัฒนาชุมชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาลัยครูสกลนคร	2539 2534
21	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	จิตติ มงคลชัยอรัญญา	3600100612XXX	Ph.D. M.Sc. สศ.บ.	Urban Environmental Management Rural & Regional Planning สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	Asian Institute of Technology (AIT) Asian Institute of Technology (AIT) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2546 2526 2520
22	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	สิริพรรณ ศรีมีชัย	3199900211XXX	สศ.ม. สศ.บ. รป.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2537 2530 2537
23	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	อัญมณี บุรณกานนท์	3100202757XXX	สศ.ม. M.S.W ค.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ Social Work ครุศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Washington University, USA. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2527 2544 2523
24	ผู้ช่วย	กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง	3102201687XXX	สศ.ม.	การพัฒนาชุมชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2530

ลำดับที่	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
	ศาสตราจารย์			ศศ.บ.	ประวัติศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2522
25	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ฐิติพร ศิริพันธ์ พันธ์เสน	3809900121XXX	Ph.D.	Education	Cornell University, USA.	2539
				M.A.	Social Service Administration	The University of Chicago, USA.	2530
				ศศ.บ.	ภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2525
26	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	วรรณลักษณ์ เมียนเกิด	3809900583XXX	ศส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2545
				ศศ.บ.	พัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2542
27	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	วรรณวดี พูลพอกสิน	3120400227XXX	ศส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2544
				วท.บ.	สุขศึกษา	สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยลงกรณ์	2538
				วท.บ.	พยาบาลศาสตร์	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี	2541
28	อาจารย์	ชไมพร รุ่งฤกษ์ฤทธิ์	3100600941XXX	M.S.	Social Gerontology	Central Missouri State University, USA.	2538
				M.A.	Employment & Labour Studies	Institute of Social Studies, The Hague, The Netherlands.	2544
				ศศ.บ.	ศิลปศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2533
29	อาจารย์	ธัญญลักษณ์ วีระสมบัติ	3100600941XXX	Ph.D.	Organization and Management	The University of New South Wales, Sydney,	2554

ลำดับที่	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
				พบ.ม. สม.บ.	การบริหารทรัพยากรมนุษย์ สังคมวิทยา	Australia สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2541 2537
30	อาจารย์	พิมพ์ฉัตร รสสุธรรม	3659900752XXX	ศส.ม. ศส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2545 2541
31	อาจารย์	มาดี ลิ้มสกุล	3950600016XXX	ศส.ค. ศส.ม. ศส.บ.	การบริหารสังคม สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2552 2546 2543
32	อาจารย์	ปิ่นหทัย หนูนวน	3800300027XXX	ศส.ม. รศ.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2544 2538
33	อาจารย์	ชลธิชา พันธุ์พานิช	3700601914XXX	ศส.ม. M.S.W สว.บ.,	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ Social Work สังคมวิทยา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Michigan State University มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2537 2541 2532
34	อาจารย์	วีรบูรณ์ วิศวาทสกุล	3649900006XXX	วท.ม. วท.บ.	เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม สัตวศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	2538 2534
35	อาจารย์	มาลี จิรวัดนานนท์	3101202158XXX	ค.ค. ศส.ม. ศศ.บ.	พัฒนศึกษา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศิลปศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2552 2545 2538
36	อาจารย์	ปรียานุช ไชยชนวนมิชย์	3570700031XXX	ศส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2548

ลำดับ ที่	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่ บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
				สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2545
37	อาจารย์	สร้อยมาศ รุ่งมณี	3710100895XXX	ศศ.ม.	เศรษฐศาสตร์การเมือง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2549
				ร.บ.	รัฐศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2545
38	อาจารย์	ปานรัตน์ นิมิตลุง	3160100914XXX	สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2549
				สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2545
				ร.บ.	รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2548
39	อาจารย์	ปฎิภา อภิรักษ์ไกรศรี	3521200154XXX	สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2550
				สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2546
40	อาจารย์	พงษ์เทพ สันติกุล	3100203673XXX	สส.ด.	การบริหารสังคม	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2550
				ศ.ม.	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2545
				บธ.บ.	การตลาด	มหาวิทยาลัยเกริก	2540
41	อาจารย์	ชานนท์ โกมลมาลย์	3101900770XXX	สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2551
				สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2547
42	อาจารย์	สุขุมมา อรุณจิต	3809900220XXX	ศศ.ม.	สื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2547
				ศศ.ม.	พัฒนามนุษย์และสังคม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2549
				สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2545
43	อาจารย์	พงศยา ภูมิพัฒน์โยธิน	1229900055XXX	รศ.ม.	พัฒนาแรงงานและสวัสดิการ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2552
				สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2549
44	อาจารย์	ณัฐพัชร สโรบล	3102002764XXX	ศศ.ม.	พัฒนามนุษย์และสังคม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2549

ลำดับที่	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
				สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2546
45	อาจารย์	นันทภรณ์ เอี่ยมวานานทชัย	3102001976XXX	M.B.A.	Business Administration	University of Illinois at Urbana-Champaign	2538
				M.H.S.A.	Health Management and Policy	University of Michigan at Ann Arbor	2540
				บช.บ.	พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2536
46	อาจารย์	สิรินทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	31040111692XXX	สส.ด.	การบริหารสังคม	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2550
				สส.ม.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2544
				ศศ.บ.	บริหารอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การโรงแรม	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล	2535
47	อาจารย์	นราเขต ยิ้มสุข	3100504139XXX	บธ.ม.	การตลาด	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2547
				ศศ.ม.	จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2552
				บธ.บ.	การตลาด	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	2542
48	อาจารย์	วิไลภรณ์ โคตรบึงแก	3199900271XXX	Ph.D.	Rehabilitatio Counselor Education	Michigan State University	2552
				M.S.	Rehabilitation Psychology	University of Wisconsin-Madison	2549
				สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2544
49	อาจารย์	เสาวธาร โพธิ์กลัด	1101400538XXX	ศศ.ม.	อาชีวศึกษาและงานยุติธรรม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2553
				วท.บ.	เทคนิคการแพทย์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2551
50	อาจารย์	กรรณา ใจใส	3520200253XXX	ศศ.ม.	สตรีศึกษา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2553
				สส.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2545
51	อาจารย์	รณรงค์ จันได	1350500005XXX	พช.ม.	การพัฒนาชุมชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2555

ลำดับ บที่	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	เลขที่ บัตรประชาชน	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
						สถาบัน	ปี
				สศ.บ.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2549
52	อาจารย์	ธัญญาภรณ์ จันทร์เวช	3120101807XXX	สว.ม. สศ.บ.	สังคมวิทยา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2549 2544

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

ไม่มี- การเรียนการสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต จะมีคณาจารย์ในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นอาจารย์ประจำวิชา และเป็น
ผู้บรรยายหลัก ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญภายนอก จะเชิญบรรยายในลักษณะของวิทยากรพิเศษ

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือการฝึกปฏิบัติ) (ถ้ามี)

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

นักศึกษามีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ภาคสนาม ทั้งการปฏิบัติงานในองค์กร และการปฏิบัติงานในชุมชน สามารถถอดบทเรียนจากการฝึกภาคปฏิบัติเป็นรายงานการศึกษา และมีผลการฝึกภาคปฏิบัติในสนาม โดยการประเมินทั้งอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม และอาจารย์นิเทศงานในคณะ

4.2 ช่วงเวลา

ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษาที่ 3 และภาค 2 ปีการศึกษาที่ 4

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

การฝึกภาคปฏิบัติภาคสนามในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มีจำนวน 3 วิชา คือ โดยเป็นวิชาบังคับ 2 วิชา และวิชาเลือก 1 วิชา คือ

1) สค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1 (6 หน่วยกิต) เป็นวิชาบังคับ โดยฝึกให้นักศึกษาได้นำวิธีการสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย กลุ่ม ไปใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กร ฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้แนวคิด ทฤษฎี หลักการ ทักษะทางวิชาชีพ โดยเฉพาะการนำวิธีการสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสานไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานที่ให้บริการ ฝึกให้นักศึกษารู้จักวิเคราะห์ เชื่อมโยงการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน การนำเสนอแนวคิดเพื่อปรับปรุงทั้งวิธีการให้บริการและการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยในระดับต่าง ๆ (ฝึกภาคสนาม 270 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา) โดยฝึกภาคสนามในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษาที่ 3 เป็นระยะเวลาประมาณ 2 เดือน ในช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม

2) สค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2 (6 หน่วยกิต) เป็นวิชาบังคับ โดยฝึกให้นักศึกษาได้นำวิธีการสังคมสงเคราะห์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานกับชุมชนเมืองหรือชนบท ฝึกให้นักศึกษาสามารถศึกษาชุมชน วิเคราะห์ชุมชน การวางแผนดำเนินโครงการ การปฏิบัติการตามแผนงาน การประเมินผลการดำเนินงาน โดยนำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และวิธีการสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสานไปใช้ในการศึกษา ฝึกให้นักศึกษาเกิดทักษะการทำงานกับชุมชน การสร้างเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปฏิบัติงานชุมชนทุกขั้นตอน การเรียนรู้กลยุทธ์ใหม่ในการทำงานกับชุมชน (ฝึกภาคสนาม 270 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา) โดยฝึกภาคสนามในภาคที่ 2 ปีการศึกษาที่ 4 ในช่วงเดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์

3) สค.405 การฝึกภาคปฏิบัติตามความสนใจ (3 หน่วยกิต) เป็นวิชาเลือก โดยฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการสังคมสงเคราะห์ไปใช้ในองค์กร หน่วยงาน การเรียนรู้กลยุทธ์ กลวิธีการทำงานระหว่าง การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์โดยตรงกับโดยอ้อม ทักษะการปฏิบัติงานตามความสนใจทั้งในและต่างประเทศ ฝึกให้นักศึกษาสร้างกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์กับหน่วยงาน (ฝึกภาคสนาม 135 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา) นักศึกษาที่จะฝึกภาคปฏิบัติตามความสนใจ จะต้องผ่านการฝึกภาคปฏิบัติ 1 มาแล้ว โดยนักศึกษาสามารถเลือกลงฝึกภาคปฏิบัติตามความสนใจ โดยลงภาคสนามในระหว่างปิดภาคการศึกษา ภาค 1-2 (ตุลาคม-พฤศจิกายน) โดยการอนุมัติและการวางแผนร่วมกับรองคณบดีฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติ และอาจารย์นิเทศงาน

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

วิชาที่กำหนดให้มีการทำโครงการหรืองานวิจัย ได้แก่วิชา ศก.435 การค้นคว้าโดยอิสระ

(3 หน่วยกิต)

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นปัญหา ความรู้เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมและ/หรือ สังคมสงเคราะห์ ที่นักศึกษาสนใจ เป็นการศึกษาในขอบเขตที่นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนที่มีความสนใจเฉพาะด้านจะเรียนรู้ร่วมกัน โดยยึดความสนใจของนักศึกษาเป็นฐาน ทั้งนี้คณะกรรมการระดับปริญญาตรี จะเป็นผู้ประสานให้เกิดการเรียนรู้ที่นักศึกษาจะได้ประโยชน์ตามความต้องการที่แท้จริง

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม และสามารถเชื่อมโยงพลวัตของระบบสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองการปกครองที่มีผลต่อมนุษย์ในสถานะแวดล้อมทางสังคม
- 2) มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี หลักการด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนจรรยาบรรณทางวิชาชีพ
- 3) มีความรู้ ความเข้าใจด้านวิธีวิทยาพื้นฐานในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม
- 4) มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางวิชาชีพกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มองค์กร ชุมชน ท้องถิ่น สังคม และวิชาชีพอื่นๆ อย่างเหมาะสม,
- 5) มีความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางสังคมเพื่อให้เกิดบริการที่เหมาะสม

5.3 ช่วงเวลา

ทุกภาคการศึกษา ทุกปีการศึกษา

5.4 จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

นักศึกษาแจ้งหัวข้อหรือประเด็นที่ตนเองสนใจต่อผู้อำนวยการโครงการปริญญาตรี และผู้อำนวยการโครงการปริญญาตรีจะปรึกษากับผู้แทนกลุ่มชำนาญการด้านต่างๆ ในคณะ เพื่อมอบให้อาจารย์ผู้มีความเชี่ยวชาญและสนใจในประเด็นนั้นๆ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจะนัดพบเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ กับนักศึกษา เพื่อพัฒนาหัวข้อ ประเด็น วิธีการศึกษา ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามประเด็นและความเหมาะสม เช่น อาจมีการเก็บข้อมูลภาคสนาม หรือฝึกปฏิบัติในหน่วยงาน ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาตอบสนองประเด็นสนใจของนักศึกษาและบรรลุตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม ช่วงปลายภาคการศึกษา นักศึกษาทุกคนจะต้องมานำเสนองาน โดยมีคณาจารย์ที่ปรึกษาทั้งหมดร่วมให้ความเห็น เพื่อพัฒนา ปรับปรุงงาน และส่งงานกับอาจารย์ที่ปรึกษาและโครงการปริญญาตรีในที่สุด หลังจากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ให้คะแนนนำส่งผู้อำนวยการโครงการปริญญาตรี เพื่อส่งผลการศึกษาต่อคณะต่อไป

5.6 กระบวนการประเมินผล

กระบวนการประเมินผล และกลไกสำหรับการสอบทวนมาตรฐาน จะดำเนินการไปพร้อมๆ กัน โดยการมอบหมายอาจารย์ที่ปรึกษาจะดำเนินการ โดยการปรึกษาหารือระหว่างผู้อำนวยการโครงการปริญญาตรีและผู้ประสานงานกลุ่มชำนาญการ เพื่อมอบหมายให้อาจารย์ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในประเด็นนั้นๆ เป็นผู้ดูแลตอบสนองประเด็นสนใจของนักศึกษาและบรรลุตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม การประเมินผลท้ายสุด จะมีกระบวนการพิจารณาให้บรรลุตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยนักศึกษาทุกคนจะต้องมานำเสนองานคณาจารย์ที่ปรึกษาทั้งหมดร่วมให้ความเห็น สอบถามและทบทวนเพื่อให้มั่นใจว่าจะบรรลุตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม นักศึกษาจะกลับไปพัฒนา ปรับปรุงงาน และส่งงานกับอาจารย์ที่ปรึกษาและโครงการปริญญาตรีในที่สุด หลังจากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ให้คะแนนนำส่งผู้อำนวยการโครงการปริญญาตรี เพื่อส่งผลการศึกษาต่อคณะในท้ายสุด ทั้งนี้ผู้อำนวยการโครงการปริญญาตรีสามารถตั้งคำถาม หรือขอให้กลุ่มชำนาญการพิเศษพิจารณาทบทวนเกรดได้ หากพิจารณาเห็นว่าไม่เหมาะสม

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์ หรือกิจกรรมของนักศึกษา
คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คือ การมีจิตอาสาและความมุ่งมั่นในการให้บริการสาธารณะ และการมีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะกลุ่มสหวิชาชีพและกลุ่มเป้าหมายต่างๆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการเรียนการสอน ที่มีการมอบหมายให้นักศึกษาทำงานกลุ่ม ไปสังเกตการณ์นอกชั้นเรียน 2. ฝึกทักษะในสถานการณ์ที่เป็นจริงในสังคม นอคมหาวิทยาลัย ทั้งในองค์กร และในชุมชน 3. สนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมจิตอาสา และการบริการสังคม 4. บูรณาการการเรียนการสอนกับกิจกรรมนักศึกษา และการบริการสังคม

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 คุณธรรม จริยธรรม

1) ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) ยอมรับและเคารพในความแตกต่าง หลากหลายและเคารพในคุณค่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน
- 2) มีสำนึกรับผิดชอบในการสร้างสังคมที่เป็นธรรม ไม่กีดกันและเลือกปฏิบัติ

- 3) ตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างหลักประกันให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร บริการและโอกาสที่จำเป็น
  - 4) คำนึงถึงผลประโยชน์และความปลอดภัยของกลุ่มเป้าหมายทางการวิจัยและ (ผู้ให้ข้อมูล) ผู้ใช้บริการทั้งบุคคล กลุ่ม ชุมชน สังคม เป็นหลักในการตัดสินใจทุกกระบวนการ
  - 5) ยึดมั่นในจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมทางการวิจัย มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 2) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
- 1) สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนสอนและกิจกรรมในทุกวิชา
  - 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น กิจกรรมค่ายอาสาคุณธรรม กิจกรรมดักบาตรทำบุญ และปฏิบัติธรรม กิจกรรม การเสวนาคุณธรรมจริยธรรมของนักสังคมสงเคราะห์และนักสวัสดิการสังคม เป็นต้น
- 3) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
- 1) ประเมินจากพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน เช่น การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ การแสดงออก และแนวความคิดที่สะท้อนทั้งจากข้อเขียน และการอภิปรายถกเถียงทางวิชาการ
  - 2) ประเมินจากการฝึกภาคปฏิบัติสนาม โดยการประเมินทั้งจากอาจารย์ประจำวิชา ผู้ร่วมชั้นเรียน และอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม

2.2 ความรู้

1) ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม และสามารถเชื่อมโยงพลวัตของระบบสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองการปกครองที่มีผลต่อมนุษย์ในสถานะแวดล้อมทางสังคม
- 2) มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี หลักการด้านสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนจรรยาบรรณทางวิชาชีพ
- 3) มีความรู้ ความเข้าใจด้านวิธีวิทยาพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าวิจัยหรือการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม
- 4) มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางวิชาชีพกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มองค์กร ชุมชน ท้องถิ่น สังคม และวิชาชีพอื่น ๆ อย่างเหมาะสม
- 5) มีความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางสังคมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานและบริการที่เหมาะสม

- 2) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้
  - 1) จัดการเรียนการสอนในลักษณะของการบรรยาย ศึกษาค้นคว้าทำรายงาน
  - 2) การเรียนรู้จากสถานการณ์ที่เป็นจริงภายนอกชั้นเรียน การอภิปราย ถกเถียงทางวิชาการ (Discussion)
  - 3) การฝึกปฏิบัติภาคสนาม เพื่อนำความรู้ภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ และเป็นการฝึกจากประสบการณ์จริงที่นำมาประยุกต์ร่วมกันระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาและภาคีที่เกี่ยวข้อง
- 3) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้
  - 1) การประเมินการเรียนรู้ด้านความรู้จากสอบข้อเขียน การจัดทำรายงาน การอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
  - 2) การฝึกปฏิบัติภาคสนาม

2.3 ทักษะทางปัญญา

- 1) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
  - 1) สามารถคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาและความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีความแตกต่างหลากหลาย ที่เชื่อมโยงกับสภาวะแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง
  - 2) สามารถบูรณาการองค์ความรู้ทางทฤษฎีหรือจากการวิจัย ทศนคติ และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานกับกลุ่มเป้าหมายและภาคีร่วมต่าง ๆ
  - 3) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และเครื่องมือทางวิชาชีพในการปฏิบัติงาน
- 2) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
  - 1) จัดการเรียนการสอนในลักษณะของการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าทำรายงาน การอภิปราย ถกเถียงทางวิชาการ (Discussion)
  - 2) การฝึกปฏิบัติภาคสนาม
- 3) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
  - 1) การประเมินการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
  - 2) การสอบรายวิชา
  - 3) การฝึกปฏิบัติภาคสนาม และการถอดบทเรียนจากการฝึกภาคปฏิบัติ

2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
  - 1) มีทักษะในการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มีภาวะผู้นำและผู้ตามในแต่ละสถานการณ์อย่างเหมาะสม
  - 2) มีความรับผิดชอบต่อบุคคลและงานที่ได้รับมอบหมาย

- 2) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
  - 1) จัดการเรียนการสอนในลักษณะของการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าทำรายงาน การอภิปราย ถกเถียงทางวิชาการ (Discussion) โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม/ทีม
  - 2) การฝึกปฏิบัติภาคสนาม ทั้งในองค์กร และในชุมชน รวมทั้งการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์/สอบถาม โดยเน้นการสร้างสัมพันธ์ภาพกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- 3) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
  - 1) การประเมินการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จากพฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษา เช่น การแบ่งงาน/ร่วมงานในการเรียนและการค้นคว้าวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา นักศึกษากับอาจารย์ นักศึกษากับบุคคลภายนอก และนักศึกษากับองค์กร/ชุมชน
  - 2) การประสานงานกับบุคคล/หน่วยงาน/ชุมชนภายนอกในการวิจัย การเข้าร่วมประชุม/สัมมนาทางวิชาการ และการฝึกปฏิบัติภาคสนาม เป็นต้น

2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1) สามารถเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน
  - 2) สามารถเลือกใช้กระบวนการวิจัยและเทคโนโลยีในฐานะเครื่องมือการปฏิบัติงานเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพบริการสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
  - 3) สามารถนำเสนอและสื่อสารผลการศึกษาค้นคว้าหรือการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพบริการ
  - 4) สามารถประยุกต์ใช้และพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารทางสังคมเพื่อการพิทักษ์สิทธิและเสริมพลังให้กับกลุ่มเป้าหมาย
- 2) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1) จัดการเรียนการสอนในลักษณะของการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าทำรายงาน การอภิปราย ถกเถียงทางวิชาการ (Discussion)
  - 2) การฝึกภาคปฏิบัติสนาม และการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักศึกษา คณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิ

- 3) กลยุทธ์การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1) การประเมินการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์และการสื่อสารจากการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสอบรายวิชา
  - 2) การฝึกภาคปฏิบัติ และการสัมมนา โดยการประเมินอาจารย์อาจารย์ประจำวิชา และ อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม

2.6 ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

1) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ

- 1) มีทักษะพื้นฐานในการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ
- 2) มีทักษะพื้นฐานในการประเมินและวินิจฉัยปัญหาและวางแผนในการทำงานกับ กลุ่มเป้าหมายและบริบทแวดล้อมได้อย่างรอบด้าน
- 3) มีทักษะพื้นฐานในการแก้ไข ฟื้นฟู ป้องกัน คุ้มครอง พัฒนาและติดตามผลที่จะเกิดขึ้น ต่อผู้ใช้บริการ ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน และสังคมอย่างเหมาะสม
- 4) มีทักษะพื้นฐานในการบันทึกรายงานประวัติผู้ใช้บริการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง
- 5) มีทักษะพื้นฐานในการรวบรวมข้อมูล/วิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพบริการ
- 6) มีทักษะพื้นฐานในการจัดการ โครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

2) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

- 1) จัดการเรียนการสอน โดยเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ด้านสังคมสงเคราะห์เข้ากับการ ฝึกภาคปฏิบัติสนาม การศึกษาวิจัย การฝึกทักษะการแก้ไขปัญหาด้านสังคมสงเคราะห์ และสวัสดิการสังคม ทั้งจากข้อเขียน การฝึกภาคปฏิบัติ และ
- 2) การจัดกิจกรรมต่างๆ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะ เช่น การศึกษาดู งาน การเป็นอาสาสมัคร และกิจกรรมการช่วยเหลือผู้ด้อย โอกาส ชุมชนและสังคม เป็น ต้น

3) กลยุทธ์การประเมินทักษะทางปฏิบัติทางวิชาชีพของผู้เรียน

- 1) การประเมินทักษะทางปฏิบัติทางวิชาชีพของผู้เรียนจากพฤติกรรม การแสดงออก การ แสดงความคิดเห็น การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสอบ
- 2) การถอดบทเรียนจากการฝึกภาคปฏิบัติ และการเข้าร่วมกิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์ และสวัสดิการสังคม และกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะ

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

ผลการเรียนรู้ในตารางมีความหมายดังนี้

3.1 คุณธรรม จริยธรรม

- 1) ยอมรับและเคารพในความแตกต่าง หลากหลายและเคารพในคุณค่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิมนุษยชน
- 2) มีสำนึกรับผิดชอบในการสร้างสังคมที่เป็นธรรม ไม่กีดกันและเลือกปฏิบัติ
- 3) ตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างหลักประกันให้ทุกคนมีโอกาเข้าถึง ทรัพยากร บริการและโอกาสที่จำเป็น
- 4) คำนึงถึงผลประโยชน์และความปลอดภัยของกลุ่มเป้าหมายทางการวิจัยและ (ผู้ให้ข้อมูล) ผู้ใช้บริการทั้งบุคคล กลุ่ม ชุมชน สังคม เป็นหลักในการตัดสินใจทุกกระบวนการ
- 5) ยึดมั่นในจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมทางการวิจัย มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

3.2 ความรู้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม และสามารถเชื่อมโยง พลวัตของระบบสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองการปกครองที่มีผลต่อมนุษย์ในสถานะ แวดล้อมทางสังคม
- 2) มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี หลักการด้านสวัสดิการสังคมและ สังคมสงเคราะห์ ตลอดจนจรรยาบรรณทางวิชาชีพ
- 3) มีความรู้ ความเข้าใจด้านวิธีวิทยาพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าวิจัยหรือการปฏิบัติงานสังคม สงเคราะห์ระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม
- 4) มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางวิชาชีพกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มองค์กร ชุมชน ท้องถิ่น สังคม และวิชาชีพอื่น ๆ อย่างเหมาะสม
- 5) มีความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางสังคมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานและ บริการที่เหมาะสม

3.3 ทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาและความต้องการของ ผู้ใช้บริการที่มีความแตกต่างหลากหลาย ที่เชื่อมโยงกับสถานะแวดล้อมทางสังคมที่ เปลี่ยนแปลง
- 2) สามารถบูรณาการองค์ความรู้ทางทฤษฎีหรือจากการวิจัย ทักษะคิด และทักษะทางวิชาชีพสังคม สงเคราะห์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานกับกลุ่มเป้าหมายและภาคร่วมต่าง ๆ
- 3) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และเครื่องมือทางวิชาชีพในการปฏิบัติงาน

3.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

- 1) มีทักษะในการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มีภาวะผู้นำและผู้ตามในแต่ละสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- 2) มีความรับผิดชอบต่อบุคคลและงานที่ได้รับมอบหมาย

3.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) สามารถเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน
- 2) สามารถเลือกใช้กระบวนการวิจัยและเทคโนโลยีในฐานะเครื่องมือการปฏิบัติงานเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพบริการสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
- 3) สามารถนำเสนอและสื่อสารผลการศึกษาค้นคว้าหรือการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพบริการ
- 4) สามารถประยุกต์ใช้และพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารทางสังคมเพื่อการพิทักษ์สิทธิและเสริมพลังให้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.6 ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

- 1) มีทักษะพื้นฐานในการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ
- 2) มีทักษะพื้นฐานในการประเมินและวินิจฉัยปัญหาและวางแผนในการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทแวดล้อมได้อย่างรอบด้าน
- 3) มีทักษะพื้นฐานในการแก้ไข ฟื้นฟู ป้องกัน คุ้มครอง พัฒนาและติดตามผลที่จะเกิดขึ้นต่อผู้ใช้บริการ ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน และสังคมอย่างเหมาะสม
- 4) มีทักษะพื้นฐานในการบันทึกรายงานประวัติผู้ใช้บริการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง
- 5) มีทักษะพื้นฐานในการรวบรวมข้อมูล/วิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพบริการ
- 6) มีทักษะพื้นฐานในการจัดการ โครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ปัญญา			4. ความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์				6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6
วิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์																									
ศค.111 ปรัชญาและแนวคิดสังคมสงเคราะห์	●	●	●	○	●	●	●	○	○	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○
ศค.211 จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	○	○
ศค.214 ศาสตร์การสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคม	●	●	●	○	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○
ศค.212 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○
ศค.213 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●	●	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○
ศค.221 สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
ศค.222 พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	●	●	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	●	●	●	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○
ศค.223 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ศค.224 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1	●	○	○	●	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ศค.311 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 2	○	●	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○
ศค.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ศค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ศค.314 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	●	●	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ศค.411 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์	●	●	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ศค.201 การดูงานและสัมมนา	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ศค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ปัญญา			4. ความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์				6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6
สค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
สค.336 พลวัตกลุ่มกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	●	●	○	●	●	●	○	○	●	○	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○
สค.405 การฝึกภาคปฏิบัติตามความสนใจ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●
สค.435 การค้นคว้าโดยอิสระ	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●	○	○	●	○	○	●	○
สค.446 การจัดการความขัดแย้งในงานสวัสดิการสังคม	●	○	●	○	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○
สค. 265 สวัสดิการสุขภาพ	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○
สค.365 ชีวิตครอบครัวศึกษา เพศศึกษาและจริยธรรมทางเพศ	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○
สค.465 การศึกษากับการพัฒนาดังคม	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○
สค.469 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมายสวัสดิการสังคม	●	●	●	●	●	●	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○	○	●	●	○	●	●	○	○	○
สค.477 สวัสดิการชุมชน	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○
สค.478 เพศสภาพกับการพัฒนาดังคมและความมั่นคงของมนุษย์	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○
สค.479 การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนในงานสังคมสงเคราะห์	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○
สค.485 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อในงานสังคมสงเคราะห์	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	●	●	○	○	○	○	●	○
สค.486 การระดมทุนทางสังคมในงานสังคมสงเคราะห์	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	○	○	○	○
สค.488 สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางสังคม	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○
สค.489 สวัสดิการคนพิการ	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○
สค.496 การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์สำหรับผู้เสียและผู้ติดยา	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○
สค.497 การจัดการและดำเนินการในกรณีภาวะภัยพิบัติ	●	○	●	○	●	●	○	●	●	●	○	○	○	○	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	●
สค.498 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
สค.499 ประชาคมอาเซียนกับสวัสดิการสังคม	●	●	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ปัญญา			4. ความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์				6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6
วิชาโททางการพัฒนาชุมชน																									
พช.311 แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาชุมชน	○	○	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พช.312 ปฏิบัติการพัฒนาชุมชน	○	○	○	●	●	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พช.313 การบริหารงานพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พช.415 การเสริมสร้างพลังชุมชนและเครือข่าย	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พช.416 การจัดการทุนในชุมชนและสังคม	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พช.417 การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○
พช.435 การวิจัยและการจัดการความรู้ในงานพัฒนาฯ	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●
วิชาโทสังคมสงเคราะห์ในระบบงานยุติธรรม																									
ยธ.311 ความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	○	○	○	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ยธ.312 อาชญาวิทยา และทัณฑวิทยา	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ยธ.313 การแก้ไขผู้กระทำผิดในชุมชน	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ยธ.314 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ยธ.315 เชื้ออาชญากรรมกับความรุนแรงในครอบครัว	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ยธ.316 การบริหารความมั่นคงปลอดภัย	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ยธ.317 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	●	●	●	○	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
วิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์																									
สพ.310 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
สพ.311 การประเมินและวินิจฉัยทางสังคมสงเคราะห์	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
สพ.312 การวิจัย และการจัดการความรู้ทางสังคมสงเคราะห์	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ปัญญา			4. ความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์				6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6
สพ.313 การบำบัดในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	●	○	○	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	●	○	○	○
สพ.314 นิเวศวิทยาสุขภาพ	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	●	○	○	○
สพ.315 สุขภาพชุมชน	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○
สพ.316 นวัตกรรมในงานสังคมสงเคราะห์สุขภาพ	●	○	●	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○
วิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว																									
คค.361 แนวคิดการคุ้มครองเด็ก	○	○	●	●	●	○	○	●	●	○	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	○	
คค.362 สวัสดิการเด็กและครอบครัว	●	●	●	○	●	●	○	○	●	●	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	
คค.364 ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	
คค. 365 การพัฒนาโครงการสำหรับเด็ก และเยาวชน	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	●	●	●	○	●	●
คค.366 บูรณาการการทำงานกับเด็กและเยาวชน	○	○	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	○	
คค.369 สัมมนาการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○
สค.367 การสังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา	●	○	●	○	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	●	○	○
วิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ																									
พร.321 ทฤษฎีสังคมและเศรษฐกิจกับแรงงาน	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พร.322 การบริหารทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิตการทำงาน	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พร.323 มาตรการทางกฎหมายในการจัดการกับปัญหาแรงงานฯ	●	●	●	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พร.333 ประเด็นพิเศษด้านแรงงานและสวัสดิการ	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พร.334 สังคมวิทยาและจิตวิทยาการทำงาน	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พร.335 การบริหารความขัดแย้งในประเด็นแรงงาน	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
พร.401 การฝึกปฏิบัติในงานบริหารแรงงานและสวัสดิการ	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ปัญญา			4. ความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์				6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6
วิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ																									
สผ.311 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพฤฒาวิทยา	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○
สผ.312 สวัสดิการสังคมกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○
สผ.313 การบริหารการจัดบริการผู้สูงอายุ	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	○	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	●	●
สผ.314 การวางแผนเข้าช่วยผู้สูงอายุและการเกษียณ	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	○
สผ.319 ทักษะและเทคนิคการปฏิบัติงานกับผู้สูงอายุ	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	●	●	●	●	○	○

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

- 1.1 การวัดผล ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2540 (พร้อมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ข้อ 12, 13 และ 14
- 1.2 การวัดผลการศึกษาแบ่งเป็น 8 ระดับ มีชื่อและค่าระดับต่อหนึ่งหน่วยกิตดังต่อไปนี้

ระดับ	A	B+	B	C+	C	D+	D	F
ค่าระดับ	4.00	3.50	3.00	2.50	2.00	1.50	1.00	0.00

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

1. การกำหนดแนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ร่วมกันระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน
2. ในวิชาที่มีผู้สอนหลายท่าน/หลายกลุ่ม ให้ใช้แนวการบรรยายเดียวกัน ให้ใช้เกณฑ์การวัดผล และข้อสอบร่วมกัน
3. การประกาศคะแนนสอบกลางภาค คะแนนเก็บ หรือคะแนนรายงาน มีการประกาศคะแนนให้นักศึกษาทราบก่อนสอบปลายภาค

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษสำเร็จการศึกษา

1. ศึกษาค่านิยมที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพสังคมสงเคราะห์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โดยศึกษา กรอบความคิดและความเชื่อที่นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพยึดถือเป็นพื้นฐานในการจัดบริการ หรือกำหนดนโยบาย และแผนงาน โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับผู้รับบริการทุกระดับ
2. ศึกษาจากภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตการเข้าสู่วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และการทำงานทางด้านการจัดบริการแก่มนุษย์ (human services)
3. ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ รวมทั้งคุณลักษณะที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
4. จัดประชุม/สัมมนาวิชาการสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมระดับชาติ เพื่อเป็นเวทีวิชาการ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณาจารย์ นักศึกษา ศิษย์เก่า รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิต จากองค์กรทั้งภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคประชาชน

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

- 3.1 ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบตามโครงสร้างหลักสูตร และมีหน่วยกิตสะสม ไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต
- 3.2 ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 (จากระบบ 4 ระดับคะแนน)
- 3.3 ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำหนด

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

- 1) มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายของมหาวิทยาลัย บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ ภาวะเบียบต่างๆ รวมถึงสิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์
- 2) กำหนดให้อาจารย์จะต้องเพิ่มพูนความรู้โดยเข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาการสอน การวัดและการประเมินผล การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาคุณงาน ประชุมสัมมนา และการประชุมวิชาการเสนอผลงานทั้งในและต่างประเทศ
- 3) การจัดให้มีที่ปรึกษาอาจารย์ใหม่ โดยแต่งตั้งอาจารย์อาวุโส ที่มีคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ให้เป็นที่ปรึกษาและพี่เลี้ยงอาจารย์ใหม่
- 4) จัดให้มีการสอนในระบบคู่ขนาน โดยวิชาหนึ่งๆ มีทั้งอาจารย์อาวุโส และอาจารย์ใหม่สอนด้วยกันควบคู่กันไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์อาวุโส และอาจารย์ใหม่

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

- 1) กำหนดให้อาจารย์จะต้องเพิ่มพูนความรู้โดยเข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาการสอน อบรมการวัดและการประเมินผล อบรมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาคุณงาน ประชุมสัมมนา และการประชุมวิชาการเสนอผลงานทั้งในและต่างประเทศ
- 2) จัดประชุมอาจารย์เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการตัดเกรด ให้ได้มาตรฐานทางวิชาการ มีความเป็นธรรมสำหรับนักศึกษา และเป็นการป้องกันปัญหาเกรดเพื่อ หรือปัญหาการกดเกรด

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

- 1) ส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และสังคม
- 2) ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ วิจัยสถาบัน และวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- 3) ส่งเสริมให้อาจารย์จัดทำบทความทางวิชาการสำหรับตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับชาติ และนานาชาติ
- 4) ส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรมทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาการและการพัฒนาชุมชน เช่น การนิเทศงาน การให้คำปรึกษา การพัฒนาชุมชน เป็นต้น

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
1. หลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2552	1. ปรับหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF)	1. มีคณะกรรมการหลักสูตร เป็นผู้กำกับดูแล และคอยให้คำแนะนำตลอดจนแนวทางปฏิบัติให้แก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน และการผลิตบัณฑิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	2. ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552	2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้บริหารของคณะ และอาจารย์ผู้สอนติดตามและรวบรวมข้อมูล สำหรับการใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยกระทำทุกปีอย่างต่อเนื่อง 3. มีการประเมินความพึงพอใจของหลักสูตร และการเรียนการสอน โดยนักศึกษา และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา 4. การแต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย ที่มีทั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่เป็นผู้ใช้บัณฑิต เป็นศิษย์เก่า พร้อมทั้งมีผู้แทนนักศึกษา ร่วมเป็นกรรมการ

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

2.1 การบริหารงบประมาณ

งบประมาณสำหรับจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต จะมาจาก 2 แหล่ง คือ งบประมาณแผ่นดิน หรืองบคลัง และงบประมาณจากรายได้ของคณะ หรืองบพิเศษ การบริหารจัดการ จะมีคณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบ 2 ชุด คือ 1) คณะกรรมการแผนงานและงบประมาณ บริหารจัดการในส่วนของงบแผ่นดิน เป็นการบริหารจัดการในภาพรวมของคณะ และ 2) คณะกรรมการปริญญาดริ บริหารจัดการในส่วนของงบพิเศษ เป็นการบริหารจัดการเฉพาะที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต โดยตรง

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

- 1) มีห้องบรรยาย ที่มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านโสตทัศนูปกรณ์ เช่น เครื่องขยายเสียง เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพ LCD projector เครื่องฉายภาพเสมือนจริง เป็นต้น
- 2) มีห้องสมุดที่เพียงพอพร้อมด้วยหนังสือในสาขาวิชาตามหลักสูตร มีฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาตามหลักสูตร มีห้องคอมพิวเตอร์ ห้อง Study Room และห้องอ่านหนังสือ เป็นต้น
- 3) จัดให้มีจุดบริการ Internet / WiFi ตามคณะ/หน่วยงาน/อาคารต่างๆ ในมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาสามารถใช้บริการได้สะดวก

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

ห้องกิจกรรมสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี – การเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีนั้น ส่วนมากแล้วนักศึกษาต้องทำกิจกรรมควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในการปฏิบัติงาน และการอยู่ร่วมกับคนอื่น มีการพัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยจะจัดพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมของนักศึกษาทั้งภายในตึกคณะ และภายในมหาวิทยาลัย เช่น ห้องกิจกรรม ห้องอ่านหนังสือ ห้องค้นคว้าทาง Internet และห้องประชุม Study room) สำหรับนักศึกษาได้ประชุม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของนักศึกษานอกชั้นเรียน เป็นต้น

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
1. มีทรัพยากรเพียงพอ ต่อการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน 2. ปรับปรุงอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน 3. จัดสรรบุคลากรบริการการศึกษา และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำรวจพึงพอใจของผู้ใช้บริการ สำนักงานเลขานุการ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ทั้งด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านคุณภาพการให้บริการ 2. การประเมินผลการสอนรายวิชา โดยเฉพาะด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน 3. ตั้งกล่องรับฟังความคิดเห็น การรับฟังความคิดเห็นในการประชุม/สัมมนา เช่น การสัมมนาเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ปฐม/มัชฌิม/ปัจฉิมนิเทศนักศึกษา เป็นต้น

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

การรับอาจารย์ใหม่ของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จะมีกระบวนการรับดังนี้

- 1) การแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมารับผิดชอบในการสอบคัดเลือกอาจารย์ใหม่โดยเฉพาะในแต่ละอัตรา ซึ่งคณะกรรมการสอบคัดเลือกอาจารย์ใหม่ จะประกอบด้วยคณาจารย์ในภาควิชา ผู้ทรงคุณวุฒิภายในคณะ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เป็นกรรมการประจำคณะ
- 2) การกำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ที่จะรับในอัตรานั้นๆ คือ คุณสมบัติโดยทั่วไปตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย เช่น กำหนดเกรดเฉลี่ยขั้นต่ำ หรือจบปริญญาตรีด้วยเกียรตินิยม และคุณสมบัติเฉพาะของสาขา เช่น จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท หรือปริญญาเอก ด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง / การประกาศรับสมัคร ทั้งการติดประกาศ และประกาศทาง Internet
- 3) การสอบคัดเลือกโดยการพิจารณาคัดเลือกจากประวัติและผลงานทางวิชาการของผู้สมัคร การสอบข้อเขียน การสอบสัมภาษณ์ และการสอบสอน
- 4) การพิจารณาก่อนกรอผู้ผ่านการคัดเลือกตามลำดับ โดยคณะกรรมการภาควิชา คณะกรรมการบริหารคณะ อนุกรรมการมหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย (กบม.) และสภามหาวิทยาลัย
- 5) การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่เป็นระยะๆ โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นมา พิจารณาผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่โดยเฉพาะในแต่ละคน เพื่อต่อสัญญาจ้าง เช่น การประเมินผลงาน 6 เดือน 1 ปี 3 ปี และ 5 ปี เป็นต้น
- 6) การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์เพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน โดยคณะกรรมการประเมินผลและพัฒนาบุคลากร โดยประเมินตามมาตรฐานภาระงานทางวิชาการของอาจารย์ โดยประเมินปีละ 2 ครั้ง

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิต จะมีหลายช่องทางทั้งโดยคณะกรรมการต่าง ๆ และที่ประชุมคณาจารย์ ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในฐานะคณะกรรมการปริญญาตรี ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการหลักสูตร นอกจากจะประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตรแล้ว ยังประกอบด้วยคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายในคณะ รวมทั้งเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนวิชาการที่เกี่ยวข้องอีกด้วย
- 2) การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในฐานะคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง คือ คณะกรรมการภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะกรรมการฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติ และคณะกรรมการฝ่ายการนักศึกษา คณะกรรมการวิชาการ และคณะกรรมการวางแผนและพัฒนา ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ที่หลากหลายสาขา/ภาควิชาเป็นคณะกรรมการ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่รับผิดชอบทางด้านวิชาการและแผนของคณะในภาพรวม รวมทั้งหลักสูตรปริญญาตรีสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต
- 3) การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในฐานะสมาชิกที่ประชุมประชาคม คือ ที่ประชุมคณาจารย์ ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ทั้งหมด เนื่องจากการดำเนินงานตามภารกิจของคณะทุก ๆ ด้าน จะมีการรายงานต่อที่ประชุม

คณาจารย์ ซึ่งจัดขึ้นปีละประมาณ 6 ครั้ง และคณาจารย์ทั้งหมดภายในคณะ จะมีส่วนในการเสนอแนะความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้

4) การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในฐานะผู้เข้าร่วมประชุม/สัมมนาหลักสูตร ในแต่ละปี คณะจะจัดให้มีการสัมมนาเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา จะมีทั้งคณาจารย์ นักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก เข้าร่วมด้วย

3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

ไม่มี- การเรียนการสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต จะมีคณาจารย์ในภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นอาจารย์ประจำวิชา และเป็นผู้บรรยายหลัก ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญภายนอก จะเชิญบรรยายในลักษณะของวิทยากรพิเศษ ซึ่งการเชิญวิทยากรนั้น จะพิจารณาถ่วงน้ำหนักโดยอาจารย์ประจำวิชา คณะกรรมการปริญญาตรี และรองคณบดีฝ่ายวิชาการ ตามลำดับ

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

สนับสนุนการเรียนการสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต จะมีหน่วยปฏิบัติการขึ้นมารับผิดชอบโดยเฉพาะ คือ หมวดปริญญาตรี หมวดการศึกษาภาคปฏิบัติ และหมวดกิจกรรมนักศึกษา งานบริการการศึกษา สำนักงานเลขานุการคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มีบุคลากรที่รับผิดชอบ คือ ตำแหน่งนักวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการบริหารจัดการการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างดี

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ดำเนินการโดยการสนับสนุนให้บุคลากรอบรมและฝึกทักษะในการปฏิบัติงาน และการเข้าร่วมประชุม/สัมมนาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี และกิจกรรมนักศึกษา การสนับสนุนให้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการสนับสนุนให้ทำวิจัยสถาบันและวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร/การเรียนการสอน

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และอื่นๆ แก่นักศึกษา

1) มีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคน เพื่อให้การปรึกษา/ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน หรือปัญหาส่วนตัว นอกจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นักศึกษายังสามารถเข้าปรึกษากับอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ทุกคน และอาจารย์ทุกคนจัดทำตารางเวลาการให้นักศึกษาเข้าพบ เพื่อขอคำปรึกษาด้านวิชาการ และติดประกาศให้นักศึกษาทราบ

2) สำนักงานกลาง-หมวดปริญญาตรี หมวดการศึกษาภาคปฏิบัติ และหมวดกิจกรรมนักศึกษา งานบริการการศึกษา สำนักงานเลขานุการคณะ จัดบริการให้คำปรึกษาทางด้านหลักสูตร กฎระเบียบ และกระบวนการศึกษา โดยจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ คอยให้บริการแก่นักศึกษา

- 3) มีระบบการสื่อสารข้อมูลให้เข้าถึงนักศึกษาอย่างทั่วถึง เช่น การสื่อสารผ่าน Website หรือ E-Mail เป็นต้น
- 4) มีการสนับสนุนให้นักศึกษาได้เข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

5.2.1 กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบ ตลอดจนคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้

5.2.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 หมวดที่ 4

6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

คณะจัดดำเนินการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเป็นระยะ สม่ำเสมอ โดย

- สอบถามความคิดเห็นของบัณฑิตเป็นประจำทุกปี ในเรื่องมาตรฐานผลการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน และการมีงานทำ
- ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เป็นประจำทุกกรอบของการปรับปรุงหลักสูตร (5 ปี)
- ศึกษาติดตามจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ทั้งในประเทศและสากล จากหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งจากเครือข่ายทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ทั้งในและต่างประเทศ

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) ของหลักสูตร

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
2) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
3) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และมคอ.4 อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		✓	✓	✓	✓
8) อาจารย์ใหม่ ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
9) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0				✓	✓
12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					✓
13) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอน และทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0	✓	✓	✓	✓	✓
14) จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดระยะเวลาของหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของจำนวนนักศึกษาที่คงอยู่ในชั้นปีที่ 2					✓

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

กลยุทธ์การสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต เป็นการจัดการเรียนการสอนในหลากหลายลักษณะ ทั้งการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าทำรายงาน การอภิปราย ถกเถียงทางวิชาการ (Discussion) และการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ซึ่งการประเมินกลยุทธ์การสอนดังกล่าว จะดำเนินการทั้งโดยคณาจารย์ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และนักศึกษา คือ

1) การประเมินการสอนของอาจารย์เป็นรายบุคคลโดยนักศึกษา เป็นการประเมินการเรียนการสอนทุกรายวิชา ทุกภาคการศึกษา ด้วยแบบสอบถามนักศึกษา นอกจากนี้ ยังมีการประเมินการเรียนการสอนโดยนักศึกษาจากการประชุม/สัมมนา เช่น การสัมมนาเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ปฐม/มัชฌิม/ปัจฉิมนิเทศนักศึกษา เป็นต้น

2) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยอาจารย์ประจำวิชา เป็นการประเมินว่าจากกลยุทธ์การสอนนั้น ๆ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาทางการเรียนอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ ยังมีการประเมินผลการปฏิบัติงานภาคสนาม โดยองค์กรและอาจารย์นิเทศงานภาคสนามอีกด้วย

3) การประเมินการเรียนการสอนโดยคณะกรรมการปริญญาดรี เป็นการประเมินโดยภาพรวมทั้งจากผลประเมินการสอนของอาจารย์เป็นรายบุคคลโดยนักศึกษา และเทียบกับการประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชานั้น ๆ

4) การประเมินกลยุทธ์การสอนโดยที่ประชุม/สัมมนาอาจารย์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอน ผลประเมินกลยุทธ์การสอนนั้น ๆ รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

5) การส่งเสริมให้คณาจารย์ ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากลยุทธ์การสอน รวมทั้งการส่งเสริมให้คณาจารย์เข้าร่วมอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับกลยุทธ์การสอน

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

การจัดอาจารย์สอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต เป็นการ จัดอาจารย์สอนในลักษณะของทีมงาน และระบบคู่มือนาน คือ วิชาหนึ่ง ๆ จะมีอาจารย์ประจำวิชา 2-4 คน และมีทั้งอาจารย์ใหม่และอาจารย์อาวุโสสอนร่วมกัน เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนร่วมกัน ดังนั้น การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน จะประเมินทั้งจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนในทีมงานเดียวกัน คณะกรรมการปริญญาดรี และที่ประชุมคณาจารย์ (รายละเอียดตามข้อ 1.1) นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดให้อาจารย์ทุกคน ต้องประเมินการสอนของตนเองใน มคอ.3 และแบบ มคอ. อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวม จะดำเนินการทุกๆ ปี เพื่อนำผลการประเมิน ไปพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน โดยมีวิธีการประเมินดังนี้

1) การทบทวนหลักสูตร การเรียนการสอน เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเนื้อหาหลักสูตรที่ใกล้เคียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในด้านสังคมอาจมีผลกระทบต่อหลักสูตร

2) จัดสัมมนา/กิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพหลักสูตร เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากคณาจารย์ นักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมทั้งสร้างช่องทางการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3) ประเมินความพึงพอใจของหน่วยงานต่อคุณภาพของบัณฑิต และประสิทธิภาพของบัณฑิตในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม เพื่อนำผลการประเมินมาประกอบการพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

การประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมิน ไม่น้อยกว่า 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายใน และภายนอกสถาบัน

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

การทบทวนผลการประเมิน และวางแผนการปรับปรุงหลักสูตร มีกระบวนการดังนี้

1) คณะกรรมการปริญญาตรี และคณะกรรมการภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ พิจารณาผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวม (ตามข้อ 2) และเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร เพื่อรับผิดชอบเกี่ยวกับการยกร่างหลักสูตรปรับปรุง

2) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร รวบรวมผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวม และจัดสัมมนา เพื่อระดมความคิดเห็นจากคณาจารย์ นักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการกำหนดทิศทางของหลักสูตร รวมทั้งการปรับปรุงหลักสูตร และรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตร จากนั้นนำผลการประเมิน และการสัมมนา มายกร่างหลักสูตรฉบับปรับปรุง เสนอคณะกรรมการภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

3) คณะกรรมการภาควิชาภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ตรวจสอบร่างหลักสูตรฉบับปรับปรุง จากนั้นเสนอเข้าพิจารณาในคณะกรรมการพิจารณาตามลำดับ คือ คณะกรรมการวิชาการ คณะกรรมการประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และเสนอมหาวิทยาลัย ซึ่งจะผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการอีก 3 ชุด คือ อนุกรรมการมหาวิทยาลัยว่าด้วยการพัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย (กบม.) และสภามหาวิทยาลัย ก่อนเสนอสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ต่อไป

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

ผลงานทางวิชาการ (ย้อนหลัง 5 ปี – พ.ศ.2551-2555)
ของอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต จัดการเรียนการสอน ณ ศูนย์รังสิต

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัญมณี บุรณกานนท์

1.1 หนังสือ / ตำรา

อัญมณี บุรณกานนท์, บรรณาธิการ. **คู่มือการจัดอบรมผู้จัดบริการทางสังคมในชุมชน**. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2551.

อัญมณี บุรณกานนท์, จิราลักษณ์ จงสถิตมัน, นันทภรณ์ เอี่ยมวนานนทชัย. บรรณาธิการ. **วิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชน = Social work treatment with children**. สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2554.

1.2 งานวิจัย

อัญมณี บุรณกานนท์, พงษ์เทพ สันติกุล, ปานรัตน์ นิ่มตลุง. **แผนยุทธศาสตร์ศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2552-2556**. 2551.

อัญมณี บุรณกานนท์, พงษ์เทพ สันติกุล. **ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้ด้อยโอกาส 5 ปี (พ.ศ. 2551-2555)**. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้ด้อยโอกาส, 2551.

อัญมณี บุรณกานนท์, พงษ์เทพ สันติกุล, รายงานสถานการณ์ผู้ด้อยโอกาสและข้อเสนอในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้ด้อยโอกาส / สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้ด้อยโอกาส (สทอ.) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ร่วมกับ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนัก, 2551

อัญมณี บุรณกานนท์ และคนอื่น ๆ. **โครงการศึกษาวิจัยการพัฒนาระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนในประเทศไทย** : [รายงานการศึกษาวิจัย] / โดย สำนักส่งเสริมศักยภาพและสิทธิ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ; กรุงเทพฯ : สำนักงาน, 2552

อัญมณี บุรณกานนท์. **โครงการศึกษาการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานผู้ช่วยคนพิการ**. สำนักงานส่งเสริมศักยภาพและสิทธิ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. 2553

อัญมณี บุรณกานนท์. **โครงการศึกษาปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อผู้สูงอายุ 100 ปีขึ้นไป อยู่อย่างมีความสุข**. รายงานการวิจัย กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. 2554.

ระพีพรรณ คำหอม, ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธ์, อัญมณี บุรณกานนท์, ปานรัตน์ นิ่มตลุง. **โครงการติดตามการปฏิบัติงานเพื่อการคุ้มครองและพัฒนากลุ่มเป้าหมายตามกฎหมาย**. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2553

1.3 บทความ

Anyamanie Buranakanon, Apinya Wechayachai. “Community Ownership and Participation in CLCs Programmes and Activities”.
 การสัมมนานานาชาติในหัวข้อศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Community Learning Centres – CLCs) โดย Asia-Pacific
 Programme of Education for All (APPEAL) of UNESCO Bangkok ร่วมกับ Center for Development of Non Formal
 and Informal Education, Indonesia. 22 – 29 มี.ย. 51

2. อาจารย์ ปานรัตน์ นิ่มตลุง

2.1 งานวิจัย

ระพีพรรณ คำหอม, ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธ์, อัญมณี บุรณกานนท์, ปานรัตน์ นิ่มตลุง. โครงการติดตามการปฏิบัติงานเพื่อการ
 คู่มือรองและพัฒนากลุ่มเป้าหมายตามกฎหมาย. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์,
 2553

สุรพล ปธานวนิช, ปานรัตน์ นิ่มตลุง. โครงการศึกษาและพัฒนาดัชนีชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ระดับบุคคล. รายงานการวิจัย,
 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2551.

อัญมณี บุรณกานนท์, พงษ์เทพ สันติกุล, ปานรัตน์ นิ่มตลุง. โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2552-
 2555, รายงานการวิจัย, ศาลเยาวชนและครอบครัว. 2551.

2.2 บทความ

ปานรัตน์ นิ่มตลุง. “Adolescence & Youth Development”. การประชุม 2010 Joint World Conference on Social Work and social
 Development :the Agenda ระหว่าง 10 th -14 th June 2010 ที่ Hong Kong Convention &Exhibition Centre Hong
 Kong ,China .

ปานรัตน์ นิ่มตลุง. “Study on The Situation of Domestic Violence Towards Children in Thailand : Seeking on Preventive
 Guidelines. การประชุมวิชาการ 21st Asia-Pacific Social Work Conference. 15-18 กรกฎาคม 2554 มหาวิทยาลัย
 Waseda กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

ปานรัตน์ นิ่มตลุง. “การศึกษาสถานการณ์ความรุนแรงต่อเด็กในครอบครัว : เพื่อแนวทางการป้องกัน”. การประชุมวิชาการสังคม
 สงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมระดับชาติ เรื่อง บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ในการสร้างสังคมสวัสดิการ : ข้อทำ
 ทายและทางออก 25-26 มกราคม 2554 ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ หลักสี่ กรุงเทพมหานคร (เล่มที่ 2).

3. อาจารย์ ณีภูษพัชร สโรบล

3.1 งานวิจัย

ศศิพัฒน์ ขอดเพชร, เล็ก สมบัติ และณีภูษพัชร สโรบล. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ. สำนักงาน
 ส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ(สท.), 2554

ศศิพัฒน์ ขอดเพชร และณีภูษพัชร สโรบล. การวิจัยลักษณะการดำเนินงานและกิจกรรมชมรมของชมรมผู้สูงอายุ. มูลนิธิสถาบันวิจัย
 และพัฒนาผู้สูงอายุ. 2554

4. อาจารย์ ปรียานุช โขชนวนวิชัย

4.1 งานวิจัย

ศศิพัฒน์ ขอดเพชร, พิมพ์ฉัตร รตสุธรรม, ปรียานุช โขชนวนวิชัย. การขับเคลื่อนระบบบริการอย่างบูรณาการเพื่อสิทธิและสุขภาพของผู้สูงอายุในระดับชุมชน. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.2553.

4.2 บทความ

ปรียานุช โขชนวนวิชัย. “Prevention of Child Abandonment : Based on Experience in Working with the Risk Group of Mothers with Child Abandonment Tendency, Thailand” .การประชุม 2010 Joint World Conference on Social Work and social Development :the Agenda ระหว่าง 10 th -14 th June 2010 ที่ Hong Kong Convention &Exhibition Centre Hong Kong ,China .

ปรียานุช โขชนวนวิชัย. “การสืบค้นข้อเท็จจริงในการทำงานเพื่อป้องกันการทอดทิ้งเด็ก : ตัวชี้วัดและเทคนิคในการทำงานเชิงคลินิก”. การประชุมวิชาการสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมระดับชาติ เรื่อง บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ในการสร้างสังคมสวัสดิการ : ข้อท้าทายและทางออก 25-26 มกราคม 2554 ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ หลักสี่ กรุงเทพมหานคร (เล่มที่ 2).

5. อาจารย์ นันทภรณ์ เอี่ยมวานานนทชัย

5.1 หนังสือ / ตำรา

อัญมณี บูรณกานนท์, จิราลักษณ์ จงสถิตมัน, นันทภรณ์ เอี่ยมวานานนทชัย. บรรณาธิการ. [วิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชน = Social work treatment with children .สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2554.](#)

5.2 บทความ

นันทภรณ์ เอี่ยมวานานนทชัย. “Child Protection Monitoring and Response System in Thailand” การสัมมนา ICSW International Conference on Social Welfare Issues in The Asian Regeion 2011. 27-28 ตุลาคม 2554 .

ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต จัดการเรียนการสอน ณ ศูนย์ลำปาง

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง

1.1 งานวิจัย

กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง, วีรบูรณ์ วิสารทสกุล, ทรงชัย ทองปาน. การประเมินผลการดำเนินงานแผนชุมชนตามโครงการแผนชุมชน
พึ่งตนเอง. [กรุงเทพฯ] : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551

กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง, วีรบูรณ์ วิสารทสกุล. โครงการประเมินผลการดำเนินงานแผนชุมชน ของกรุงเทพมหานคร. พ.ศ.2551

2. อาจารย์ ปุณิกา อภิรักษ์ไกรศรี (นางพางา มหามิตร)

2.1 งานวิจัย

โกวิท พวงงาม, สร้อยมาศ รุ่งมณี, นางพางา มหามิตร. คู่มือและตัวชี้วัดสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านความโปร่งใส.
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และ UNDP. 2552.

โกวิท พวงงาม, สร้อยมาศ รุ่งมณี, นางพางา มหามิตร. คู่มือประชาชนสำหรับการรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และ UNDP. 2552.

โกวิท พวงงาม, สร้อยมาศ รุ่งมณี, นางพางา มหามิตร. เสริมสร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
28 พ.ค.-15 .ค 51.

2.2 บทความ

ปุณิกา อภิรักษ์ไกรศรี. “Social Work Change Agent for Social Movement” การประชุมวิชาการนานาชาติ University – Community
Engagement Conference (UCEC) ในหัวข้อเรื่อง “University – Community Engagement for Empowerment and
Knowledge Creation. 9-12 มกราคม 2555 ณ โรงแรมเลอ เมอร์เดียน เชียงใหม่

นางพางา มหามิตร. “The Building of Men Participation in the Decrease of Violence against Women Strategy”. การประชุม 2010
Joint World Conference on Social Work and social Development :the Agenda ระหว่าง 10 th -14 th June 2010 ที่
Hong Kong Convention &Exhibition Centre Hong Kong ,China .

3. อาจารย์ พงศยา ภูมิพัฒน์โยธิน

3.1 งานวิจัย

สายฝน สุเอียนทรเมธี, เพ็ญศิริ พันพา, พงศยา ภูมิพัฒน์โยธินและคณะ. รายงานวิจัยการประเมินผลการดำเนินงานของสมาคมพัฒนา
คุณภาพชีวิตราษฎร อำเภอแม่เมาะ และศูนย์พัฒนาชนบทผสมผสานแม่เมาะ ปีงบประมาณ 2553. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทยแม่เมาะ, 2554.

เพ็ญศิริ พันพา, พงศยา ภูมิพัฒน์โยธิน และคณะ. รายงานวิจัยโครงการศึกษาและพัฒนาแผนแม่บทการบริหารจัดการโครงการจัดตั้ง
พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้เมืองลำปาง (มิวเซียมลำปาง), สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.), 2554.

สายฝน สุเอียนทรเมธี, รุ่งนภา เทพภาพ และ พงศยา ภูมิพัฒน์โยธิน. โครงการวิจัยศึกษาผลการดำเนินงานและทิศทางการขับเคลื่อน
โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดพะเยา. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2555.

3.2 บทความ

พงศยา ภูมิพัฒน์ไยธิน. “Application of Social Network for Conducting Soaial Welfare and Social Work” : University-Community Engagement Conference, Le Meridien Chiangmai, Thailand, January 9-12, 2012.

พงศยา ภูมิพัฒน์ไยธิน. “จากแนวคิด CSR สู่วิธีการขับเคลื่อนพลังชุมชนอย่างยั่งยืน : บทเรียนจากแม่ทา ตำบลลือโพเพียงในโครงการรักษ์ป่า สร้างคน 84 ตำบลลือโพเพียง”. การประชุมสัมมนาทางวิชาการพัฒนาชุมชน ครั้งที่ 4 เรื่อง การขับเคลื่อนพลังชุมชนเพื่อโลกอนาคต กับ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนพลังชุมชนเพื่อการปฏิรูปประเทศไทย, ราชภัฏ เชียงราย, 17-18 มกราคม 2555.

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณวดี พูลพอกสิน

4.1 งานวิจัย

อำนาจ ศรีรัตนบัลล์, สุชาติ เศรษฐมาลินี, ชีรเดช ฉายอรุณ, แพรว ศิริศักดิ์ด้าเกิง, วรรณวดี พูลพอกสิน. โครงการทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานของแผนงานสร้างเสริมสุขภาพมุสลิมไทย ปี 2552-2555. รายงานวิจัย, 2555.

สุรางค์รัตน์ วศิณารมณั, วรรณวดี พูลพอกสิน. โครงการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 11. รายงานวิจัย, 2555.

จิตติ มงคลชัยอรัญญา, วรรณวดี พูลพอกสิน และคณะ. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงด้านพลังงานในพื้นที่ชุมชนใกล้เคียงโรงไฟฟ้ากระบี่ จังหวัดกระบี่. รายงานวิจัย, 2554-2555.

วรรณวดี พูลพอกสิน. ระบบรองรับการดูแลผู้ป่วยสมองเสื่อมระยะสั้นและระยะยาว ทั้งที่บ้านและในหน่วยบริการทุกประเภท. รายงานวิจัย, 2554.

สุรพล ปธานวนิช, วรรณวดี พูลพอกสิน และคณะ. โครงการพัฒนาและปรับปรุงตัวชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ในระดับเมืองและชนบท. รายงานวิจัย, 2553.

วรรณวดี พูลพอกสิน , วรรณดิษฐ์ เมียนเกิด. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. รายงานวิจัย, 2552.

วรรณวดี พูลพอกสิน. วัฒนธรรมสวัสดิการสังคมมุสลิมไทย. รายงานวิจัย, 2552.

วรรณวดี พูลพอกสิน. อิสลามในนิตยสารนิตยสารไรตี้. รายงานวิจัย, 2552.

วรรณวดี พูลพอกสิน, ลีติรัตน์ อ่ำไพ, ภาลดี ยิ้มยิ้ม. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าสู่ระบบประกันสังคมของแรงงานในระบบ. รายงานวิจัย, 2551.

วรรณวดี พูลพอกสิน. ภาระงานของอาจารย์ : กรณีศึกษาอาจารย์คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, รายงานการวิจัย, 2551.

4.2 บทความ

วรรณวดี พูลพอกสิน. ย่างก้าวความเป็นธรรม...กับหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของไทย. หนังสือรวมบทความ ศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์มิติสุขภาพ, พฤษภาคม 2555.

วรรณวดี พูลพอกสิน. “Cooperation between university and local agencies to get access to health insurance for Thai marginalized communities” : University-Community Engagement Conference, Le Meridien Chiangmai, Thailand, January 9-12, 2012

- วรรณดี พูลพอกสิน. “Reviving Islamic ways through “the circulation of knowledge fund” in Masjid : University-Community Engagement Conference, Le Meridien Chiangmai,Thailand, January 9-12,2012
- วรรณดี พูลพอกสิน. สถานภาพความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยในระดับเมืองชนบท. การประชุมวิชาการสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมระดับชาติ เรื่อง บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ในการสร้างสังคมสวัสดิการ : ข้อท้าทายและทางออก 25-26 มกราคม 2554 ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ หลักสี่ กรุงเทพมหานคร (เล่มที่ 2)
- วรรณดี พูลพอกสิน. ท้องกับแท้ง : ใครกำหนดทางออก. การประชุมวิชาการสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมระดับชาติ เรื่อง บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ในการสร้างสังคมสวัสดิการ : ข้อท้าทายและทางออก 25-26 มกราคม 2554 ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ หลักสี่ กรุงเทพมหานคร (เล่มที่ 2).
- วรรณดี พูลพอกสิน. “Thai Formal Labour without State Protection (Employment,Migrant Worker & Decent Work)”. การประชุม 2010 Joint World Conference on Social Work and social Development :the Agenda, Hong Kong Convention &Exhibition Centre Hong Kong ,China , June 9 -14 , 2010.
- วรรณดี พูลพอกสิน. “แรงงานในระบบที่อยู่นอกระบบการคุ้มครองของรัฐ”. วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. ปีที่ 17 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2552 : หน้า21-28.
- วรรณดี พูลพอกสิน. “ประเด็นวิกฤติใน (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการกองทุนชะกาด” วารสารพัฒนาชุมชน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ปี 2552.
- วรรณดี พูลพอกสิน. “การไม่เข้าสู่ระบบประกันสังคมของนายจ้างในระบบ”. ประชุมวิชาการสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ในงาน "ครบรอบ 40 ปี คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์" มหาวิทยาลัยมหิดล หัวข้อ "การเปลี่ยนแปลงสังคมไทย วิกฤต หรือ โอกาส" ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพฯ. 18 ธ.ค.52.
- วรรณดี พูลพอกสิน. “ชะกาด (ทานบั้งคัป) : เศรษฐกิจชุมชนในอิสลาม”. การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "พหุวัฒนธรรมสวัสดิการสังคมไทย" ณ มธ.ท่าพระจันทร์. 24 มกราคม 2551.
- วรรณดี พูลพอกสิน. “การสร้างเสริมพหุวัฒนธรรมสำหรับผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับชยะ”. วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช. ก.ค. -ธ.ค. 2551.
- วรรณดี พูลพอกสิน. “จากชายขอบ...สู่ชายคาบริการสุขภาพสำหรับผู้ทำงานเกี่ยวกับชยะ”. วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มกราคม – มิถุนายน 2551.
- วรรณดี พูลพอกสิน. “การปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของนักสังคมสงเคราะห์ ภายใต้้นนโยบายด้านสุขภาพ”. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. 2551.
- วรรณดี พูลพอกสิน. “(Draft) Promotion of Zakat Fund Activities Act of Thailand :Enhancing or Marring Muslim Social Welfare System” : International Conference on Integrating Islamic Thoughts in Social Work, Philippines, October 16-17, 2008.

ภาคผนวก 2

ภาระงานของอาจารย์ประจำหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต จัดการเรียนการสอน ณ ศูนย์รังสิต

ลำดับ ที่	รายนามอาจารย์ประจำหลักสูตร	ภาระงานสอนก่อนปรับปรุงหลักสูตร (ชั่วโมง : สัปดาห์)					ภาระงานสอนหลังปรับปรุงหลักสูตร (ชั่วโมง : สัปดาห์)					ภาระงาน วพ./คั่นคว่ำ ก่อนปรับปรุง / คน		ภาระงาน วพ./คั่นคว่ำ หลังปรับปรุง / คน	
		ป.ตรี	ป.บัณฑิต	ป.โท	ป.เอก	รวม	ป.ตรี	ป.บัณฑิต	ป.โท	ป.เอก	รวม	วพ.	คั่นคว่ำ	วพ.	คั่นคว่ำ
1	ศศ.อัญมณี บูรณกานนท์	6		3		9	6		3		9				
2	อ.ปานรัตน์ นิ่มตลุง	9				9	9				9				
3	อ.ฉัญจุฑา สโรบล	9				9	9				9				
4	อ.ปริยานุช โชคธรวณิชย์	6		3		9	6		3		9				
5	อ.นันทกรณ เอี่ยมวานานทชัย	6		3		9	6		3		9				

ภาระงานของอาจารย์ประจำหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต จัดการเรียนการสอน ณ ศูนย์ลำปาง

ลำดับ ที่	รายนามอาจารย์ประจำหลักสูตร	ภาระงานสอนก่อนปรับปรุงหลักสูตร (ชั่วโมง : สัปดาห์)					ภาระงานสอนหลังปรับปรุงหลักสูตร (ชั่วโมง : สัปดาห์)					ภาระงาน วพ./คั่นคว่ำ ก่อนปรับปรุง / คน		ภาระงาน วพ./คั่นคว่ำ หลังปรับปรุง / คน	
		ป.ตรี	ป.บัณฑิต	ป.โท	ป.เอก	รวม	ป.ตรี	ป.บัณฑิต	ป.โท	ป.เอก	รวม	วพ.	คั่นคว่ำ	วพ.	คั่นคว่ำ
1	ศศ.กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง	6		3		9	6		3		9				
2	อ.ปฐนิกา อภิรักษ์ไกรศรี	9				9	9				9				
3	อ.พงศยา ภูมิพัฒน์โยธิน	9				9	9				9				
4	ศศ.วรรณวดี พูลพอกสิน	6		3		9	6		3		9				
5	อ.กรรณา ใจใส						9				9				

ภาคผนวก 3

แบบฟอร์มรายละเอียดในการเสนอขอปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต

ฉบับปี พ.ศ.2552 เพื่อใช้ในปีการศึกษา 2556

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.หลักสูตรฉบับดังกล่าวนี้ได้รับทราบ/รับรองการเปิดสอนจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2552

2.สภามหาวิทยาลัย/สถาบัน ได้อนุมัติการปรับปรุงแก้ไขครั้งนี้แล้ว ในคราวประชุมครั้งที่

เมื่อวันที่ .. เดือน .. พ.ศ. ....

3.หลักสูตรปรับปรุงแก้ไขนี้ เริ่มใช้กับนักศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2556

ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 เป็นต้นไป

4. เหตุผลในการปรับปรุงแก้ไข

4.1 เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

4.2 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม มีคุณธรรม

จริยธรรม และตอบสนองความต้องการของสังคมได้

4.3 เพื่อให้หลักสูตร เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552

5. สารในการปรับปรุงแก้ไข

5.1 ปรับโครงสร้างหลักสูตร โดยลดจำนวนหน่วยกิตในวิชาโทจาก 24 หน่วยกิต ลงเหลือ 15 หน่วยกิต ตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย และเพิ่มวิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จาก 75 หน่วยกิต เพิ่มเป็น 84 หน่วยกิต ดังนี้

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
โครงสร้างหลักสูตร	โครงสร้างหลักสูตร
นักศึกษาจะต้องจดทะเบียนศึกษารายวิชา รวมไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต โดยศึกษารายวิชาต่างๆ ครอบคลุมโครงสร้างองค์ประกอบ และข้อกำหนดของหลักสูตรดังนี้	นักศึกษาจะต้องจดทะเบียนศึกษารายวิชา รวมไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต โดยศึกษารายวิชาต่างๆ ครอบคลุมโครงสร้างองค์ประกอบ และข้อกำหนดของหลักสูตรดังนี้
1. วิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	1. วิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต
2. วิชาเฉพาะ 99 หน่วยกิต	2. วิชาเฉพาะ 99 หน่วยกิต
2.1 วิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (75 หน่วยกิต)	2.1 วิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (84 หน่วยกิต)
2.2 วิชาโท หรือวิชาเลือก (24 หน่วยกิต)	2.2 วิชาโท หรือวิชาเลือก (15 หน่วยกิต)
3. วิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต	3. วิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต
รวม 135 หน่วยกิต	รวม 135 หน่วยกิต

5.2 ปรับข้อกำหนดวิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จาก 75 หน่วยกิต เพิ่มขึ้นเป็น 84 หน่วยกิต โดยปรับเพิ่มในส่วนของวิชาบังคับในสาขา จาก 51 หน่วยกิต เพิ่มขึ้นเป็น 57 หน่วยกิต และปรับเพิ่มวิชาบังคับนอกสาขา จาก 12 หน่วยกิต เพิ่มขึ้นเป็น 15 หน่วยกิต ดังนี้

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
วิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 75 หน่วยกิต ประกอบด้วย 1) วิชาบังคับในสาขา 51 หน่วยกิต 2) วิชาเลือกในและนอกสาขา 12 หน่วยกิต 3) วิชาบังคับนอกสาขา 12 หน่วยกิต	วิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 84 หน่วยกิต ประกอบด้วย 1) วิชาบังคับในสาขา 57 หน่วยกิต 2) วิชาเลือกในและนอกสาขา 12 หน่วยกิต 3) วิชาบังคับนอกสาขา 15 หน่วยกิต

5.3 แก้ไขชื่อหลักสูตรวิชาโท และเปลี่ยนแปลงอักษรย่อรหัสวิชาทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จำนวน 1 หลักสูตร คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
ชื่อหลักสูตร : หลักสูตรวิชาโทการบริหารงาน กระบวนการยุติธรรม Minor Program in Criminal Justice Administration รหัสรายวิชาภาษาไทย : ก. รหัสรายวิชาภาษาอังกฤษ : CJ	ชื่อหลักสูตร : หลักสูตรวิชาโทการบริหารงาน ยุติธรรม Minor Program in Justice Administration รหัสรายวิชาภาษาไทย : ขธ. รหัสรายวิชาภาษาอังกฤษ : JA

5.4 ปรับโครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตรวิชาโท จาก 24 หน่วยกิต ลดลงเหลือ 15 หน่วยกิต ตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย และปรับโครงสร้างหลักสูตรวิชาโท ภายในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิต ที่มีจำนวน 6 หลักสูตร ดังนี้

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
1. วิชาโททางการพัฒนาชุมชน นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทการพัฒนาชุมชน จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในสาขาการพัฒนาชุมชนให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 24 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาต่อไปนี้ คือ 1) วิชาบังคับ 12 หน่วยกิต 2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต	1. วิชาโททางการพัฒนาชุมชน นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทการพัฒนาชุมชน จะต้องศึกษารายวิชาต่างๆ ในสาขาการพัฒนาชุมชนให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาต่อไปนี้ คือ 1) วิชาบังคับ จำนวน 9 หน่วยกิต 2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
2. หลักสูตรวิชาโทการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาทางด้านงานยุติธรรม/	2. หลักสูตรวิชาโทการบริหารงานยุติธรรม นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทการบริหารงานยุติธรรม จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาดังต่อไปนี้

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>กระบวนการยุติธรรมให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 24 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาต่อไปนี้</p> <p>1) วิชาบังคับ 12 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต</p>	<p>1) วิชาบังคับ จำนวน 9 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p>
<p>3. วิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์</p> <p>นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ จะต้องศึกษาวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 24 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาต่อไปนี้ คือ</p> <p>1) วิชาบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต</p>	<p>3. วิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์</p> <p>นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ จะต้องศึกษาวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาต่อไปนี้ คือ</p> <p>1) วิชาบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต</p>
<p>4. วิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว</p> <p>นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 24 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาดังต่อไปนี้</p> <p>1) วิชาบังคับ ให้นักศึกษาศึกษาวิชาบังคับตามเกณฑ์ ดังนี้</p> <p>ก. กรณีนักศึกษาในคณะ ให้ศึกษาวิชาบังคับ 4 วิชา (12 หน่วยกิต)</p> <p>ข. กรณีศึกษานอกคณะ ให้ศึกษาวิชาบังคับ 5 วิชา (15 หน่วยกิต)</p> <p>2) วิชาเลือก ให้นักศึกษาเลือกศึกษาวิชาเลือกตามเกณฑ์ ดังนี้</p> <p>ก. กรณีนักศึกษาในคณะ ให้ศึกษาวิชาเลือก 4 วิชา (12 หน่วยกิต)</p> <p>ข. กรณีศึกษานอกคณะ ให้ศึกษาวิชาเลือก 3 วิชา (9 หน่วยกิต)</p>	<p>4. วิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว</p> <p>นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาดังต่อไปนี้</p> <p>1) วิชาบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต</p> <p>(หมายเหตุ นักศึกษาใน/นอกคณะ เรียนไม่ต่างกัน)</p>
<p>5. วิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ</p> <p>นักศึกษาที่ประสงค์ศึกษาวิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 24 หน่วยกิต โดยศึกษา</p>	<p>5. วิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ</p> <p>นักศึกษาที่ประสงค์ศึกษาวิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยศึกษา</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>วิชาดังต่อไปนี้</p> <p>1) วิชาบังคับ นักศึกษาในคณะและนอกคณะให้ศึกษาวิชาบังคับตามเกณฑ์ดังนี้ และได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า C</p> <p> ก. กรณีนักศึกษาในคณะให้ศึกษาวิชาบังคับ 4 วิชา (12 หน่วยกิต)</p> <p> ข. กรณีศึกษานอกคณะ ให้ศึกษาวิชาบังคับ 5 วิชา (15 หน่วยกิต)</p> <p>2) วิชาเลือก นักศึกษาให้เลือกศึกษาวิชาเลือกตามเกณฑ์ดังนี้</p> <p> ก. กรณีนักศึกษาในคณะให้ศึกษาวิชาเลือก 4 วิชา (12 หน่วยกิต)</p> <p> ข. กรณีศึกษานอกคณะให้ศึกษาวิชาเลือก 3 วิชา (9 หน่วยกิต)</p>	<p>วิชาดังต่อไปนี้</p> <p>1) วิชาบังคับ จำนวน 9 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (หมายเหตุ นักศึกษาใน/นอกคณะ เรียนไม่ต่างกัน)</p>
<p>6. วิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ</p> <p>นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ จะต้องศึกษารายวิชาต่างๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 24 หน่วยกิต โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตรดังนี้</p> <p>1) วิชาบังคับ นักศึกษาในคณะและนอกคณะให้ศึกษาวิชาบังคับตามเกณฑ์ดังนี้</p> <p> ก. กรณีนักศึกษาในคณะให้ศึกษาวิชาบังคับ 4 วิชา (12 หน่วยกิต)</p> <p> ข. กรณีศึกษานอกคณะ ให้ศึกษาวิชาบังคับ 5 วิชา (15 หน่วยกิต)</p> <p>2) วิชาเลือก นักศึกษาในคณะและนอกคณะให้เลือกศึกษาวิชาเลือกตามเกณฑ์ดังนี้</p> <p> ก. กรณีนักศึกษาในคณะให้ศึกษาวิชาเลือก 4 วิชา (12 หน่วยกิต)</p> <p> ข. กรณีศึกษานอกคณะให้ศึกษาวิชาเลือก 3 วิชา (9 หน่วยกิต)</p>	<p>6. วิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ</p> <p>นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ จะต้องศึกษารายวิชาต่างๆ ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตรดังนี้</p> <p>1) วิชาบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต</p> <p>(หมายเหตุ นักศึกษาใน/นอกคณะ เรียนไม่ต่างกัน)</p>

5.5 แก้ไขการศึกษาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท โดยปรับจำนวนหน่วยกิตลงจาก 24 หน่วยกิต ลดลงเหลือ 15 หน่วยกิต ตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย และปรับโครงสร้างหลักสูตร ตามจำนวนหน่วยกิตที่ปรับใหม่

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>5. การศึกษาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท</p> <p>นักศึกษานอกคณะที่ประสงค์จะศึกษาสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท ต้องศึกษารายวิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต</p>	<p>4. การศึกษาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท</p> <p>นักศึกษานอกคณะที่ประสงค์จะศึกษาสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท ต้องศึกษารายวิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต</p>

5.5 ปรับเงื่อนไข “การศึกษาเพื่อรับอนุปริญญาในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์” โดยปรับลดจำนวนหน่วยกิต และเงื่อนไขลงให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร จากเดิม 111 หน่วยกิต เหลือ 99 หน่วยกิต ดังนี้

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>การศึกษาเพื่อรับอนุปริญญาในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์</p> <p>นักศึกษาผู้ใดได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรในสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 111 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขต่อไปนี้ มีสิทธิ์ได้รับอนุปริญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00 ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ภาคการศึกษา ได้ศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ครบตามหลักสูตร รวม 30 หน่วยกิต ได้ศึกษาวิชาเฉพาะของสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 75 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> วิชาบังคับในสาขา 51 หน่วยกิต คือ <ol style="list-style-type: none"> วิชาบังคับภาคทฤษฎี 36 หน่วยกิต วิชาบังคับภาคปฏิบัติ 15 หน่วยกิต วิชาเลือกในและนอกสาขา 12 หน่วยกิต วิชาบังคับนอกสาขา 12 หน่วยกิต ได้ศึกษาวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 	<p>การศึกษาเพื่อรับอนุปริญญาในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์</p> <p>นักศึกษาผู้ใดได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรในสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 99 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขต่อไปนี้ มีสิทธิ์ได้รับอนุปริญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00 ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ภาคการศึกษา ได้ศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ครบตามหลักสูตร รวม 30 หน่วยกิต ได้ศึกษาวิชาเฉพาะของสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 63 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> วิชาบังคับในสาขา 45 หน่วยกิต คือ <ol style="list-style-type: none"> วิชาบังคับภาคทฤษฎี 36 หน่วยกิต วิชาบังคับภาคปฏิบัติ 9 หน่วยกิต วิชาเลือกในและนอกสาขา 9 หน่วยกิต วิชาบังคับนอกสาขา 9 หน่วยกิต ได้ศึกษาวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

5.6 การเปลี่ยนแปลงรายวิชา

5.6.1 วิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (สค.)

หลักสูตร พ.ศ.2552 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 42 วิชา ส่วนหลักสูตร พ.ศ.2556 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 36 วิชา โดยมีการเปลี่ยนแปลงรายวิชาดังต่อไปนี้

- 1) คงวิชาเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง จำนวน 16 วิชา คือ
  - 1.1) สค.212 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง 3 (3-0-6)
  - 1.2) สค.213 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม 3 (3-0-6)
  - 1.3) สค.222 พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)
  - 1.4) สค.311 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 2 3 (3-0-6)
  - 1.5) สค.201 การดูงานและสัมมนา 3 (3-0-6)
  - 1.6) สค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1 6 (0-18-0)
  - 1.7) สค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2 6 (0-18-0)
  - 1.8) สค.336 พลวัตกลุ่มกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)
  - 1.9) สค.435 การค้นคว้าโดยอิสระ 3 (3-0-6)
  - 1.10) สค.365 ชีวิตครอบครัวศึกษา เพศศึกษาและจริยธรรมทางเพศ 3 (3-0-6)
  - 1.11) สค.465 การศึกษากับการพัฒนาสังคม 3 (3-0-6)
  - 1.12) สค.477 สวัสดิการชุมชน 3 (3-0-6)
  - 1.13) สค.478 เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 3 (3-0-6)
  - 1.14) สค.485 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อในงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)
  - 1.15) สค.486 การระดมทุนทางสังคมในงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)
  - 1.16) สค.497 การจัดการและดำเนินการในกรณีภาวะภัยพิบัติ 3 (3-0-6)
- 2) แก้ไขคำอธิบายรายวิชา จำนวน 6 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
สค.214 สวัสดิการสังคมกับความมั่นคง ของมนุษย์และสังคม SW214 Social Welfare and Human Security แนวคิด หลักการสวัสดิการสังคม พัฒนาการและ ความสัมพันธ์ของสวัสดิการกับการพัฒนาสังคม และความ มั่นคงของมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน หลักความยุติธรรมใน สังคม องค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและ ความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในมิติและระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงและการพัฒนามนุษย์ นโยบายสังคม รัฐ สวัสดิการ ระบบความมั่นคงทางสังคม และสวัสดิการพหุ ลักษณ์	สค. 214 สวัสดิการสังคมกับความมั่นคง 3 (3-0-6) ของมนุษย์และสังคม SW 214 Social Welfare and Human Security แนวคิด หลักการสวัสดิการสังคม พัฒนาการและ ความสัมพันธ์ของระบบสวัสดิการสังคมกับการพัฒนา สังคม และความมั่นคงของมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน หลักความยุติธรรมในสังคม องค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการ สังคมในระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงและการพัฒนา มนุษย์ รัฐสวัสดิการ ระบบความมั่นคงทางสังคม และการ คุ้มครองทางสังคม

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
สค.221 สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม 3 (3-0-6) SW221 Thai Society and Theories of Social Development โครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองของสังคมไทย พลวัตการเปลี่ยนแปลงของสังคม และผลกระทบที่มีต่อคน ครอบครัว ชุมชนและสังคม ศึกษาพัฒนาการ ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนาสังคมไทย รวมทั้งองค์ประกอบที่มีผลต่อพัฒนาการของสังคมไทย	สค. 221 สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม 3 (3-0-6) SW 221 Thai Society and Theories of Social Development โครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองของสังคมไทย พลวัตการเปลี่ยนแปลงของสังคม และผลกระทบที่มีต่อคน ครอบครัว ชุมชนและสังคม พัฒนาการของทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนาสังคมที่มีผลต่อสังคมไทย
สค.224 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1 3 (3-0-6) SW224 Social Work Research 1 วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.111 วิธีการต่าง ๆ ในการค้นคว้าหาความรู้ แนวคิด และระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่ประยุกต์ใช้กับงานสังคมสงเคราะห์ สถิติเบื้องต้นที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัย ฝึกหัดทำวิจัย ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดปัญหา การตั้งคำถามการวิจัย แนวคิดและสมมติฐาน การกำหนดประชากร การสุ่มตัวอย่าง การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการนำเสนอผลการวิจัย ทั้งวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ รวมทั้งใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประกอบการฝึกด้วย	สค. 224 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1 3 (3-0-6) SW 224 Social Work Research 1 วิชาบังคับก่อน: สค.111 วิธีการต่าง ๆ ในการค้นคว้าหาความรู้ แนวคิด และระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ทั้งวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพที่ประยุกต์ใช้กับงานสังคมสงเคราะห์ สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัย กระบวนการวิจัย ครอบคลุมการกำหนดปัญหา การตั้งคำถามการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัยและสมมติฐาน การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการใช้โปรแกรมทางสถิติ และการนำเสนอผลการวิจัย
สค.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2 3 (3-0-6) SW312 Social Work Research 2 วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.224 กระบวนการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ในฐานะเป็นวิธีการหลักที่สำคัญของการสังคมสงเคราะห์ และเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพบริการและกระตุ้นเชิงนโยบาย กระบวนวิจัยจากการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติงานวิจัยร่วมกัน ระหว่างนักสังคมสงเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย ระดับ กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง	สค. 312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2 3 (3-0-6) SW 312 Social Work Research 2 วิชาบังคับก่อน : สค.224 ฝึกทักษะกระบวนการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ในฐานะเป็นวิธีการหลักที่สำคัญของการสังคมสงเคราะห์ และเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพบริการและนโยบาย กระบวนวิจัยจากการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติงานวิจัยร่วมกัน ระหว่าง นักสังคมสงเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย ระดับ กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง
สค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3 3 (3-0-6) SW313 Social Work Methodology 3 วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.311 แนวคิด หลักการ วิธีการ การบริหารงานองค์กรสวัสดิการสังคมและองค์การทางสังคมสงเคราะห์	สค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3 3 (3-0-6) SW313 Social Work Methodology 3 วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.311 แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ การบริหารองค์การสวัสดิการสังคมและองค์การทางสังคมสงเคราะห์

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>กระบวนการบริหารงาน การบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การวางแผนทางสังคมสงเคราะห์ การประสานเชื่อมโยงกับระดับนโยบาย การวิเคราะห์นโยบาย ขั้นตอนในการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผล การสร้างและพัฒนาเครือข่าย และกลไกทางนโยบายต่าง ๆ และการจัดการโครงการทางสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่าง ๆ</p>	<p>กระบวนการบริหารงาน การบริหารเชิงกลยุทธ์ กระบวนการวางแผน การวางแผนทางสังคมและสวัสดิการสังคม การกำหนดนโยบายทั้งในระดับประเทศและองค์การ การจัดการรายกรณี ความสัมพันธ์ของการบริหารและนโยบาย การวิเคราะห์นโยบาย ขั้นตอนในการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผล การสร้างและพัฒนาเครือข่าย และกลไกทางนโยบายต่างๆ และการจัดการโครงการทางสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่างๆ</p>
<p>ศค.411 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6) SW411 Social Work Seminar วิชาบังคับก่อน : สอบได้ หรือกำลังศึกษา ศค.301 สัมมนาเพื่อสร้างเสริมความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ การบูรณาการความรู้เกี่ยวกับวิธีการสังคมสงเคราะห์กับระบบสวัสดิการสังคม การวิเคราะห์สถานการณ์การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สังคมโลกาภิวัตน์ สังคมภูมิภาคและสังคมท้องถิ่น การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เพื่อการแสวงหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p>	<p>ศค. 411 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6) SW 411 Social Work Seminar วิชาบังคับก่อน : สอบได้ หรือกำลังศึกษา ศค.301 ศึกษา ค้นคว้า อภิปราย เพื่อสร้างเสริมความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ การบูรณาการความรู้เกี่ยวกับวิธีการสังคมสงเคราะห์กับระบบสวัสดิการสังคม การวิเคราะห์สถานการณ์การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ภูมิภาคและท้องถิ่น การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เพื่อการแสวงหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ</p>

3) แก้ไขชื่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 7 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>ศค.111 ปรัชญาสังคมสงเคราะห์และจริยธรรม 3 (3-0-6) ทางวิชาชีพ SW111 Philosophical Foundations and Professional Ethics แนวคิด ปรัชญา หลักจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ หลักสิทธิมนุษยชน สิทธิประชาชนและสิทธิสวัสดิการ แนวคิดมนุษยนิยม คุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเป็นหลักคิดพื้นฐานของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างปรัชญาแนวคิดและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่เกิดขึ้นจริง ทั้งในบริบทไทยและสากล</p>	<p>ศค.111 ปรัชญาและแนวคิดสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6) SW111 Social Work Philosophy and Concept ปรัชญา แนวคิด พัฒนาการของสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หลักสิทธิมนุษยชน สิทธิประชาชนและสิทธิสวัสดิการ แนวคิดมนุษยนิยม คุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเป็นหลักคิดพื้นฐานของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างปรัชญาแนวคิดและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่เกิดขึ้นจริง ทั้งในบริบทไทยและสากล</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>ศค.446 การจัดการความขัดแย้งในงาน สังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)</p> <p>SW446 Conflict Resolution in Social Work แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง หลักการบริหารจัดการความขัดแย้ง พัฒนาการและ กระบวนการจัดการความขัดแย้งทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศ ทักษะและเทคนิคการจัดการความขัดแย้งใน รูปแบบต่าง ๆ การเจรจาต่อรอง การไกล่เกลี่ย เป็นต้น รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และ ทีมงานสหวิชาชีพในการปกป้อง ค้ำครองด้วยกระบวนการ เสริมสร้างพลังอำนาจ การพิทักษ์สิทธิ กระบวนการทาง กฎหมาย และกระบวนการทางสังคมอื่น ๆ ในการจัดการ ความขัดแย้ง</p>	<p>ศค. 446 การจัดการความขัดแย้งในงาน 3 (3-0-6) สวัสดิการสังคม</p> <p>SW 446 Conflict Resolution in Social Welfare แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง หลักการบริหารจัดการความขัดแย้ง กระบวนการจัดการ ความขัดแย้งทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ทักษะและ เทคนิคการจัดการความขัดแย้งในรูปแบบต่าง ๆ การ เจรจาต่อรอง การไกล่เกลี่ย เป็นต้น รวมทั้งบทบาทหน้าที่ ของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และทีมงานสหวิชาชีพใน การปกป้อง ค้ำครองด้วยกระบวนการเสริมสร้างพลัง อำนาจ การพิทักษ์สิทธิ กระบวนการทางกฎหมาย และ กระบวนการทางสังคมอื่น ๆ ในการจัดการความขัดแย้ง</p>
<p>ศค.469 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมาย 3 (3-0-6)</p> <p>SW469 Social Work and the Law ระบบกฎหมาย ปรัชญา แนวคิด ตัวบทกฎหมาย กระบวนการและวิเคราะห์ปัญหาข้อโต้แย้งทางกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคม งานสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์กับกฎหมายดังกล่าว</p>	<p>ศค.469 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมายสวัสดิ 3 (3-0-6) การสังคม</p> <p>SW469 Social Work and Social Welfare Laws ระบบกฎหมาย ปรัชญา แนวคิด กระบวนการ และการวิเคราะห์ปัญหาข้อโต้แย้งทางกฎหมาย ตัวบท กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมและสังคม สงเคราะห์รวมทั้งบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์กับ กฎหมายดังกล่าว</p>
<p>ศค.479 สิทธิมนุษยชน การพิทักษ์สิทธิและ 3 (3-0-6) การเสริมสร้างพลังอำนาจ</p> <p>SW479 Human Rights, Advocacy and Empowerment ปรัชญา พัฒนาการของแนวคิด กระบวนทัศน์ของ สิทธิมนุษยชน สิทธิประชาชนและพลเมือง สิทธิสวัสดิการ ฯลฯ รวมถึงประวัติศาสตร์และพัฒนาการของการเคลื่อนไหว เกี่ยวกับสิทธิด้านต่างๆ จากอดีต – ปัจจุบัน ประเภทและ กระบวนการพิทักษ์สิทธิ ค้ำครองสิทธิมนุษยชน ทั้งระดับ นโยบายและการปฏิบัติในองค์กรต่างๆ ขบวนการทางสังคม ในการพิทักษ์สิทธิด้านต่างๆ ตลอดจนวิธีการ กระบวนการ ในการเสริมสร้างพลังทั้งระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน สังคม และบทบาทขององค์กรต่างๆทั้งระดับหน่วยงานราชการ องค์กรภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร</p>	<p>ศค. 479 การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชน 3 (3-0-6) ในงานสังคมสงเคราะห์</p> <p>SW 479 Human Rights Strengthening in Social Welfare ปรัชญา พัฒนาการของกระบวนทัศน์สิทธิมนุษยชน กระบวนการเคลื่อนไหวและกลไก เกี่ยวกับสิทธิ มนุษยชนในระดับประเทศและสากล การพิทักษ์สิทธิ กล ยุทธ์และเครื่องมือการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน บทบาท ขององค์กรสวัสดิการสังคมในการทำงานด้านสิทธิ มนุษยชนในประเทศไทย</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>ชุมชนในการเสริมสร้างพลังเพื่อพิทักษ์สิทธิในการแก้ไข ปัญหา การจัดการและการพัฒนาระบบต่างๆที่เอื้อ/ สนับสนุนการพิทักษ์สิทธิต่างๆในสังคม</p>	
<p>สค.488 สวัสดิการสตรีและเด็กในภาวะยากลำบาก 3 (3-0-6)</p> <p>SW488 Social Welfare for Women and Children in Difficulties</p> <p>สถานการณ์ ปัจจัยและผลกระทบที่มีต่อสตรีและเด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก ระบบสวัสดิการ กลไกการปกป้องคุ้มครองและแก้ไขฟื้นฟู นโยบายภาครัฐและเอกชน และการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์กับสตรีและเด็กในภาวะยากลำบาก เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ท่ามกลางพลวัตทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อภาวะยากลำบากของสตรีและเด็ก</p>	<p>สค. 488 สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มีความ 3 (3-0-6) เปราะบางทางสังคม</p> <p>SW 488 Social welfare with vulnerable groups</p> <p>สถานการณ์และพลวัตการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ปัจจัยและผลกระทบต่อกลุ่มคนที่มีความเปราะบางทางสังคม เช่น ผู้ต้องขังและเด็กติดผู้ต้องขัง ผู้พันโทย เด็กที่มีความต้องการพิเศษ แรงงานต่างด้าว และครอบครัว กลุ่มคนชายขอบ สวัสดิการสังคมและการพัฒนาการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์กับกลุ่มคนที่มีความเปราะบางทางสังคม</p>
<p>สค.489 สวัสดิการสำหรับคนพิการ 3 (3-0-6)</p> <p>SW489 Social Welfare for People with Disability</p> <p>ลักษณะ ประเภท และสาเหตุ ของความพิการ ระบาดวิทยาของความพิการในพลวัตการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผลกระทบของความพิการที่มีต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยรวม ความต้องการจำเป็นของผู้พิการและครอบครัว กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการ การจัดบริการด้านต่างๆ สำหรับผู้พิการ โดยเฉพาะการเน้นการสร้างพลังและการมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในทุกระดับ</p>	<p>สค.489 สวัสดิการคนพิการ 3 (3-0-6)</p> <p>SW489 Social Welfare for People with Disabilities</p> <p>ประเภทและสาเหตุ ของความพิการ ระบาดวิทยาของความพิการในพลวัตการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสถานการณ์ด้านคนพิการ ความพิการและมิติทางจิตสังคมซึ่งรวมถึงผลกระทบและความสัมพันธ์ของความพิการต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม สิทธิของคนพิการตามกฎหมายในประเทศและพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ สวัสดิการและบริการสำหรับคนพิการ รูปแบบการพิจารณาความพิการ ปรัชญาการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ การเสริมพลังและการมีส่วนร่วมของผู้ส่วนเกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในทุกระดับ</p>
<p>สค.496 การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6) สำหรับผู้ติดยาและสารเสพติด</p> <p>SW496 Social Work Practice for Addict Groups</p> <p>บริบทของกลุ่มผู้เสพยา และกลุ่มผู้ติดยาและสารเสพติด อันเกิดจากฤทธิ์ของยาเสพติดที่มีผลต่อลักษณะทางพฤติกรรมของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับยาและสารเสพติด รวมถึง</p>	<p>สค. 496 การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6) สำหรับผู้เสพยาและผู้ติดยาและสารเสพติด</p> <p>SW 496 Social Work Practice with Drug and Substance Abusers and Addicts</p> <p>บริบทของกลุ่มผู้เสพยา และกลุ่มผู้ติดยาและสารเสพติด ฤทธิ์ของยาเสพติดที่มีผลต่อพฤติกรรมของกลุ่มผู้เสพยาและผู้ติดยา ผลกระทบต่อครอบครัวและสังคม การ</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับพลวัตของครอบครัวและปรากฏการณ์ทางสังคมแวดล้อม นำสู่การประยุกต์ใช้วิธีการ เทคนิค และทักษะเฉพาะทางสังคมสงเคราะห์เพื่อการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมกับกลุ่มผู้เสพ ผู้เสี่ยง และผู้ติดยาและสารเสพติด	ประยุกต์ ใช้วิธีการ เทคนิค และทักษะเฉพาะทางสังคมสงเคราะห์เพื่อการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมกับกลุ่มผู้เสี่ยง ผู้เสพ และผู้ติดยาและสารเสพติด

4) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ คำอธิบายรายวิชา และวิชาบังคับก่อน จำนวน 2 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
สค.223 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1 3 (3-0-6) SW223 Social Work Methodology 1 วิชาบังคับก่อน : สอบได้ หรือกำลังศึกษา สค.222 พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีที่ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ วิธีการ และกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์ที่ใช้ในการทำงานกับระดับบุคคล ครอบครัว และกลุ่ม โดยเน้นการประเมินสถานะทางสังคม และการประเมินความเสี่ยง เพื่อให้เข้าถึงและวินิจฉัยปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย และบริบทแวดล้อม ได้อย่างรอบด้าน ศึกษาการวางแผน และการจัดการรายกรณี รายกลุ่ม การพัฒนาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ และความเป็นสหวิชาชีพ บนฐานการมีส่วนร่วมอย่างเสมอภาค เหมาะสมและเป็นธรรม	สค.223 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1 3 (3-0-6) SW223 Social Work Methodology 1 แนวคิด ทฤษฎีที่ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ วิธีการ และกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์ที่ใช้ในการทำงานกับระดับบุคคล ครอบครัว และกลุ่ม โดยเน้นการประเมินสถานะทางสังคม และการประเมินความเสี่ยง เพื่อให้เข้าถึงและวินิจฉัยปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย และบริบทแวดล้อม ได้อย่างรอบด้าน ศึกษาการวางแผน และการจัดการรายกรณี รายกลุ่ม การพัฒนาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ และความเป็นสหวิชาชีพ บนฐานการมีส่วนร่วมอย่างเสมอภาค เหมาะสมและเป็นธรรม
สค.265 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 3 (3-0-6) SW265 Medical Social Work วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.111 ปรัชญาสังคมสงเคราะห์และจริยธรรมทางวิชาชีพ ความหมาย ขอบเขต กลุ่มเป้าหมาย มาตรฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ รวมถึงแนวคิด ข้อมูล สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในหน่วยบริการด้านสุขภาพแต่ละระดับ การประยุกต์ใช้ในแนวคิดที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	สค. 265 สวัสดิการสุขภาพ 3 (3-0-6) SW 265 Health Welfare ความหมาย ขอบเขต กลุ่มเป้าหมาย แนวคิดและมาตรฐานการปฏิบัติงาน รวมถึง ข้อมูล และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน่วยบริการด้านสุขภาพแต่ละระดับ การบริหารนโยบายและกฎหมายด้านสุขภาพ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทิศทางสวัสดิการในอนาคต แนวคิดเรื่องเครือข่ายทางสังคม และการสนับสนุนทางสังคมที่นำมาใช้ประโยชน์ในสวัสดิการสุขภาพ สวัสดิการสุขภาพที่เกี่ยวข้องต่อบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์

5) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ คำอธิบายรายวิชา และหน่วยกิต จำนวน 1 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
สค.405 การฝึกภาคปฏิบัติ 3 6 (0-18-0) SW405 Field Work Practicum 3 วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2 (เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์) ฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้ทางสังคม สงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการสังคมสงเคราะห์ ไปใช้ในองค์กรหน่วยงานที่ซับซ้อน การเรียนรู้กลยุทธ์ กลวิธีการทำงานระหว่างการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ โดยตรงกับโดยอ้อม ทักษะการปฏิบัติงานขั้นสูงตามความ สนใจทั้งในและต่างประเทศ ฝึกให้นักศึกษาสร้างกลยุทธ์ ใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์กับหน่วยงาน (ฝึกภาคสนาม 270 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)	สค.405 การฝึกภาคปฏิบัติตามความสนใจ 3 (0-9-0) SW405 Field Work Practicum of Interest วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1 (เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์) ฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้ทาง สังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการสังคม สงเคราะห์ไปใช้ในองค์กรหน่วยงาน การเรียนรู้กลยุทธ์ กลวิธีการทำงานระหว่างการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ โดยตรงกับโดยอ้อม ทักษะการปฏิบัติงานตามความ สนใจทั้งในและต่างประเทศ ฝึกให้นักศึกษาสร้างกล ยุทธ์ใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์กับ หน่วยงาน (ฝึกภาคสนาม 135 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)

6) แก้ไขรหัสวิชา (ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาบังคับ) จำนวน 1 วิชา

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
สค.439 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6) SW439 Social Work Counseling หลักการ กระบวนการ ขั้นตอนการให้การปรึกษา เทคนิคการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีทางการให้การปรึกษา และจิตบำบัด ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เพื่อการ ช่วยเหลือทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ให้สามารถ ตระหนักรู้จักตนเอง และเข้าใจบทบาทการทำหน้าที่ทาง สังคม ของตนเอง สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว และ สังคมได้	สค.314 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6) SW314 Social Work Counseling หลักการ จรรยาบรรณ กระบวนการการให้การ ปรึกษา ทฤษฎีและเทคนิคทางการให้การปรึกษาและจิต บำบัด สำหรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานสังคม สงเคราะห์เพื่อการช่วยเหลือทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ให้สามารถตระหนักรู้และเข้าใจบทบาท การทำหน้าที่ทางสังคมของตนเอง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนา ตนเอง ครอบครัว และสังคม

7) เปิดวิชาใหม่ จำนวน 3 วิชา คือ

ศค. 211 จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์ 3 (3-0-6)

SW 211 Professional Ethics and Human Dignity

แนวคิด ทฤษฎี และปัญหาพื้นฐานทางจริยศาสตร์ในมิติของศาสนา กฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน สิทธิประชา สิทธิทางการเมือง สิทธิสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาชีพในงานสวัสดิการสังคม จริยธรรมทางวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ พัฒนาการจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ การวิเคราะห์ประเด็นทางจริยธรรม และประเด็นทางสิทธิมนุษยชน เพื่อการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และศรัทธาต่อคุณค่าความเป็นมนุษย์

Concepts, and theories of ethics; basic ethical problems in the aspects of religion and law; human rights, civil rights, political rights, and welfare rights in relation to professions in social welfare; ethics in the social work profession; development of human spirituality; analysis of ethical and human rights issues for the cultivation of attitudes, values, beliefs and faith in human dignity.

ศค.498 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม 3 (3-0-6)

SW498 Sufficiency Economy and Social Development

ความเป็นมาของแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะทฤษฎีการพัฒนาแบบบูรณาการปรัชญา หลักการ เงื่อนไข วิธีการและกระบวนการพัฒนา การประยุกต์ใช้ปรัชญา บทเรียนและประสบการณ์การพัฒนาตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของภาคชนบทและเมือง (มีการศึกษานอกสถานที่)

Development of the Royal initiative of Sufficiency Economy as an integral social development theory; philosophical underpinnings, principles, conditions, methods and processes of development; application of Sufficiency Economy philosophy and lessons learned; experiences of Thai society in applying Sufficiency Economy in rural and urban development in practice (field education is required).

ศค.499 ประชาคมอาเซียนกับสวัสดิการสังคม 3 (3-0-6)

SW447 ASEAN member countries and Social Welfare

พัฒนาการ แนวคิด และหลักการของประชาคมอาเซียน กรอบความร่วมมือสำคัญภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) ระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคมในกลุ่มประเทศอาเซียน

The ASEAN community in connection with social work: development, concepts, principles of the ASEAN Community, major cooperation frameworks under the ASEAN Socio-cultural Community (ASCC), and analysis of social welfare and social protection systems in its member countries.

- 8) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 14 วิชา คือ
8.1) สค.266 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต	3 (3-0-6)
8.2) สค.335 การพัฒนาและการจัดการ โครงการทางสังคม	3 (3-0-6)
8.3) สค.337 การสังคมสงเคราะห์กับความเป็นธรรมในสังคม	3 (3-0-6)
8.4) สค.366 สวัสดิการครอบครัวและเด็ก	3 (3-0-6)
8.5) สค.367 แรงงานศึกษา	3 (3-0-6)
8.6) สค.368 เสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในงานสังคมสงเคราะห์	3 (3-0-6)
8.7) สค.445 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันครอบครัว	3 (3-0-6)
8.8) สค. 466 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา	3 (3-0-6)
8.9) สค.467 การป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด	3 (3-0-6)
8.10) สค.468 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	3 (3-0-6)
8.11) สค.475 ปัญหาแรงงานและมาตรการทางกฎหมาย	3 (3-0-6)
8.12) สค.476 การสังคมสงเคราะห์ในอุตสาหกรรมและสวัสดิการแรงงาน	3 (3-0-6)
8.13) สค.487 สวัสดิการผู้สูงอายุ	3 (3-0-6)
8.14) สค.495 สวัสดิการทางสังคมและสังคมสงเคราะห์สำหรับกลุ่มพิเศษ	3 (3-0-6)

สรุปการเปลี่ยนแปลงรายวิชา วิชาเอก สังคมสงเคราะห์ศาสตร์

1) คงวิชาเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	จำนวน 16 วิชา
2) แก้ไขคำอธิบายรายวิชา	จำนวน 6 วิชา
3) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา	จำนวน 7 วิชา
4) แก้ไขคำอธิบายรายวิชา และวิชาบังคับก่อน	จำนวน 2 วิชา
5) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ คำอธิบายรายวิชา และหน่วยกิต	จำนวน 1 วิชา
6) แก้ไขรหัสวิชา (ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาบังคับ)	จำนวน 1 วิชา
7) เปิดวิชาใหม่	จำนวน 3 วิชา
8) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น)	จำนวน 14 วิชา

5.6.2 วิชาโททางการพัฒนาชุมชน (พช.)

หลักสูตร พ.ศ.2552 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 13 วิชา ส่วนหลักสูตร พ.ศ.2556 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 7 วิชา โดยมีการเปลี่ยนแปลงรายวิชาดังต่อไปนี้

- 1) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 7 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
พช.311 แนวคิด ทฤษฎีในการพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)	พช.311 แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)
CD311 Concepts and Theories on Community Development	CD311 Concepts and Theories on Community Development

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>ความสัมพันธ์ของมนุษย์และชุมชน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของชุมชน ปัญหา แนวคิด และทฤษฎีการพัฒนาทั่วไปที่เอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในมิติต่างๆ โดยเน้นทฤษฎีการพัฒนาชุมชนเป็นหลัก และสามารถนำไปวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมได้</p>	<p>แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาที่สร้างสรรค์ความเป็นชุมชน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในมิติต่างๆ แนวคิด แนววิเคราะห์และทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนอย่างบูรณาการและยั่งยืน</p>
<p>พช.312 กระบวนการเสริมสร้างพลังชุมชน 3 (3-0-6) CD312 Community Empowerment Process</p> <p>กระบวนการเพื่อการเรียนรู้และปฏิบัติการของชุมชน ซึ่งครอบคลุมถึงการศึกษาและวิเคราะห์ตนเองของชุมชน การกำหนดแผน การปฏิบัติการ และการประเมินผลเพื่อวิเคราะห์พลังความสามารถของชุมชน บทบาท กลวิธีการทำงานและจริยธรรมของนักพัฒนาในการปฏิบัติงานกับกลุ่มเป้าหมายและภาคีที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับปัจเจก กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย และหน่วยงานต่าง ๆ (มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่)</p>	<p>พช.312 ปฏิบัติการพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6) CD312 Community Development Practice</p> <p>แนวคิด ทฤษฎีปฏิบัติการพัฒนาชุมชนประเภทต่างๆ ครอบคลุมในเรื่องทักษะการเป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะผู้เอื้ออำนวย เสริมสร้างกระบวนการกลุ่ม กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วม รวมไปถึงการพัฒนาทักษะการสร้างสัมพันธภาพ การสื่อสาร ความเป็นผู้นำ การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ การศึกษาวิเคราะห์ชุมชน การวางแผนและติดตามโครงการอย่างมีส่วนร่วม ตลอดจนวิเคราะห์ความเป็นไปได้และเงื่อนไขในการปฏิบัติการพัฒนาชุมชนในบริบทต่าง ๆ ของชุมชนและกลุ่มเป้าหมาย</p>
<p>พช.313 การบริหารงานพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6) CD313 Community Development Administration</p> <p>แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนา การบริหารองค์กรพัฒนาต่าง ๆ กระบวนการ ขั้นตอนและเทคนิควิธีการบริหารการพัฒนาขององค์กรพัฒนา เงื่อนไขต่างๆ ที่สนับสนุน และเป็นข้อจำกัดของการบริหารงานขององค์กรพัฒนาฯ โดยให้ความสนใจทั้งการบริหารงานภายในองค์กร และการบริหารงานภายนอกองค์กร โดยเน้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรชุมชนเป็นสำคัญ</p>	<p>พช.313 การบริหารงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 3 (3-0-6) CD313 Community and Local Development Administration</p> <p>แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนา การบริหารองค์กรพัฒนา การบริหารงานเชิงพื้นที่และภูมิภาค ตลอดจนกระบวนการ ขั้นตอนและเทคนิควิธีการบริหารการพัฒนา เงื่อนไขต่างๆ ที่สนับสนุน และเป็นข้อจำกัดของการบริหารงานขององค์กรพัฒนาทั้งการบริหารงานภายในองค์กร และการบริหารงานภายนอกองค์กร กระบวนการจัดการตนเองของชุมชน เพื่อนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ทั้งรูปแบบการใช้กลไกการควบคุมทางสังคมของชุมชน ภูมิปัญญา และทุนทางสังคมต่าง ๆ ของชุมชน (มีการศึกษาดูงาน)</p>
<p>พช.415 พลวัตของชุมชนในบริบททางสังคม 3 (3-0-6) CD415 Community Dynamics in Social Context</p> <p>แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการสร้าง การนิยาม ความหมาย และองค์ประกอบของชุมชน ทั้งมิติทางขอบเขตพื้นที่ โครงสร้าง วิถีชีวิต และความสัมพันธ์ของ</p>	<p>พช.415 การเสริมสร้างพลังชุมชนและเครือข่าย 3 (3-0-6) CD415 Community and Network Empowerment</p> <p>กระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการองค์กรของชุมชน และเครือข่ายชุมชน ซึ่งครอบคลุมการวิเคราะห์ตนเองของชุมชนที่เชื่อมโยงกับบริบทของท้องถิ่น ภูมิภาค และโลกาภิวัตน์ การกำหนดแผนและปฏิบัติการของชุมชน ตลอดจนการ</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
ชุมชน ซึ่งเป็นมิติเชิงซ้อน และผสมผสานกันของชุมชน ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวภายใต้บริบททางสังคมอยู่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา	บทบาทประเมินผลการพัฒนาชุมชน บทบาท กระบวนการ เทคนิคและจริยธรรมของนักพัฒนาในการปฏิบัติงานกับชุมชนและภาคีที่เกี่ยวข้อง (มีการศึกษาดูงาน)
<p>พข.417 การจัดการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วม 3 (3-0-6)</p> <p>CD417 Participatory Training Management</p> <p>แนวคิด ทฤษฎีว่าด้วยการสื่อสาร การเรียนรู้ และจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ แนวคิดเรื่องการจัดการองค์ความรู้ของชุมชนและองค์กร ความหมายและความจำเป็นในการฝึกอบรม การฝึกอบรมรูปแบบต่าง ๆ เทคนิคการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วม ทักษะพื้นฐานของนักฝึกอบรม การสร้างและจัดการ โครงการฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรม (มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่)</p>	<p>พข.417 การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา 3 (3-0-6)</p> <p>CD417 Training for Development</p> <p>หลักการ แนวคิด ทฤษฎีว่าด้วยการสื่อสาร การเรียนรู้ และจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ความหมายและความจำเป็นในการฝึกอบรม การฝึกอบรมรูปแบบต่าง ๆ การออกแบบหลักสูตรอบรมสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ การจัดการโครงการฝึกอบรม เทคนิคการฝึกอบรม สื่อในงานฝึกอบรม การประเมินผลการฝึกอบรม บทบาทและทักษะพื้นฐานของนักฝึกอบรม (มีการศึกษาดูงาน)</p>
<p>พข.416 การจัดการตนเองของชุมชน 3 (3-0-6)</p> <p>CD 416 Communities and Local Self Governance</p> <p>วาทกรรมว่าด้วยอำนาจในการจัดการตนเองของชุมชน ทั้งในมิติของการเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น สังคมและวัฒนธรรม กระบวนการจัดการตนเองของชุมชน เพื่อนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และจัดการตนเอง สามารถแสวงหาความเป็นธรรมและข้อยุติเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน ทั้งรูปแบบการใช้กลไกการควบคุมทางสังคมของชุมชน ภูมิปัญญา และทุนทางสังคมต่าง ๆ ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไข ทั้งในส่วนสนับสนุนและข้อจำกัดในการจัดการตนเองของชุมชน</p>	<p>พข.416 การจัดการทุนในชุมชนและสังคม 3 (3-0-6)</p> <p>CD416 Management of Capitals in the Community and Society</p> <p>ความหมาย คุณค่า ของทรัพยากรและทุนประเภทต่างๆ ในชุมชน ทั้งทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมและทุนทางสิ่งแวดล้อม หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการทุนในชุมชน กระบวนการจัดการตนเองของชุมชน ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยกลไกการควบคุมทางสังคม ภูมิปัญญาชุมชน ทุนทางสังคม และการวิเคราะห์ปัจจัยเกื้อหนุนและข้อจำกัด เพื่อนำไปสู่ชุมชนและสังคมแห่งการเรียนรู้และความเป็นธรรม (มีการศึกษาดูงาน)</p>
<p>พข.435 การศึกษาประเด็นพิเศษทางการพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)</p> <p>CD 435 Special Studies on Community Development Issues</p> <p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การเมือง สิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับนานาชาติ ประเทศ และระดับท้องถิ่น ที่ใช้กระบวนการทางการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหา</p>	<p>พข.435 การวิจัยและการจัดการความรู้ในงานพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)</p> <p>CD435 Research and Knowledge Management in Community Development</p> <p>ความหมาย ความสำคัญ คุณค่าของการวิจัยและการจัดการความรู้ แนวคิด วิธีวิทยาการวิจัยและการจัดการความรู้รูปแบบต่างๆของการวิจัยที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชน การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การวิจัยโดย</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
สาเหตุและแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น ตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษาภายใต้คำแนะนำของอาจารย์	ชุมชน รูปแบบการวิจัยใหม่แบบครบวงจร วิจัย พัฒนาและสร้างขบวนการขับเคลื่อน กระบวนการพัฒนาหรือเสริมสร้างความรู้และความเข้มแข็งชุมชน

- 2) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 6 วิชา คือ
- 2.1) พช.411 สัมมนา : แนวคิดและแนวทางการพัฒนาชุมชนไทย 3 (3-0-6)
- 2.2) พช.418 เทคนิคการทำงานกับชุมชน 3 (3-0-6)
- 2.3) พช.425 การพัฒนาชุมชนกับกลุ่มชาติพันธุ์และชุมชนหลายวัฒนธรรม 3 (3-0-6)
- 2.4) พช.426 การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมกับการพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)
- 2.5) พช.427 เศรษฐกิจชุมชน และวิสาหกิจชุมชน 3 (3-0-6)
- 2.6) พช.428 นิเวศวิทยาแนวลึกกับการพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)

สรุปการเปลี่ยนแปลงรายวิชา วิชาโททางการพัฒนาชุมชน

- 1) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 7 วิชา
- 2) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 6 วิชา

5.6.3 วิชาโทการบริหารงานยุติธรรม (ยธ.)

หลักสูตร พ.ศ.2552 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 11 วิชา ส่วนหลักสูตร พ.ศ.2556 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 7 วิชา โดยมีการเปลี่ยนแปลงรายวิชาดังต่อไปนี้

- 1) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย และเปลี่ยนแปลงอักษรย่อรหัสวิชา จำนวน 2 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
ก.311 ความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรม 3 (3-0-6) CJ311 Justice and Criminal Justice ความหมายและสถานะของความยุติธรรม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและกระบวนการยุติธรรมด้านอื่น ๆ เชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความยุติธรรมกับกระบวนการยุติธรรม แนวโน้มของกระบวนการยุติธรรมในอนาคต อุปสรรคและปัญหาในทางปฏิบัติของการดำเนินงานยุติธรรม	ยธ.311 ความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรม3 (3-0-6) ทางอาญา JA311 Justice and Criminal Justice ความหมายและสถานะของความยุติธรรม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและกระบวนการยุติธรรมด้านอื่น ๆ เชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความยุติธรรมกับกระบวนการยุติธรรมตลอดจนศึกษาถึงแนวโน้มของกระบวนการยุติธรรมในอนาคต อุปสรรคและปัญหาในทางปฏิบัติของการดำเนินงานยุติธรรม
ก.320 การบริหารงานความมั่นคงปลอดภัย 3 (3-0-6) CJ320 Security Management แนวคิด หลักการ และกลวิธีในการบริหารงาน	ยธ.316 การบริหารความมั่นคงปลอดภัย 3 (3-0-6) JA316 Security Management แนวคิด หลักการ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
การวางมาตรการเพื่อความมั่นคงปลอดภัยของบุคคลและสถานที่ต่าง ๆ เช่น สถานที่ราชการ อาคารสำนักงาน บริษัท สนามบิน สถานีขนส่ง และที่สาธารณะต่าง ๆ	บริหารความมั่นคงปลอดภัย การกำหนดมาตรการเพื่อความมั่นคงปลอดภัยของบุคคลและสถานที่สาธารณะ เช่น สถานที่ราชการ อาคารสำนักงาน สนามบิน สถานีขนส่ง ฯลฯ

2) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ อักษรย่อรหัสวิชา และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 4 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>ก.312 ทฤษฎีอาชญากรรม 3 (3-0-6)</p> <p>CJ312 Crime Theory</p> <p>แนวคิดและทฤษฎีทางด้านอาชญาวิทยา ทั้งที่เป็นของสำนักดั้งเดิม และสำนักใหม่ ๆ ความสัมพันธ์ของแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนหลักการ และปรัชญาทางศาสนาและวัฒนธรรม ที่สามารถนำมาอธิบายและวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรมได้</p>	<p>ยช.312 อาชญาวิทยา และทัณฑ์วิทยา 3 (3-0-6)</p> <p>JA312 Criminology and Penology</p> <p>แนวคิด ทฤษฎี อาชญากรรมจากสำนักคิดทางอาชญาวิทยา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การป้องกันปัญหาอาชญากรรม การดำเนินการของกระบวนการยุติธรรมต่ออาชญากร รวมถึงปรัชญาการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดตามหลักทัณฑ์วิทยา</p>
<p>ก.313 ทฤษฎีลงโทษและการแก้ไขผู้กระทำผิด 3 (3-0-6)</p> <p>CJ313 Punishment and Correction Theory</p> <p>แนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการลงโทษและแก้ไขผู้กระทำผิด ตลอดจนรูปแบบ วิธีการ และแนวทางต่าง ๆ ที่นำมาใช้เพื่อการลงโทษและแก้ไขผู้กระทำผิดให้สัมฤทธิ์ผล โดยอาศัยความรู้จากหลักการและวิธีการจากศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูแก้ไข บำบัดและพัฒนาผู้กระทำผิด เช่น สังคมสงเคราะห์ จิตวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ อาชญาวิทยา เป็นต้น</p>	<p>ยช.313 การแก้ไขผู้กระทำผิดในชุมชน 3 (3-0-6)</p> <p>JA313 Community-based Corrections</p> <p>แนวคิด และหลักการของการนำชุมชนเข้ามาเป็นฐานรองรับในการแก้ไขผู้กระทำผิด ตลอดจนทางเลือกแทนการจำคุกต่าง ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขฟื้นฟู และการทำงานกับผู้กระทำผิด รวมถึงแนวทางการป้องกันมิให้ผู้กระทำผิดก่ออาชญากรรมขึ้นอีก การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และทิศทางการแก้ไขผู้กระทำผิดในอนาคต</p>
<p>ก.314 เหยื่อวิทยา 3 (3-0-6)</p> <p>CJ314 Victimology</p> <p>ชนิดและประเภทของเหยื่อในกระบวนการยุติธรรม สาเหตุการตกเป็นเหยื่อ แนวคิดในการป้องกันที่จะไม่ให้ ตกเป็นเหยื่อ และการช่วยเหลือทดแทนและฟื้นฟูเหยื่อ ตลอดจนความสัมพันธ์ของเหยื่อกับผู้กระทำผิด และกระบวนการยุติธรรม รวมไปถึงการพิทักษ์ผลประโยชน์ของเหยื่อผู้เสียหาย</p>	<p>ยช.315 เหยื่ออาชญากรรมกับความรุนแรงในครอบครัว 3 (3-0-6)</p> <p>JA315 Crime Victims of Family Violence</p> <p>แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมในระบบกระบวนการยุติธรรมโดยครอบคลุมประเด็นการให้ความช่วยเหลือ การป้องกัน การคุ้มครอง การชดเชย การเยียวยา และการพิทักษ์สิทธิแก่เหยื่ออาชญากรรม โดยเน้นประเด็นความรุนแรงในครอบครัวจากมิติของทฤษฎีทางอาชญาวิทยา</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
ก. 321 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน 3 (3-0-6) CJ321 The Criminal Justice for Juvenile ระบบศาลครอบครัว และเยาวชน เด็กถูกทารุณกรรม เด็กเร่ร่อน และโสเภณีเด็ก เน้นการวิเคราะห์พัฒนาการของปัญหาและการแก้ไข นโยบายของรัฐในเรื่องของเด็กและเยาวชน อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม สถาบันครอบครัวและสถาบันสังคมอื่น ๆ ที่จะมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	ยช.314 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน 3 (3-0-6) JA314 Juvenile Justice ระบบศาลครอบครัวและเยาวชน เด็กถูกทารุณกรรม เด็กเร่ร่อน รวมทั้งเด็กที่อยู่ในสถานะลำบาก เน้นการวิเคราะห์พัฒนาการของปัญหาและการแก้ไข นโยบายของรัฐในเรื่องของเด็กและเยาวชน อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม สถาบันครอบครัวและสถาบันสังคมอื่น ๆ ที่จะมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

3) เปิดวิชาใหม่ จำนวน 1 วิชา คือ

ยช317 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม 3 (3-0-6)

JA317 Social Work in the Criminal Justice

แนวคิด หลักการ วิธีการ และพัฒนาการของการสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม การประยุกต์ใช้งานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมไทย ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวโน้มและแนวทางแก้ไขปัญหาของงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม และมีการจัดการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

Concepts, principles, methods, and development of social work in the criminal justice; application of social work in the Thai judicial system; problems and obstacles in social work in the criminal justice; and trends of and guidelines for problem solving in social work in the criminal justice (field visits are required).

4) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 5 วิชา คือ

4.1) ก.315 บทบาทของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม 3 (3-0-6)

4.2) ก.316 การแก้ไขผู้กระทำผิดโดยชุมชน 3 (3-0-6)

4.3) ก.317 ความรุนแรงในครอบครัว 3 (3-0-6)

4.4) ก.318 เสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในกระบวนการยุติธรรม 3 (3-0-6)

4.5) ก.319 เทคนิคการทำงานกับผู้กระทำผิด 3 (3-0-6)

สรุปการเปลี่ยนแปลงรายวิชา การบริหารงานกระบวนการยุติธรรม หรือวิชาโทสังคมสงเคราะห์ในระบบงานยุติธรรม

1) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย และเปลี่ยนแปลงอักษรย่อรหัสวิชา จำนวน 2 วิชา

2) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ อักษรย่อรหัสวิชา และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 4 วิชา

3) เปิดวิชาใหม่ จำนวน 1 วิชา

4) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 5 วิชา

5.6.4 วิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ (สพ.)

หลักสูตร พ.ศ.2552 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 9 วิชา ส่วนหลักสูตร พ.ศ.2556 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 7 วิชา โดยมีการเปลี่ยนแปลงรายวิชาดังต่อไปนี้

2) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 6 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>สพ.311 การประเมินและวินิจฉัยทางสังคม 3 (3-0-6) เพื่อการบริหารจัดการรายกรณี</p> <p>MW311 Social Diagnosis and Assessment in Social Work Case Management</p> <p>แนวคิด หลักการ กระบวนการประเมินและวินิจฉัยทางสังคม ทั้งในระดับบุคคล - ครอบครัว ระดับกลุ่มและระดับสถานะแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับระบบสุขภาพองค์รวม โดยการเรียนรู้และการฝึกเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดทักษะที่นำไปสู่การดำเนินงานตามกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์และการบริหารจัดการรายกรณีได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>สพ.311 การประเมินและวินิจฉัยทางสังคม 3 (3-0-6) สงเคราะห์ทางการแพทย์</p> <p>MW311 Social Assessment and Diagnosis in Social Work</p> <p>แนวคิด หลักการ กระบวนการประเมินและวินิจฉัยทางสังคมที่สัมพันธ์กับภาวะสุขภาพ ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ระดับกลุ่มและระดับสถานะแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับระบบสุขภาพองค์รวมโดยการเรียนรู้และการฝึกเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดทักษะที่นำไปสู่การดำเนินงานตามกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
<p>สพ.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 3 (3-0-6)</p> <p>MW312 Research in Medical Social Work</p> <p>แนวคิด กระบวนการและระเบียบวิธีวิจัยในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ เพื่อให้สามารถพัฒนารูปแบบและกลวิธีที่จะใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนางานบริการแก่ผู้ป่วย ครอบครัวและชุมชน</p>	<p>สพ.312 การวิจัย และการจัดการความรู้ 3 (3-0-6) ทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์</p> <p>MW312 Research and Knowledge Management in Medical Social Work</p> <p>แนวคิดและระเบียบวิธีวิจัยในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ รวมไปถึงการนำองค์ความรู้ ประสบการณ์ตรง และเทคนิค ที่ได้รับผ่านกระบวนการศึกษาวิจัย ไปสู่การพัฒนาแนวความคิด รูปแบบและแนวทางการปฏิบัติงานที่สนองตอบความต้องการของผู้ใช้บริการ ทั้งในและนอกหน่วยบริการด้านสุขภาพ โดยครอบคลุมการปฏิบัติงานในทุกๆระดับ</p>
<p>สพ.313 เครือข่ายทางสังคมและการสนับสนุนทางสังคม 3 (3-0-6)</p> <p>MW313 Social Network and Social Support</p> <p>แนวคิด ความหมาย หลักการและทฤษฎีที่อธิบายเครือข่ายทางสังคม และการสนับสนุนทางสังคม การวัดแรงสนับสนุนทางสังคมแบบต่างๆ และการประยุกต์ใช้ในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์</p>	<p>สพ.313 การบำบัดในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 3 (3-0-6)</p> <p>MW313 Therapy in Medical Social Work</p> <p>ความหมาย หลักการ ขั้นตอนพื้นฐานของการบำบัดที่ใช้ในงานสังคมสงเคราะห์ แนวทางการบำบัดในรูปแบบที่หลากหลาย ตั้งแต่ระดับบุคคล กลุ่ม และครอบครัว; ชุมชนบำบัด; ความสัมพันธ์ระหว่างการบำบัดกับงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ และบทบาทของนักสังคม</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
	สงเคราะห์และการประยุกต์ใช้แนวทางการบำบัดในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์
<p>สพ.314 ระบาดวิทยาสังคมและนิเวศวิทยา สุขภาพ 3 (3-0-6)</p> <p>MW314 Social Epidemiology and Ecology of Health</p> <p>ความหมาย แนวคิด หลักการด้านระบาดวิทยา และนิเวศวิทยา วิธีการต่างๆในการศึกษาสาเหตุของปัญหา การแก้ไข ป้องกันปัญหา โดยอาศัยความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเชื้อโรค มนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ การประยุกต์ความรู้ดังกล่าวไปใช้ในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป</p>	<p>สพ.314 นิเวศวิทยาสุขภาพ 3 (3-0-6)</p> <p>MW314 Health Ecology</p> <p>ความหมาย แนวคิด หลักการนิเวศวิทยา วิธีการต่างๆในการศึกษาสาเหตุของปัญหา การแก้ไข ป้องกันปัญหา สุขภาพ โดยอาศัยความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเชื้อโรค มนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ วิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมการทำงานที่ส่งผลต่อสุขภาพ โรคที่เกิดจากการประกอบอาชีพ การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ</p>
<p>สพ.315 ระบบสวัสดิการสุขภาพ 3 (3-0-6)</p> <p>MW315 Welfare System for Health</p> <p>รายละเอียดของแนวคิด หลักการ รวมถึงการบริหารนโยบายด้านสวัสดิการสุขภาพ ที่มีวิวัฒนาการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทิศทางสวัสดิการในอนาคต รวมถึงกฎหมาย พระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการสุขภาพที่ส่งผลและมีความเกี่ยวข้องต่อบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์</p>	<p>สพ.315 สุขภาพชุมชน 3 (3-0-6)</p> <p>MW315 Community Health</p> <p>ความหมาย แนวคิด การดำเนินการของระบบบริการสุขภาพในชุมชน ที่อยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในมิติทางสังคม วัฒนธรรมของชุมชน การดูแลแบบองค์รวมอย่างต่อเนื่อง ความเข้าใจต่อระบบการส่งต่อที่ดี ความสำคัญของหน่วยบริการและความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของภาคีและทุกภาคส่วนในชุมชน ครอบคลุมการพัฒนา การตัดสินใจและการขับเคลื่อนนโยบายสุขภาพโดยชุมชน และบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในการพัฒนางานสุขภาพในระดับปฐมภูมิ</p>
<p>สพ.316 ครอบครัวบำบัดและการให้การปรึกษา ครอบครัว 3 (3-0-6)</p> <p>MW316 Family Therapy and Family Counseling</p> <p>แนวคิด บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของครอบครัว ตลอดจนปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆภายในครอบครัว ศึกษาแนวคิดพื้นฐานขั้นตอน เทคนิคในการครอบครัวบำบัดในรูปแบบต่างๆ และการให้การปรึกษาคู่ครอบครัว เพื่อนำไปสู่กระบวนการการแก้ไขปัญหาคู่ครอบครัวได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>สพ.316 นวัตกรรมในงานสังคมสงเคราะห์สุขภาพ 3 (3-0-6)</p> <p>MW316 Innovations in Health Social Work</p> <p>ความสำคัญของนวัตกรรม ภูมิหลัง ประเด็นปัญหาที่ต้องการนวัตกรรม แนวคิด การกำเนิดนวัตกรรมในสังคมสงเคราะห์สุขภาพ นวัตกรรมที่เกิดจากปัจเจกบุคคล นวัตกรรมที่เกิดจากการเคลื่อนไหวเป็นขบวนการเปลี่ยนแปลง และนวัตกรรมที่เกิดจากองค์กร กระบวนการผลิตสร้างนวัตกรรม การตอบสนองความต้องการทางสังคมที่ปราศจากการตอบสนองมาก่อน การจับคู่อย่างลง</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
	ตัวระหว่างสิ่งที่มีกับความสามารถ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงรูปแบบองค์กร และกรณีศึกษาที่สำคัญ.

2) เปิดวิชาใหม่ จำนวน 1 วิชา คือ

สพ.310 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต

3 (3-0-6)

SW310 Psychiatric Social Work

ความรู้เรื่องสุขภาพจิต การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพยาธิสภาพทางจิต โรคและอาการทางจิตเวชที่สำคัญๆ กฎหมายและนโยบายด้านสุขภาพจิต สิทธิผู้ป่วยจิตเวช การป้องกันปัญหาสุขภาพจิตการฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตเวช รูปแบบการบำบัดรักษาทางจิตเวชต่างๆ ความหมาย ขอบเขตและวิวัฒนาการของงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต

Mental health knowledge, analysis of social environment effected psychopathology; major types of mental illness, mental health laws and policies, and clients' rights, mental illness prevention, psychological rehabilitation, treatment models of mental illness, meaning, scope, and evolution of psychiatric social work as well as roles and functions of psychiatric social workers.

3) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 3 วิชา คือ

- 3.1) สพ.317 อาชีวนามัย 3 (3-0-6)
 3.2) สพ.318 จิตบำบัดในงานสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6)
 3.3) สพ.319 นวัตกรรมในกระบวนการสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 3 (3-0-6)

สรุปการเปลี่ยนแปลงรายวิชา วิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์

- 1) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 6 วิชา
 2) เปิดวิชาใหม่ จำนวน 1 วิชา
 3) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 3 วิชา

5.6.5 วิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว

หลักสูตร พ.ศ.2552 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 10 วิชา ส่วนหลักสูตร พ.ศ.2556 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 7 วิชา โดยมีการเปลี่ยนแปลงรายวิชาดังต่อไปนี้

1) แก้ไขคำอธิบายรายวิชา จำนวน 1 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
ดค.364 ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม 3 (3-0-6) CF364 Family and Social Change แนวคิดวงจรชีวิตครอบครัว วิฤติครอบครัวและครอบครัวเข้มแข็ง และทำความเข้าใจและวิเคราะห์สถานการณ์ ปัจจัยและผลกระทบของโครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อสมาชิกครอบครัวโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ความหลากหลายของครอบครัวรูปแบบต่างๆ เพื่อนำเสนอแนว	ดค.364 ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม 3 (3-0-6) CF364 Family and Social Change แนวคิด วงจรชีวิตครอบครัว โครงสร้างและรูปแบบครอบครัวต่าง ๆ พลวัตการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสถานการณ์ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสมาชิกครอบครัวโดยเฉพาะเด็ก และเยาวชน วิฤติ ความเข้มแข็งของครอบครัว และแนวทางการพัฒนาการทำงานและบทบาท

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
การทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ ในการเสริมสร้างพลังความเข้มแข็งของครอบครัว ควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน	ของนักสังคมสงเคราะห์เพื่อการแก้ไข จัดการป้องกันปัญหา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน

2) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 6 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>ดค.361 แนวคิดการพัฒนาเด็กและเยาวชน 3 (3-0-6)</p> <p>CF361 Concept in Child and Youth Development</p> <p>แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาเด็กและเยาวชน หลักอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก แนวคิดการคุ้มครองเด็ก การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก แนวคิดการทำงานกับเด็ก เยาวชน ที่ถูกทารุณกรรมและถูกทอดทิ้ง การประเมินสถานะทางสังคม การวางแผนรายบุคคล และวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อการคุกคามเด็กและเยาวชนในระดับครอบครัว ชุมชน ศึกษาสาระสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก และการประยุกต์ใช้มาตรฐานขั้นต่ำในการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เยาวชน</p>	<p>ดค.361 แนวคิดการคุ้มครองเด็ก 3 (3-0-6)</p> <p>CF361 Child Protection Concept</p> <p>แนวคิดการคุ้มครองเด็ก การทำร้ายทารุณกรรม การเลี้ยงดูอย่างไม่เหมาะสม ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อภาวะกาย จิต สังคมของเด็ก การทำงานกับเด็ก เยาวชน ที่ถูกทารุณกรรมและถูกทอดทิ้ง การทำงานกับเด็กที่เป็นผู้กระทำ การประเมินสถานะด้านกาย จิต สังคม ครอบครัว สถานะเสี่ยง ที่มีผลต่อการวางแผนคุ้มครองเด็ก รูปแบบการทำงานสหวิชาชีพ และวิธีการจัดการรายกรณี เพื่อการคุ้มครองเด็ก ระยะสั้นและระยะยาว สาระสำคัญของกฎหมายด้านการคุ้มครองเด็ก และการประยุกต์ใช้มาตรฐานขั้นต่ำในการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เยาวชน</p>
<p>ดค.362 บูรณาการการทำงานกับเด็กและเยาวชน 3 (3-0-6)</p> <p>CF362 Integrated Practice with Children and Youth</p> <p>แนวคิด กระบวนการและวิธีการต่างๆ ในการทำงานเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนผ่านรูปแบบการประชุมกลุ่มวิชาชีพ และทีมสหวิชาชีพ การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการทำงานกับเด็กและเยาวชน ในระดับปัจเจก กลุ่ม และการทำงานกับชุมชน กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเด็กและเยาวชน ในรูปแบบต่างๆ การบริหารจัดการรายกรณี และการฝึกทักษะการทำงานภายใต้สถานการณ์จริง</p>	<p>ดค.362 สวัสดิการเด็กและครอบครัว 3 (3-0-6)</p> <p>CF362 Child and Family Welfare</p> <p>แนวคิดสิทธิเด็กและแนวคิดอื่นที่สำคัญในการจัดสวัสดิการเด็กและครอบครัว ความหมาย ขอบเขต วัตถุประสงค์ และความสำคัญของสวัสดิการเด็กและครอบครัว พลวัตการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวและสังคมที่มีผลต่อการจัดสวัสดิการเด็กและครอบครัว หลักการ รูปแบบ และลักษณะบริการสวัสดิการเด็กและครอบครัวของต่างประเทศและประเทศไทย บทบาทของหน่วยงานที่จัดบริการสวัสดิการเด็กและครอบครัวในประเทศไทย แนวทางการพัฒนาการจักระบบสวัสดิการ เด็กและครอบครัว บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในงานสวัสดิการเด็กและครอบครัว ตลอดจนการทำงานสวัสดิการเด็กในภาวะฉุกเฉิน</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
<p>ดค.365 การพัฒนาโครงการสำหรับเด็ก เยาวชน 3 (3-0-6) และครอบครัว</p> <p>CF365 Program Development for Children Youth and Family</p> <p>แนวคิด รูปแบบและแนวทางในการพัฒนาการเขียน การนำเสนอ การบริหารโครงการ ตลอดจนการเลือกสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม การวิเคราะห์โครงการพัฒนาเด็ก เยาวชน ทั้งแนวคิดและรูปแบบต่างๆ ของหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อเสนอแนะและพัฒนาโครงการ ที่เชื่อมโยงกับการผลักดันเชิงนโยบาย และการพัฒนาเด็กและเยาวชน อย่างมีส่วนร่วม</p>	<p>ดค.365 การพัฒนาโครงการสำหรับเด็ก 3 (3-0-6) และเยาวชน</p> <p>CF365 Development of Program for Children and Youth</p> <p>แนวคิดและรูปแบบการพัฒนาโครงการสำหรับเด็ก และเยาวชนบนฐานสิทธิเด็ก ซึ่งครอบคลุมถึงแนวทางในการพัฒนาโครงการอย่างมีส่วนร่วม รวมทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางในการจัดการทรัพยากรสำหรับเด็ก และเยาวชน ผ่านการระดม สรรหา และปรับใช้ทรัพยากร ทางสังคม รวมถึงการทำงานในรูปแบบการสร้างและพัฒนา เครือข่ายเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>
<p>ดค.366 เทคนิคในการทำงานกับเด็กและเยาวชน 3 (3-0-6)</p> <p>CF366 Working Techniques with Children and Youth</p> <p>วิธีการและเทคนิคในการทำงานกับเด็ก เยาวชน กลุ่มเป้าหมายต่างๆ เทคนิคการแสวงหาข้อเท็จจริง เทคนิคการ สื่อสารกับเด็ก เทคนิคการทำงานกลุ่ม เทคนิคการสอบปากคำ เด็ก ดนตรีบำบัด ศิลปะบำบัด เทคนิคนันทบำบัด เทคนิคในการทำงานกับกลุ่มเด็กที่มีความจำเป็นพิเศษ เช่น เด็กพิการ และ เทคนิคพิเศษอื่นๆ อันเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เพื่อการ ฟื้นฟู บำบัด และพัฒนาเด็กเยาวชน บนพื้นฐานการปฏิบัติจริง</p>	<p>ดค.366 บูรณาการเทคนิคการทำงานกับเด็ก 3 (3-0-6) และเยาวชน</p> <p>CF366 Integrated Techniques for Working with Children and Youth</p> <p>วิธีการ และเทคนิคการทำงานกับเด็กและเยาวชน เทคนิคการสื่อสาร เทคนิคการแสวงหาข้อเท็จจริง เทคนิค การสืบพยานเด็ก เทคนิคการทำกระบวนการกลุ่มกับเด็กและ เยาวชน ศิลปะบำบัด และละครบำบัด อันเป็นเครื่องมือเพื่อ การพัฒนาเด็กและเยาวชน เชื่อมโยงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม บนพื้นฐานการปฏิบัติงานจริง</p>
<p>ดค.367 สวัสดิการในการศึกษาพิเศษและ 3 (3-0-6) การศึกษา ทางเลือก</p> <p>CF367 Welfare in Special Education and Alternative</p> <p>ความหมาย แนวคิด หลักการด้านสวัสดิการทาง การศึกษา แนวทางและวิธีการจัดการศึกษาพิเศษ การศึกษา ทางเลือก รวมทั้งการเรียนร่วมในรูปแบบต่างๆ และศึกษา สวัสดิการทางการศึกษาในระบบ นอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย ที่จัดขึ้นแก่กลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการ หลากหลายและแตกต่างกัน โดยวิเคราะห์ถึงปัญหาและ อุปสรรคในการจัดการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนา ศักยภาพ ของกลุ่มเป้าหมาย ศึกษาการทำงานและบทบาทของงานสังคม สงเคราะห์ในการแสวงหาการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน</p>	<p>ดค.367 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา 3 (3-0-6)</p> <p>CF367 Social work in Education</p> <p>ปรัชญา เป้าประสงค์และจุดมุ่งหมายของการศึกษาและ สวัสดิการด้านการศึกษาในฐานะบรรทัดฐานในการพัฒนา ศักยภาพมนุษย์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม หลักและ วิธีการและรูปแบบในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทาง การศึกษา รูปแบบในการปฏิบัติงานการสังคมสงเคราะห์ใน โรงเรียนกับครู บุคลากร นักเรียน นักศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน บทบาทและหน้าที่ของการ สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษาเพื่อพัฒนานโยบาย สวัสดิการด้านการศึกษา</p>

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
และสหวิชาชีพ	
คค.369 สัมมนาการพัฒนาเด็กและเยาวชน 3 (3-0-6) CF369 Seminar in Child and Youth Development สัมมนาเชิงบูรณาการความคิด แนวทาง หลักการและวิธีการต่าง ๆ ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในครอบครัว สถาบันทางสังคม โดยการนำองค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้มาเชื่อมโยงวิเคราะห์ สังเคราะห์ร่วมกัน เพื่อสรุปทริเียนและนำไปสู่การพัฒนาทิศทางของการพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัวอย่างเหมาะสม	คค.369 สัมมนาการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว 3 (3-0-6) CF369 Seminar in Child Youth and Family Development สัมมนาเชิงบูรณาการ ความคิด หลักการ วิธีการและแนวทาง ต่างๆ ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน วิเคราะห์ สังเคราะห์ หอ้งค์ความรู้ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และการสรุปทริเียน เพื่อการกำหนดและพัฒนาทิศทางในการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัวอย่างเหมาะสม

- 3) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 3 วิชา คือ
- 3.1) คค.363 การจัดการทรัพยากรสำหรับเด็กและเยาวชน 3 (3-0-6)
- 3.2) คค.368 วิกฤติครอบครัวกับการแก้ไข 3 (3-0-6)
- 3.3) คค.375 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและพัฒนาเด็กเยาวชน 3 (3-0-6)

สรุปการเปลี่ยนแปลงรายวิชา วิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว

- 1) แก้ไขคำอธิบายรายวิชา จำนวน 1 วิชา
- 2) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 6 วิชา
- 3) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 3 วิชา

5.6.6 วิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ (พร.)

หลักสูตร พ.ศ.2552 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 6 วิชา ส่วนหลักสูตร พ.ศ.2556 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 7 วิชา โดยมีการเปลี่ยนแปลงรายวิชาดังต่อไปนี้

- 1) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 3 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
พร.321 ความรู้พื้นฐานด้านแรงงาน 3 (3-0-6) LW321 Introduction to Labour Studies ความรู้ทั่วไปและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแรงงานและความสัมพันธ์กับภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อันได้แก่ ขอบเขตและความหมายของแรงงาน กลุ่มหรือประเภทต่าง ๆ โครงสร้างของกำลังแรงงาน สถานะทางเศรษฐกิจสังคมของแรงงานทั้งของประเทศไทย และต่างประเทศ ทฤษฎีที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์และการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับแรงงานและชีวิตการทำงานทั้งในระดับสากลและระดับประเทศ อาทิ ตลาดแรงงาน ค่าจ้าง	พร. 321 ทฤษฎีสังคมและเศรษฐกิจกับแรงงาน 3 (3-0-6) LW 321 Social and Economic Theories and Labour ทฤษฎีฐานรากในการอธิบายแรงงานทั้งในฐานะผู้ผลิต ผู้บริโภค และผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การปฏิบัติต่อแรงงานเพื่อสร้างผลผลิตภาพและความอยู่ดีมีสุขของแรงงาน ผลกระทบและปฏิภิริยาของแรงงานต่อแนวทางปฏิบัติเหล่านั้น ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
การย้ายถิ่น ชนชั้นแรงงาน ความขัดแย้ง สหภาพและองค์กรแรงงาน จริยธรรมในงาน เศรษฐศาสตร์การเมืองที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน และอื่น ๆ	
พร.322 การบริหารแรงงานและสวัสดิการ 3 (3-0-6) LW322 Labour and Welfare Administration แนวความคิดและวิวัฒนาการของการบริหารแรงงานและสวัสดิการทั้งของไทยและต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญแก่การวิเคราะห์บทบาทของฝ่ายต่าง ๆ เช่น รัฐบาล ลูกจ้าง นายจ้าง ประชาสังคม ต่อการบริหารแรงงานและสวัสดิการในบริบทที่เปลี่ยนแปลง แนวทางการบริหารแรงงานและสวัสดิการที่นำไปสู่คุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานและความเป็นธรรมทางสังคม	พร. 322 การบริหารทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิต3 (3-0-6) การทำงาน LW 322 Human Resource Management and Quality of Work Life รูปแบบ วิธีการ และกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่จำเป็นต่อการบริหารแรงงาน เช่น การสรรหาคัดเลือก การออกแบบงานที่มีคุณค่า การจูงใจ และการสร้างความพึงพอใจในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การบริหารค่าตอบแทน และการพัฒนาแรงงาน แนวทางการบริหารแรงงานและสวัสดิการที่มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงาน ofแรงงานในองค์กร
พร.333 แรงงานกลุ่มพิเศษ 3 (3-0-6) LW333 Specific Groups of Labour แรงงานกลุ่มที่ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม กลุ่มที่ด้อยโอกาสเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานแรงงานทั่วไป ทั้งในแง่ของกฎหมายและสภาพที่เป็นจริง เพื่อนำไปสู่แนวทางและมาตรการในการจัดสวัสดิการ และบริหารจัดการแรงงานกลุ่มพิเศษดังกล่าวในรูปแบบและทิศทางที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ รวมถึงการวางนโยบายและแผนปฏิบัติการในอนาคต ทั้งระยะสั้นและระยะยาว	พร. 333 ประเด็นพิเศษด้านแรงงานและสวัสดิการ 3 (3-0-6) LW 333 Special Topics in Labor and Welfare ปรากฏการณ์ด้านแรงงานและสวัสดิการในสถานการณ์ปัจจุบันที่ส่งผลต่อผลิตภาพและคุณภาพชีวิตของแรงงานกลุ่มที่ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และขาดหลักประกันทางกฎหมาย แนวทาง มาตรการ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวในการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มนี้ในทิศทางและรูปแบบที่เหมาะสม (มีการศึกษาดูงาน)

2) แก้ไขวิชาบังคับก่อน จำนวน 1 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
พร.401 การฝึกปฏิบัติในงานบริหารแรงงาน และสวัสดิการ 3 (0-6-3) LW401 Field Practicum in Labour and Welfare Administration วิชาบังคับก่อน : สอบได้ พร.321 ความรู้พื้นฐานด้านแรงงาน, พร.322 การบริหารแรงงานและสวัสดิการ และ สค.475 ปัญหาแรงงานและมาตรการทางกฎหมาย	พร. 401 การฝึกปฏิบัติในงานบริหารแรงงาน และสวัสดิการ 3 (0-6-3) LW 401 Field Practicum in Labor and Welfare Administration วิชาบังคับก่อน : พร.321 ทฤษฎีสังคมและเศรษฐกิจกับแรงงาน , พร.322 การบริหารทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิตการทำงาน และ พร.323 มาตรการทางกฎหมายกับการจัดการ

- 4) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 2 วิชา คือ
- 4.1) พร.331 แร่งงานกับทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 3 (3-0-6)
- 4.2) พร.332 เพศสภาพและการทำงาน 3 (3-0-6)

สรุปการเปลี่ยนแปลงรายวิชา วิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ

- 1) แก้ไขชื่อ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 3 วิชา
- 2) แก้ไขวิชาบังคับก่อน จำนวน 1 วิชา
- 3) เปิดวิชาใหม่ จำนวน 3 วิชา
- 4) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 2 วิชา

5.6.7 วิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ (สผ.)

หลักสูตร พ.ศ.2552 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 11 วิชา ส่วนหลักสูตร พ.ศ.2556 มีวิชาในหลักสูตร จำนวน 5 วิชา โดยมีการเปลี่ยนแปลงรายวิชาดังต่อไปนี้

- 1) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ จำนวน 1 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
สผ.314 การเกษียณอายุ การวางแผนและการปรับตัว 3 (3-0-6) WO314 Retirement, Planning and Adjustment กระบวนการเตรียมการเข้าสู่วัยสูงอายุ ระยะการเข้าสู่ วัยสูงอายุ การเตรียมการด้านการใช้ชีวิตหลังเกษียณ การ อยู่ร่วมกับครอบครัว การเปลี่ยนหรือการคงอยู่ด้านอาชีพ กระบวนการ และบทบาททางสังคมที่จะมีส่วนร่วมในการ เตรียมการสำหรับผู้เข้าสู่ระบบการเกษียณ กระบวนการ เตรียมการเข้าสู่วัยสูงอายุ ด้านเศรษฐกิจ สุขภาพกาย จิต และสังคม	สผ. 314 การวางแผนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุและการเกษียณ 3 (3-0-6) WO 314 Planning for Aging and Retirement กระบวนการเตรียมการเข้าสู่วัยสูงอายุ ระยะการ เข้าสู่วัยสูงอายุ การเตรียมการด้านการใช้ชีวิตหลังเกษียณ การอยู่ร่วมกับครอบครัว การเปลี่ยนหรือการรักษาสถาน ภาพการทำงาน กระบวนการ และบทบาททางสังคมที่จะมี ส่วนร่วมในการเตรียมการสำหรับผู้เข้าสู่ระบบการเกษียณ กระบวนการเตรียมการเข้าสู่วัยสูงอายุ ด้านเศรษฐกิจ สุขภาพกาย จิต และสังคม

- 2) แก้ไขคำอธิบายรายวิชา จำนวน 2 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
สผ.311 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพหุสาขาวิชา 3 (3-0-6) WO311 Introduction to Social Gerontology ศาสตร์ที่เกี่ยวกับสังคมและจิตวิทยาผู้สูงอายุ ประชากรสูงอายุ และการเปลี่ยนแปลง/ ทฤษฎีและ แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้สูงอายุ ทั้งด้านพฤติกรรม จิตวิทยา เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง การปกครอง และ แนวคิดการพัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ	สผ. 311 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพหุสาขาวิชา 3 (3-0-6) WO 311 Introduction to Social Gerontology ศาสตร์และทฤษฎีที่เกี่ยวกับความสูงอายุ และประชากรสูงอายุ ทฤษฎีว่าด้วยความสูงอายุ แนวคิด การพัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) ระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ กฎหมาย นโยบายที่ เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุทั้งในประเทศ ระดับภูมิภาคอาเซียน

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
(Active Aging) ทั้งด้านการพัฒนาสุขภาพ การมีส่วนร่วมและความมั่นคง เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	และ ระดับสากล
สผ.313 การบริหารการจัดบริการผู้สูงอายุ 3 (3-0-6) WO313 Management of Aging Services แนวคิด ทฤษฎี การบริหารองค์การ ศึกษาวิเคราะห์ กลวิธีการบริหารองค์การสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุ การดำเนินการของหน่วยงานองค์การสวัสดิการผู้สูงอายุในระดับครอบครัว ชุมชน สถาบัน	สผ. 313 การบริหารการจัดบริการผู้สูงอายุ 3 (3-0-6) WO 313 Management of Services for Older Persons แนวคิด ทฤษฎี การบริหารองค์การ การบริหารความเสี่ยง การประเมินในภาวะวิกฤติ การบริหารแบบองค์รวม ศึกษาวิเคราะห์การบริหารองค์การสวัสดิการ การกำหนดแผนยุทธศาสตร์การจัดบริการเพื่อผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัย เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ หลักการการดูแลระยะยาว และการจัดบริการผู้สูงอายุระยะสุดท้าย การพัฒนาระบบการดำเนินการของหน่วยงานหรือองค์การสวัสดิการผู้สูงอายุ การประสานร่วมกับเครือข่ายทั้งระดับองค์การและ ภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สถาบัน

3) แก้ไขชื่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 1 วิชา คือ

เดิม (หลักสูตร พ.ศ. 2552)	แก้ไขเป็น (หลักสูตร พ.ศ. 2556)
สผ.312 ระบบสวัสดิการสังคมและผู้สูงอายุ 3 (3-0-6) WO312 The Social Welfare System for the Older Persons ปรัชญา แนวคิด และพัฒนาการของเนื้อหาสาระด้านสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ การพิจารณาถึงอิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลต่อการกำหนดสวัสดิการผู้สูงอายุ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง บริการสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในระดับครอบครัว ชุมชน และสถาบัน การริเริ่มและการปฏิรูปในสถานการณ์การเมือง การปกครองที่มีผลต่อบทบาทนักสังคมสงเคราะห์และสหวิชาชีพ	สผ. 312 สวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ 3 (3-0-6) WO 312 Social Welfare for Older Persons แนวคิดและทฤษฎีสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ หลักการ นโยบายกฎหมาย มาตรการ และพัฒนาการการปฏิรูปสังคมไทยที่ส่งผลต่อระบบสวัสดิการผู้สูงอายุ บริการและมาตรฐานการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุในระดับครอบครัว ชุมชน สถาบัน และเครือข่ายผู้สูงอายุ บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ สหวิชาชีพ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุ ในระดับประเทศ และภูมิภาคอาเซียน

4) เปิดวิชาใหม่ จำนวน 1 วิชา คือ

สพ. 319 ทักษะและเทคนิคการปฏิบัติงานกับผู้สูงอายุ

3 (3-0-6)

WO 319 Skills and Techniques for Practice with Older Persons

ฐานคิดและหลักการพื้นฐานการทำงานกับผู้สูงอายุ กระบวนการ ขั้นตอน การปฏิบัติงานทางสังคม สงเคราะห์ที่เน้นการคุ้มครอง สนับสนุนและพัฒนาผู้สูงอายุในแต่ละช่วงวัย เพื่อมุ่งสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ทักษะและเทคนิค การประเมินในแต่ละช่วงวัย การดูแลระยะยาว การดูแลระยะสุดท้าย การปฏิบัติงานกับครอบครัวสูงอายุและทีมสห วิชาชีพเพื่อเตรียมผู้สูงอายุเข้าสู่สภาวะสุดท้ายของชีวิต การวางแผนการจัด กำกับ ประเมินผลและพัฒนาบริการทาง สังคมและสถานบริการในรูปแบบรายกรณี ครอบครัว กลุ่ม ชุมชนและเครือข่ายประชาสังคม

Foundations and basic principles of practice with older persons; the process and procedure of social work practice: protection, support, and well-being development of older persons in all aging stages; skills and techniques for assessment of and practice with older persons; long-term and end-of-life care; practice with older persons' families and working with a multi-disciplinary team for the preparation of the older persons' end stage of life; planning, provision, monitoring, evaluation, and development of social services and welfare agencies on the basis of casework, group work, a family, a community, or a civil society network.

5) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 7 วิชา

5.1) สพ.315 กลวิธีการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ 3 (3-0-6)

5.2) สพ.316 การจัดบริการระดับครอบครัวสำหรับผู้สูงอายุ 3 (3-0-6)

5.3) สพ.317 การจัดบริการระดับชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ 3 (3-0-6)

5.4) สพ.318 การจัดบริการในสถาบันสำหรับผู้สูงอายุ 3 (3-0-6)

5.5) สพ.325 การดูแลระยะยาวและบริการผู้สูงอายุระยะสุดท้าย 3 (3-0-6)

5.6) สพ.326 การจัดการด้านที่อยู่อาศัยและสภาวะแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุ 3 (3-0-6)

5.7) สพ.327 บริการผู้สูงอายุในภาวะสุดท้ายและการตาย 3 (3-0-6)

สรุปการเปลี่ยนแปลงรายวิชา วิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ

1) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ จำนวน 1 วิชา

3) แก้ไขคำอธิบายรายวิชา จำนวน 2 วิชา

4) แก้ไขชื่อวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และคำอธิบายรายวิชา จำนวน 1 วิชา

5) เปิดวิชาใหม่ จำนวน 1 วิชา

6) ปิด/ตัดออก (โดยนำเนื้อหาไปรวมกับวิชาอื่น) จำนวน 7 วิชา

6. โครงสร้างหลักสูตรภายหลังการปรับปรุงแก้ไข

โครงสร้างหลักสูตรภายหลังการปรับปรุงแก้ไข เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างเดิม และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2552 ของกระทรวงศึกษาธิการ มีดังนี้

หมวดวิชา	เกณฑ์ กระทรวงศึกษาธิการ	โครงสร้างเดิม	โครงสร้างใหม่
1. วิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	30	30
2. วิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต	99	99
- วิชาเอก		- 75	- 84
- วิชาโท หรือวิชาเลือก		- 24	- 15
3. วิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	6	6
รวมหน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต	135	135

ภาคผนวก 4

ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตร หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

ฉบับปี พ.ศ.2552 กับฉบับ พ.ศ.2556

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552	หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556
<p>1. ชื่อหลักสูตร และชื่อปริญญา</p> <p>1.1 ชื่อหลักสูตร</p> <p>ภาษาไทย : สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต</p> <p>ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Social Work Program</p> <p>1.2 ชื่อปริญญา</p> <p>ภาษาไทย ชื่อเต็ม : สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ชื่อย่อ : สส.บ.</p> <p>ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Social Work ชื่อย่อ : B.S.W.</p>	<p>1. ชื่อหลักสูตร และชื่อปริญญา</p> <p>1.1 ชื่อหลักสูตร</p> <p>ภาษาไทย : สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต</p> <p>ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Social Work Program</p> <p>1.2 ชื่อปริญญา</p> <p>ภาษาไทย ชื่อเต็ม : สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ชื่อย่อ : สส.บ.</p> <p>ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Social Work ชื่อย่อ : B.S.W.</p>
<p>2. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>2.1 ปรัชญาของหลักสูตร</p> <p>สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการศึกษาเพื่อการสร้างความเป็นธรรมทางสังคม และการพัฒนาสังคม การยอมรับความหลากหลายในมิติต่างๆ การสร้างสังคมที่ไม่กีดกันและเลือกปฏิบัติ เคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชน และสิทธิการเข้าถึงบริการของทุกภาคส่วน การรับใช้สังคม และการสร้างสำนึกในการรับผิดชอบต่อน้ำที่</p> <p>2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>1) เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ด้านสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ มีวิวิธยาในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และทักษะวิชาชีพ สามารถประยุกต์และพัฒนาเครื่องมือการทำงานในองค์กร ชุมชน กลุ่มเป้าหมายต่างๆ และครอบครัวได้</p>	<p>2. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>2.1 ปรัชญาของหลักสูตร</p> <p>สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการศึกษาเพื่อการสร้างความเป็นธรรมทางสังคม และการพัฒนาสังคม การยอมรับความหลากหลายในมิติต่างๆ การสร้างสังคมที่ไม่กีดกันและเลือกปฏิบัติ เคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชน และสิทธิการเข้าถึงบริการของทุกภาคส่วน การรับใช้สังคม และการสร้างสำนึกในการรับผิดชอบต่อน้ำที่</p> <p>2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>1) เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ด้านสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ มีวิวิธยาในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และทักษะวิชาชีพ สามารถประยุกต์และพัฒนาเครื่องมือการทำงานในองค์กร ชุมชน กลุ่มเป้าหมายต่างๆ และครอบครัวได้</p>

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552	หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556
<p>2) เพื่อผลิตบัณฑิต ให้สามารถบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะคิด และทักษะทางวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ต่าง ๆ มีความสามารถพัฒนากลวิธีการทำงานใหม่ ๆ และประยุกต์เครื่องมือการทำงานทางวิชาชีพในการทำงานกับคน องค์กร ท้องถิ่น ชุมชน สังคม ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาค สากล รวมทั้งสามารถทำงานแบบสหวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม</p> <p>3) เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีจริยธรรม สำนึกทางสังคม จิตสาธารณะ สามารถเป็นผู้นำการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในสังคม เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม</p>	<p>2) เพื่อสร้างบัณฑิต ให้สามารถบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะคิด และทักษะทาง วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ มีความสามารถพัฒนา กลวิธีการทำงานใหม่ ๆ และประยุกต์เครื่องมือการทำงานทางวิชาชีพในการทำงานกับคน องค์กร ท้องถิ่น ชุมชน สังคม ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาค สากล รวมทั้งสามารถทำงานแบบสห วิชาชีพได้อย่างเหมาะสม</p> <p>3) เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม สำนึกทางสังคม จิตสาธารณะ สามารถ เป็นผู้นำการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม</p>
<p>3. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา</p> <p>เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2540 ข้อ 7</p>	<p>3. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา</p> <p>คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2540 (พร้อมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ข้อ 7</p>
<p>4. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา</p> <p>เป็นไปตามระเบียบการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาของสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือการคัดเลือกตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยความ เห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย</p>	<p>4. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา</p> <p>การคัดเลือกผู้เข้าศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาใน สถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือการคัดเลือก ตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย</p>
<p>5. จำนวนการรับนักศึกษา</p> <p>ปีการศึกษาจะรับนักศึกษาปีละ 300 คน ประกอบด้วย ศูนย์รังสิต ปีละ 250 คน และศูนย์ ลำปาง ปีละ 50 คน</p>	<p>5. จำนวนการรับนักศึกษา</p> <p>ปีการศึกษาจะรับนักศึกษาปีละ 375 คน ประกอบด้วย ศูนย์รังสิต ปีละ 250 คน และศูนย์ ลำปาง ปีละ 125 คน</p>
<p>6. ระบบการศึกษา</p> <p>เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2540 ข้อ 6 คือ การศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ใช้ระบบทวิภาค โดยแบ่งเวลาศึกษาในปีหนึ่งๆ เป็นสองภาคการศึกษาปกติ ซึ่งเป็นภาคการศึกษาที่บังคับ คือภาคหนึ่งและภาคสอง ภาค การศึกษาหนึ่งๆ มีระยะเวลา 16 สัปดาห์ และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้ โดยใช้เวลาศึกษาไม่น้อย</p>	<p>6. ระบบการศึกษา</p> <p>ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ และอาจเปิด ภาคฤดูร้อนได้โดยใช้เวลาการศึกษา ไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ ละรายวิชาให้เท่ากับภาคปกติ</p>

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552	หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556																												
<p>กว่า 6 สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคปกติด้วย ภาคฤดูร้อน เป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ การคิดหน่วยกิต ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) วิชาบรรยาย (ภาคทฤษฎี) 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต 2) วิชาฝึกทดลอง (ภาคปฏิบัติ) 2 หรือ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต 3) การฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อการศึกษาภาคปกติมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต 4) Special Project นักศึกษาใช้เวลาฝึกภาคปฏิบัติ (ภายใต้การควบคุมของอาจารย์) 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคการศึกษาปกติ รวม 45 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต 																													
<p>7. โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตร</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า</td> <td style="text-align: right;">135 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>1. วิชาศึกษาทั่วไป</td> <td style="text-align: right;">30 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>2. วิชาเฉพาะ</td> <td style="text-align: right;">99 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td> 2.1 วิชาเอก (75 หน่วยกิต)</td> <td></td> </tr> <tr> <td> 2.2 วิชาโท หรือวิชาเลือก (24 หน่วยกิต)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. วิชาเลือกเสรี</td> <td style="text-align: right;">6 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td style="text-align: right;">135 หน่วยกิต</td> </tr> </table>	จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า	135 หน่วยกิต	1. วิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต	2. วิชาเฉพาะ	99 หน่วยกิต	2.1 วิชาเอก (75 หน่วยกิต)		2.2 วิชาโท หรือวิชาเลือก (24 หน่วยกิต)		3. วิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต	รวม	135 หน่วยกิต	<p>7. โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตร</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า</td> <td style="text-align: right;">135 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>1. วิชาศึกษาทั่วไป</td> <td style="text-align: right;">30 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>2. วิชาเฉพาะ</td> <td style="text-align: right;">99 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td> 2.1 วิชาเอก (84 หน่วยกิต)</td> <td></td> </tr> <tr> <td> 2.2 วิชาโท หรือวิชาเลือก (15 หน่วยกิต)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. วิชาเลือกเสรี</td> <td style="text-align: right;">6 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td style="text-align: right;">135 หน่วยกิต</td> </tr> </table>	จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า	135 หน่วยกิต	1. วิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต	2. วิชาเฉพาะ	99 หน่วยกิต	2.1 วิชาเอก (84 หน่วยกิต)		2.2 วิชาโท หรือวิชาเลือก (15 หน่วยกิต)		3. วิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต	รวม	135 หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า	135 หน่วยกิต																												
1. วิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต																												
2. วิชาเฉพาะ	99 หน่วยกิต																												
2.1 วิชาเอก (75 หน่วยกิต)																													
2.2 วิชาโท หรือวิชาเลือก (24 หน่วยกิต)																													
3. วิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต																												
รวม	135 หน่วยกิต																												
จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า	135 หน่วยกิต																												
1. วิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต																												
2. วิชาเฉพาะ	99 หน่วยกิต																												
2.1 วิชาเอก (84 หน่วยกิต)																													
2.2 วิชาโท หรือวิชาเลือก (15 หน่วยกิต)																													
3. วิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต																												
รวม	135 หน่วยกิต																												
<p>8. ข้อกำหนดของหลักสูตร</p> <p>8.1 วิชาพื้นฐานทั่วไป 30 หน่วยกิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ส่วนที่ 1 รวม 21 หน่วยกิต เป็นหลักสูตรกลางของมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนจำนวน 21 หน่วยกิต 2) ส่วนที่ 2 เป็นหลักสูตรของคณะ จำนวนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต 	<p>8. ข้อกำหนดของหลักสูตร</p> <p>8.1 วิชาพื้นฐานทั่วไป 30 หน่วยกิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ส่วนที่ 1 รวม 21 หน่วยกิต เป็นหลักสูตรกลางของมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนจำนวน 21 หน่วยกิต 2) ส่วนที่ 2 เป็นหลักสูตรของคณะ จำนวนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต 																												

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552	หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556
<p>8.2 วิชาเฉพาะ 99 หน่วยกิต</p> <p>1) วิชาเอก (75 หน่วยกิต)</p> <p>1) วิชาบังคับในสาขา 51 หน่วยกิต</p> <p>1.1) วิชาบังคับภาคทฤษฎี 36 หน่วยกิต</p> <p>1.2) วิชาบังคับภาคปฏิบัติ 15 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาเลือกในและนอกสาขา นักศึกษาต้องเลือกศึกษารายวิชาในหมวดวิชาเลือกในและนอกสาขา 4 วิชา 12 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาวิชาดังต่อไปนี้</p> <p>2.1) กลุ่มวิชาเสริมแนวคิดและวิธีการสังคมสงเคราะห์</p> <p>2.2) กลุ่มวิชาสหศาสตร์และสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ประยุกต์</p> <p>2.3) กลุ่มวิชาเลือกนอกสาขา</p> <p>3) วิชาบังคับนอกสาขา 12 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาโท หรือวิชาเลือก 24 หน่วยกิต นักศึกษาอาจเลือกศึกษารูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังนี้</p> <p>1) วิชาโท 24 หน่วยกิต นักศึกษาอาจเลือกศึกษาสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นวิชาโท โดยศึกษาตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหลักสูตรวิชาโทสาขาวิชานั้น ๆ และหากมีจำนวนหน่วยกิตของวิชาโทเหลืออยู่ นักศึกษาจะต้องเลือกศึกษาวิชาจากสาขาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อให้ครบจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ข้างต้น ทั้งนี้ นับรวมวิชาศึกษาทั่วไปหมวดภาษาต่างประเทศด้วย</p> <p>2) วิชาเลือก 24 หน่วยกิต นักศึกษาอาจเลือกศึกษาจากวิชาของสาขาวิชาใดก็ได้ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ รวมไม่เกิน 4 สาขา ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต</p> <p>8.3 วิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p>	<p>8.2 วิชาเฉพาะ 99 หน่วยกิต</p> <p>1) วิชาเอก (84 หน่วยกิต)</p> <p>1) วิชาบังคับในสาขา 57 หน่วยกิต</p> <p>1.1) กลุ่มวิชาปรัชญาและแนวคิดพื้นฐาน 9 หน่วยกิต</p> <p>1.2) กลุ่มวิชาพฤติกรรมมนุษย์ สังคม และการพัฒนา 9 หน่วยกิต</p> <p>1.3) กลุ่มวิชาทฤษฎีแนวคิด และทักษะการปฏิบัติงาน 24 หน่วยกิต</p> <p>1.4) กลุ่มวิชาฝึกภาคปฏิบัติ 15 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาเลือกในและนอกสาขา นักศึกษาต้องเลือกศึกษารายวิชาในหมวดวิชาเลือกในและนอกสาขา 4 วิชา 12 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาวิชาดังต่อไปนี้</p> <p>2.1) กลุ่มวิชาเสริมแนวคิดและวิธีการสังคมสงเคราะห์</p> <p>2.2) กลุ่มวิชาสหศาสตร์และสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ประยุกต์</p> <p>2.3) กลุ่มวิชาเลือกนอกสาขา</p> <p>3) วิชาบังคับนอกสาขา 15 หน่วยกิต</p> <p>2) วิชาโท หรือวิชาเลือก 15 หน่วยกิต นักศึกษาอาจเลือกศึกษารูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังนี้</p> <p>1) วิชาโท 15 หน่วยกิต นักศึกษาอาจเลือกศึกษาสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ เป็นวิชาโท โดยศึกษาตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหลักสูตรวิชาโทสาขาวิชานั้นๆ และหากมีจำนวนหน่วยกิตของวิชาโทเหลืออยู่ นักศึกษาจะต้องเลือกศึกษาวิชาจากสาขาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อให้ครบจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ข้างต้น ทั้งนี้ นับรวมวิชาศึกษาทั่วไปหมวดภาษาต่างประเทศด้วย</p> <p>2) วิชาเลือก 15 หน่วยกิต นักศึกษาอาจเลือกศึกษาจากวิชาของสาขาวิชาใดก็ได้ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ รวมไม่เกิน 4 สาขา ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต</p> <p>8.3 วิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p>

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552	หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556
<p>นักศึกษาอาจเลือกศึกษารายวิชาใดก็ได้ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ทั้งนี้ นับรวมวิชาศึกษาทั่วไปหมวดภาษาต่างประเทศด้วย</p>	<p>นักศึกษาอาจเลือกศึกษารายวิชาใดก็ได้ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ทั้งนี้ นับรวมวิชาศึกษาทั่วไปหมวดภาษาต่างประเทศด้วย</p>
<p>8.4 การศึกษาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท นักศึกษานอกคณะที่ประสงค์จะศึกษาสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท ต้องศึกษารายวิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต</p> <p>8.5 การศึกษาเพื่อรับอนุปริญญาในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ นักศึกษาผู้ใดได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรในสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 111 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขต่อไปนี้ มีสิทธิ์ได้รับอนุปริญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00 2) ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ภาคการศึกษา 3) ได้ศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ครอบคลุมหลักสูตร รวม 30 หน่วยกิต 4) ได้ศึกษาวิชาเฉพาะของสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 75 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 4.1) วิชาบังคับในสาขา 51 หน่วยกิต คือ <ol style="list-style-type: none"> 4.1.1) วิชาบังคับภาคทฤษฎี 36 หน่วยกิต 4.1.2) วิชาบังคับภาคปฏิบัติ 15 หน่วยกิต 4.2) วิชาเลือกในและนอกสาขา 12 หน่วยกิต 4.3) วิชาบังคับนอกสาขา 12 หน่วยกิต 5) ได้ศึกษาวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 	<p>8.4 การศึกษาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท นักศึกษานอกคณะที่ประสงค์จะศึกษาสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาโท ต้องศึกษารายวิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต</p> <p>8.5 การศึกษาเพื่อรับอนุปริญญาในสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ นักศึกษาผู้ใดได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรในสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 99 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขต่อไปนี้ มีสิทธิ์ได้รับอนุปริญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00 2) ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ภาคการศึกษา 3) ได้ศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ครอบคลุมหลักสูตร รวม 30 หน่วยกิต 4) ได้ศึกษาวิชาเฉพาะของสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 63 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 4.1) วิชาบังคับในสาขา 45 หน่วยกิต คือ <ol style="list-style-type: none"> 4.1.1) วิชาบังคับภาคทฤษฎี 36 หน่วยกิต 4.1.2) วิชาบังคับภาคปฏิบัติ 9 หน่วยกิต 4.2) วิชาเลือกในและนอกสาขา 9 หน่วยกิต 4.3) วิชาบังคับนอกสาขา 9 หน่วยกิต 5) ได้ศึกษาวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
<p>9 รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร</p> <p>9.1 วิชาพื้นฐานทั่วไป 30 หน่วยกิต</p> <p>9.1.1 ส่วนที่ 1 21 หน่วยกิต</p>	<p>9 รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร</p> <p>9.1 วิชาพื้นฐานทั่วไป 30 หน่วยกิต</p> <p>9.1.1 ส่วนที่ 1 21 หน่วยกิต</p>

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552	หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556
มธ.110 สหวิทยาการมนุษยศาสตร์	มธ.100 พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม 3 หน่วยกิต
มธ.120 สหวิทยาการสังคมศาสตร์	มธ.110 สหวิทยาการมนุษยศาสตร์ 2 หน่วยกิต
มธ.130 สหวิทยาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	มธ.120 สหวิทยาการสังคมศาสตร์ 2 หน่วยกิต
ท.161 การใช้ภาษาไทย	มธ.130 สหวิทยาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2 หน่วยกิต
สข.070 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1	ท. 161 การใช้ภาษาไทย หรือ ท. 160 ภาษาไทยเบื้องต้น 3 หน่วยกิต
สข.171 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2	สข.070 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 0 หน่วยกิต
สข.172 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3	สข.171 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 3 หน่วยกิต
บังคับเลือก 1 วิชา จาก 5 วิชา	สข.172 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 3 หน่วยกิต
มธ.151 คณิตศาสตร์ทั่วไประดับมหาวิทยาลัย	บังคับเลือก 1 วิชา จาก 5 วิชา
มธ.152 หลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์	มธ.151 คณิตศาสตร์ทั่วไประดับมหาวิทยาลัย 3 หน่วยกิต
มธ.153 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	มธ.152 หลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ 3 หน่วยกิต
มธ.154 รากฐานคณิตศาสตร์	มธ.153 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 3 หน่วยกิต
มธ.155 สถิติพื้นฐาน	มธ.154 รากฐานคณิตศาสตร์ 3 หน่วยกิต
มธ.156 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	มธ.155 สถิติพื้นฐาน 3 หน่วยกิต
ส่วนที่ 2 รวม 9 หน่วยกิต	มธ.156 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 3 หน่วยกิต
มธ.113 ความรู้พื้นฐานทางปรัชญาและศาสนา	ส่วนที่ 2 รวม 9 หน่วยกิต
มธ.121 มนุษย์กับสังคม	มธ.113 ความรู้พื้นฐานทางปรัชญาและศาสนา 3 หน่วยกิต
มธ.122 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	มธ.121 มนุษย์กับสังคม 3 หน่วยกิต
9.2 วิชาเฉพาะ	มธ.122 กฎหมายในชีวิตประจำวัน 3 หน่วยกิต
9.2.1 วิชาเอกสังคมสงเคราะห์	9.2 วิชาเฉพาะ
1) วิชาบังคับในสาขา 57 หน่วยกิต	9.2.1 วิชาเอกสังคมสงเคราะห์
	1) วิชาบังคับในสาขา 57 หน่วยกิต

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552		หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556	
ศค.111 ปรัชญาสังคมสงเคราะห์และจริยธรรมทางวิชาชีพ	3 หน่วยกิต	ศค.111 ปรัชญาและแนวคิดสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต
ศค.212 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	3 หน่วยกิต	ศค.211 จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์	3 หน่วยกิต
ศค.213 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	3 หน่วยกิต	ศค.212 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	3 หน่วยกิต
ศค.214 สวัสดิการสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคม	3 หน่วยกิต	ศค.213 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	3 หน่วยกิต
ศค.221 สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม	3 หน่วยกิต	ศค.214 สวัสดิการสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคม	3 หน่วยกิต
ศค.222 พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต	ศค.221 สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม	3 หน่วยกิต
ศค.223 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1	3 หน่วยกิต	ศค.222 พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต
ศค.224 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1	3 หน่วยกิต	ศค.223 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1	3 หน่วยกิต
ศค.311 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 2	3 หน่วยกิต	ศค.224 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1	3 หน่วยกิต
ศค.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2	3 หน่วยกิต	ศค.311 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 2	3 หน่วยกิต
ศค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3	3 หน่วยกิต	ศค.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2	3 หน่วยกิต
ศค.411 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต	ศค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3	3 หน่วยกิต
ศค.201 การดูงานและสัมมนา	3 หน่วยกิต	ศค.314 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต
ศค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	6 หน่วยกิต	ศค.411 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต
ศค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	6 หน่วยกิต	ศค.201 การดูงานและสัมมนา	3 หน่วยกิต
2) วิชาเลือกในและนอกสาขา นักศึกษาต้องเลือกศึกษารายวิชาในหมวดวิชาเลือกในและนอกสาขา 4 วิชา 12 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาวิชาดังต่อไปนี้		ศค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	6 หน่วยกิต
2.1) กลุ่มวิชาเสริมแนวคิดและวิธีการสังคมสงเคราะห์		ศค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	6 หน่วยกิต
ศค.335 การพัฒนาและการจัดการโครงการทางสังคม	3 หน่วยกิต	2) วิชาเลือกในและนอกสาขา นักศึกษาต้องเลือกศึกษารายวิชาในหมวดวิชาเลือกในและนอกสาขา 4 วิชา 12 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาวิชาดังต่อไปนี้	
ศค.336 พลวัตกลุ่มกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต	2.1) กลุ่มวิชาเสริมแนวคิดและวิธีการสังคมสงเคราะห์	
ศค.337 การสังคมสงเคราะห์กับความเป็นธรรมในสังคม	3 หน่วยกิต	ศค.335 การพัฒนาและการจัดการโครงการทางสังคม	3 หน่วยกิต
		ศค.336 พลวัตกลุ่มกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552		หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556	
ศค.405 การฝึกภาคปฏิบัติ 3	6 หน่วยกิต	ศค.405 การฝึกภาคปฏิบัติตามความสนใจ	3 หน่วยกิต
ศค.435 การค้นคว้าโดยอิสระ	3 หน่วยกิต	ศค.435 การค้นคว้าโดยอิสระ	3 หน่วยกิต
ศค.439 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต		
ศค.445 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันครอบครัว	3 หน่วยกิต		
ศค.446 การจัดการความขัดแย้งในงานสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต	ศค.446 การจัดการความขัดแย้งในงานสวัสดิการสังคม	3 หน่วยกิต
2.2) กลุ่มวิชาศาสตร์และสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ประยุกต์		2.2) กลุ่มวิชาศาสตร์และสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ประยุกต์	
ศค.265 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3 หน่วยกิต	ศค.265 สวัสดิการสุขภาพ	3 หน่วยกิต
ศค.266 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต	3 หน่วยกิต		
ศค.365 ชีวิตครอบครัวศึกษา เพศศึกษาและจริยธรรมทางเพศ	3 หน่วยกิต	ศค.365 ชีวิตครอบครัวศึกษา เพศศึกษาและจริยธรรมทางเพศ	3 หน่วยกิต
ศค.366 สวัสดิการครอบครัวและเด็ก	3 หน่วยกิต		
ศค.367 แรงงานศึกษา	3 หน่วยกิต		
ศค.368 เสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในงานสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต		
ศค.465 การศึกษากับการพัฒนาสังคม	3 หน่วยกิต	ศค.465 การศึกษากับการพัฒนาสังคม	3 หน่วยกิต
ศค.466 การสังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา	3 หน่วยกิต		
ศค.467 การป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด	3 หน่วยกิต		
ศค.468 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	3 หน่วยกิต		
ศค.469 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมาย	3 หน่วยกิต	ศค.469 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมายสวัสดิการสังคม	3 หน่วยกิต
ศค.475 ปัญหาแรงงานและมาตรการทางกฎหมาย	3 หน่วยกิต		
ศค.476 การสังคมสงเคราะห์ในอุตสาหกรรมและสวัสดิการฯ	3 หน่วยกิต		
ศค.477 สวัสดิการชุมชน	3 หน่วยกิต	ศค.477 สวัสดิการชุมชน	3 หน่วยกิต
ศค.478 เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	3 หน่วยกิต	ศค.478 เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	3 หน่วยกิต
ศค.479 สิทธิมนุษยชน การพิทักษ์สิทธิและการเสริมสร้างพลังอำนาจ	3 หน่วยกิต	ศค.479 เสริมสร้างสิทธิมนุษยชนในงานสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552	หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556
สค.485 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อในงานสังคมสงเคราะห์ 3 หน่วยกิต	สค.485 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อในงานสังคมสงเคราะห์ 3 หน่วยกิต
สค.486 การระดมทุนทางสังคมในงานสังคมสงเคราะห์ 3 หน่วยกิต	สค.486 การระดมทุนทางสังคมในงานสังคมสงเคราะห์ 3 หน่วยกิต
สค.487 สวัสดิการผู้สูงอายุ 3 หน่วยกิต	
สค.488 สวัสดิการสตรีและเด็กในภาวะยากลำบาก 3 หน่วยกิต	สค. 488 สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางสังคม 3 หน่วยกิต
สค.489 สวัสดิการสำหรับคนพิการ 3 หน่วยกิต	สค.489 สวัสดิการคนพิการ 3 หน่วยกิต
สค.495 สวัสดิการทางสังคมและสังคมสงเคราะห์สำหรับกลุ่มพิเศษ 3 หน่วยกิต	
สค.496 การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์สำหรับผู้ติดยาและสารเสพติด 3 หน่วยกิต	สค.496 การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์สำหรับผู้เสพและผู้ติดยา 3 หน่วยกิต
สค.497 การจัดการและดำเนินการในกรณีภาวะภัยพิบัติ 3 หน่วยกิต	สค.497 การจัดการและดำเนินการในกรณีภาวะภัยพิบัติ 3 หน่วยกิต
	สค.498 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม 3 หน่วยกิต
	สค.499 ประชาคมอาเซียนกับสวัสดิการสังคม 3 หน่วยกิต
2.3) กลุ่มวิชาเลือกนอกสาขา คือ	2.3) กลุ่มวิชาเลือกนอกสาขา คือ
สข.256 ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ 1 3 หน่วยกิต	
สข.356 ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ 2 3 หน่วยกิต	สข.356 ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ 2 3 หน่วยกิต
3) วิชาบังคับนอกสาขา 12 หน่วยกิต มี 4 วิชา คือ	3) วิชาบังคับนอกสาขา 15 หน่วยกิต มี 5 วิชา คือ
ม.201 มานุษยวิทยาเบื้องต้น 3 หน่วยกิต	ม.201 มานุษยวิทยาเบื้องต้น 3 หน่วยกิต
ร.211 ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ 3 หน่วยกิต	ร.211 ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ 3 หน่วยกิต
ศ.210 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น 3 หน่วยกิต	ศ.210 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น 3 หน่วยกิต
สว.201 สังคมวิทยาเบื้องต้น 3 หน่วยกิต	สว.201 สังคมวิทยาเบื้องต้น 3 หน่วยกิต
	สข.256 ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ 1 3 หน่วยกิต
9.3 หลักสูตรวิชาโท	9.3 หลักสูตรวิชาโท
9.3.1) หลักสูตรวิชาโททางการพัฒนาชุมชน	9.3.1) หลักสูตรวิชาโททางการพัฒนาชุมชน
พช.311 แนวคิด ทฤษฎีในการพัฒนาชุมชน 3 หน่วยกิต	พช.311 แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาชุมชน 3 หน่วยกิต

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552		หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556	
พช.312 กระบวนการเสริมสร้างพลังชุมชน	3 หน่วยกิต	พช.312 ปฏิบัติการพัฒนาชุมชน	3 หน่วยกิต
พช.313 การบริหารงานพัฒนาชุมชน	3 หน่วยกิต	พช.313 การบริหารงานพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น	3 หน่วยกิต
พช.411 สัมมนา : แนวคิดและแนวทางการพัฒนาชุมชนไทย	3 หน่วยกิต		3 หน่วยกิต
พช.415 พลวัตของชุมชนในบริบททางสังคม	3 หน่วยกิต	พช.415 การเสริมสร้างพลังชุมชนและเครือข่าย	3 หน่วยกิต
พช.416 การจัดการตนเองของชุมชน	3 หน่วยกิต	พช.416 การจัดการทุนในชุมชนและสังคม	3 หน่วยกิต
พช.417 การจัดการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วม	3 หน่วยกิต	พช.417 การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา	3 หน่วยกิต
พช.418 เทคนิคการทำงานกับชุมชน	3 หน่วยกิต		
พช.425 การพัฒนาชุมชนกับกลุ่มชาติพันธุ์และชุมชนหลายวัฒนธรรม	3 หน่วยกิต		
พช.426 การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมกับการพัฒนาชุมชน	3 หน่วยกิต		
พช.427 เศรษฐกิจชุมชน และวิสาหกิจชุมชน	3 หน่วยกิต		
พช.428 นิเวศวิทยาแนวสื่อกับการพัฒนาชุมชน	3 หน่วยกิต		
พช.435 การศึกษาประเด็นพิเศษทางการพัฒนาชุมชน	3 หน่วยกิต	พช.435 การวิจัยและการจัดความรู้ในงานพัฒนาชุมชน	3 หน่วยกิต
9.3.2) หลักสูตรวิชาโทการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม		9.3.2) หลักสูตรวิชาโทการบริหารงานยุติธรรม	
ก.311 ความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรม	3 หน่วยกิต	ยธ.311 ความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	3 หน่วยกิต
ก.312 ทฤษฎีอาชญากรรม	3 หน่วยกิต	ยธ.312 อาชญวิทยา และทัณฑวิทยา	3 หน่วยกิต
ก.313 ทฤษฎีลงโทษและการแก้ไขผู้กระทำผิด	3 หน่วยกิต	ยธ.313 การแก้ไขผู้กระทำผิดในชุมชน	3 หน่วยกิต
ก.314 เขี้ยววิทยา	3 หน่วยกิต	ยธ.314 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน	3 หน่วยกิต
ก.315 บทบาทของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม	3 หน่วยกิต	ยธ.315 เขี้ยวอาชญากรรมกับความรุนแรงในครอบครัว	3 หน่วยกิต
ก.316 การแก้ไขผู้กระทำผิดโดยชุมชน	3 หน่วยกิต	ยธ.316 การบริหารความมั่นคงปลอดภัย	3 หน่วยกิต
ก.317 ความรุนแรงในครอบครัว	3 หน่วยกิต	ยธ.317 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	3 หน่วยกิต
ก.318 เสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในกระบวนการยุติธรรม	3 หน่วยกิต		

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552		หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556	
ก.319 เทคนิคการทำงานกับผู้กระทำผิด	3 หน่วยกิต		
ก.320 การบริหารงานความมั่นคงปลอดภัย	3 หน่วยกิต		
ก. 321 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน	3 หน่วยกิต		
9.3.3) หลักสูตรวิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์		9.3.3) หลักสูตรวิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	
สพ.311 การประเมินและวินิจฉัยทางสังคมเพื่อการบริหารจัดการรายกรณี	3 หน่วยกิต	สพ.310 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต	3 หน่วยกิต
สพ.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3 หน่วยกิต	สพ.311 การประเมินและวินิจฉัยทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3 หน่วยกิต
สพ.313 เครื่องมือทางสังคมและการสนับสนุนทางสังคม	3 หน่วยกิต	สพ.312 การวิจัย และการจัดการความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3 หน่วยกิต
สพ.314 ระบาดวิทยาสังคมและนิเวศวิทยาสุขภาพ	3 หน่วยกิต	สพ.313 การบำบัดในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3 หน่วยกิต
สพ.315 ระบบสวัสดิการสุขภาพ	3 หน่วยกิต	สพ.314 นิเวศวิทยาสุขภาพ	3 หน่วยกิต
สพ.316 ครอบครัวบำบัดและการให้การปรึกษาครอบครัว	3 หน่วยกิต	สพ.315 สุขภาพชุมชน	3 หน่วยกิต
สพ.317 อาชีวอนามัย	3 หน่วยกิต	สพ.316 นวัตกรรมในงานสังคมสงเคราะห์สุขภาพ	3 หน่วยกิต
สพ.318 จิตบำบัดในงานสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต		
สพ.319 นวัตกรรมในกระบวนการสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3 หน่วยกิต		
9.3.4) หลักสูตรวิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว		9.3.4) หลักสูตรวิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว	
ดค.361 แนวคิดการพัฒนาเด็กและเยาวชน	3 หน่วยกิต	ดค.361 แนวคิดการคุ้มครองเด็ก	3 หน่วยกิต
ดค.362 บูรณาการการทำงานกับเด็กและเยาวชน	3 หน่วยกิต	ดค.362 สวัสดิการเด็กและครอบครัว	3 หน่วยกิต
ดค.363 การจัดการทรัพยากรสำหรับเด็กและเยาวชน	3 หน่วยกิต		
ดค.364 ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	3 หน่วยกิต	ดค.364 ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	3 หน่วยกิต
ดค.365 การพัฒนาโครงการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว	3 หน่วยกิต	ดค.365 การพัฒนาโครงการสำหรับเด็ก และเยาวชน	3 หน่วยกิต
ดค.366 เทคนิคในการทำงานกับเด็กและเยาวชน	3 หน่วยกิต	ดค.366 บูรณาการเทคนิคการทำงานกับเด็ก และเยาวชน	3 หน่วยกิต

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552		หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556	
คค.367 สวัสดิการในการศึกษาพิเศษและการศึกษาทางเลือก	3 หน่วยกิต	คค.367 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา	3 หน่วยกิต
คค.368 วิกฤติครอบครัวกับการแก้ไข	3 หน่วยกิต		
คค.369 สัมมนาการพัฒนาเด็กและเยาวชน	3 หน่วยกิต	คค.369 สัมมนาการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว	3 หน่วยกิต
คค.375 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและพัฒนาเด็กเยาวชน	3 หน่วยกิต		
9.3.5) หลักสูตรวิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ		9.3.5) หลักสูตรวิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ	
พร.321 ความรู้พื้นฐานด้านแรงงาน	3 หน่วยกิต	พร.321 ทฤษฎีสังคมและเศรษฐกิจกับแรงงาน	3 หน่วยกิต
พร.322 การบริหารแรงงานและสวัสดิการ	3 หน่วยกิต	พร.322 การบริหารทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิตการทำงาน	3 หน่วยกิต
พร.331 แรงงานกับทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	3 หน่วยกิต		3 หน่วยกิต
พร.332 เพศสภาพและการทำงาน	3 หน่วยกิต		3 หน่วยกิต
พร.333 แรงงานกลุ่มพิเศษ	3 หน่วยกิต	พร.333 ประเด็นพิเศษด้านแรงงานและสวัสดิการ	3 หน่วยกิต
พร.401 การฝึกปฏิบัติในงานบริหารแรงงานและสวัสดิการ	3 หน่วยกิต	พร.401 การฝึกปฏิบัติในงานบริหารแรงงานและสวัสดิการ	3 หน่วยกิต
		พร.323 มาตรการทางกฎหมายกับการจัดการปัญหาแรงงานและสวัสดิการ	3 หน่วยกิต
		พร.334 สังคมวิทยาและจิตวิทยาการทำงาน	3 หน่วยกิต
		พร.335 การบริหารความขัดแย้งในประเด็นแรงงาน	3 หน่วยกิต
9.3.6) หลักสูตรวิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ		9.3.6) หลักสูตรวิชาโทสวัสดิการผู้สูงอายุ	
สผ.311 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพฤฒาวิทยา	3 หน่วยกิต	สผ.311 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพฤฒาวิทยา	3 หน่วยกิต
สผ.312 ระบบสวัสดิการสังคมและผู้สูงอายุ	3 หน่วยกิต	สผ.312 สวัสดิการสังคมกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ	3 หน่วยกิต
สผ.313 การบริหารการจัดบริการผู้สูงอายุ	3 หน่วยกิต	สผ.313 การบริหารการจัดบริการผู้สูงอายุ	3 หน่วยกิต
สผ.314 การเกษียณอายุ การวางแผนและการปรับตัว	3 หน่วยกิต	สผ.314 การวางแผนเข้าสู่ผู้สูงอายุและการเกษียณ	3 หน่วยกิต
สผ.315 กลวิธีการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ	3 หน่วยกิต		

หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2552	หลักสูตรฉบับปี พ.ศ.2556
สพ.316 การจัดบริการระดับครอบครัวสำหรับผู้สูงอายุ	
สพ.317 การจัดบริการระดับชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ	
สพ.318 การจัดบริการในสถาบันสำหรับผู้สูงอายุ	
สพ.325 การดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ	
สพ.326 การจัดการด้านที่อยู่อาศัยและสภาวะแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุ	
สพ.327 บริการผู้สูงอายุในภาวะสุดท้ายและการตาย	
	สพ. 319 ทักษะและเทคนิคการปฏิบัติงานกับผู้สูงอายุ 3 หน่วยกิต

ภาคผนวก 5

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

ฉบับปี พ.ศ.2552 กับฉบับ พ.ศ. 2556

1. วิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (สค.)		
หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2552	หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2556	สรุปการเปลี่ยนแปลง
1. รายวิชาที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง		
สค.212 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	สค.212 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	คงเดิม
สค.213 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	สค.213 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	คงเดิม
สค.222 พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	สค.222 พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	คงเดิม
สค.311 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 2	สค.311 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 2	คงเดิม
สค.201 การดูงานและสัมมนา	สค.201 การดูงานและสัมมนา	คงเดิม
สค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	สค.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	คงเดิม
สค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	สค.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	คงเดิม
สค.336 พลวัตกลุ่มกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	สค.336 พลวัตกลุ่มกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	คงเดิม
สค.435 การค้นคว้าโดยอิสระ	สค.435 การค้นคว้าโดยอิสระ	คงเดิม
สค.365 ชีวิตครอบครัวศึกษา เพศศึกษาและจริยธรรมทางเพศ	สค.365 ชีวิตครอบครัวศึกษา เพศศึกษาและจริยธรรมทางเพศ	คงเดิม
สค.465 การศึกษากับการพัฒนาสังคม	สค.465 การศึกษากับการพัฒนาสังคม	คงเดิม
สค.477 สวัสดิการชุมชน	สค.477 สวัสดิการชุมชน	คงเดิม
สค.478 เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	สค.478 เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	คงเดิม
สค.485 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อในงานสังคมสงเคราะห์	สค.485 เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อในงานสังคมสงเคราะห์	คงเดิม
สค.486 การระดมทุนทางสังคมในงานสังคมสงเคราะห์	สค.486 การระดมทุนทางสังคมในงานสังคมสงเคราะห์	คงเดิม
สค.497 การจัดการและดำเนินการในกรณีภาวะภัยพิบัติ	สค.497 การจัดการและดำเนินการในกรณีภาวะภัยพิบัติ	คงเดิม

หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2552	หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2556	สรุปการเปลี่ยนแปลง
<p>2. รายวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลง</p> <p>ศค.214 สวัสดิการสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคม</p> <p>ศค.221 สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม</p> <p>ศค.224 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1</p> <p>ศค.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2</p> <p>ศค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3</p> <p>ศค.411 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์</p> <p>ศค.111 ปรัชญาสังคมสงเคราะห์และจริยธรรมทางวิชาชีพ</p> <p>ศค.446 การจัดการความขัดแย้งในงานสังคมสงเคราะห์</p> <p>ศค.469 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมาย</p> <p>ศค.479 สิทธิมนุษยชน การพิทักษ์สิทธิและการเสริมสร้างพลังอำนาจ</p> <p>ศค.488 สวัสดิการสตรีและเด็กในภาวะยากลำบาก</p> <p>ศค.489 สวัสดิการสำหรับคนพิการ</p> <p>ศค.496 การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์สำหรับผู้ติดยาและสารเสพติด</p> <p>ศค.223 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1</p> <p>ศค.265 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์</p> <p>ศค.405 การฝึกภาคปฏิบัติ 3</p> <p>ศค.439 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์</p>	<p>ศค.214 สวัสดิการสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคม</p> <p>ศค.221 สังคมไทยกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม</p> <p>ศค.224 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1</p> <p>ศค.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2</p> <p>ศค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3</p> <p>ศค.411 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์</p> <p>ศค.111 ปรัชญาและแนวคิดสังคมสงเคราะห์</p> <p>ศค.446 การจัดการความขัดแย้งในงานสวัสดิการสังคม</p> <p>ศค.469 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมายสวัสดิการสังคม</p> <p>ศค.479 การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนในงานสังคมสงเคราะห์</p> <p>ศค.488 สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางสังคม</p> <p>ศค.489 สวัสดิการคนพิการ</p> <p>ศค.496 การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์สำหรับผู้เสพและผู้ติดยาและสารเสพติด</p> <p>ศค.223 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1</p> <p>ศค.265 สวัสดิการสุขภาพ</p> <p>ศค.405 การฝึกภาคปฏิบัติตามความสนใจ</p> <p>ศค.314 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์</p>	<p>แก้ไขคำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขคำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขคำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขคำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขคำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขคำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา</p> <p>แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา-วิชา</p> <p>บังคับก่อน</p> <p>แก้ไขชื่อ-คำอธิบาย-หน่วยกิต</p> <p>แก้ไขรหัสวิชา</p>
<p>3. รายวิชาที่เปิดเพิ่ม</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>ศค.211 จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์</p> <p>ศค.498 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม</p> <p>ศค.499 ประชาคมอาเซียนกับสวัสดิการสังคม</p>	<p>เปิดเพิ่ม</p> <p>เปิดเพิ่ม</p> <p>เปิดเพิ่ม</p>

3. วิชาโทการบริหารงานยุติธรรม (ยธ.)		
หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2552	หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2556	สรุปการเปลี่ยนแปลง
1. รายวิชาที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง		
-	-	
2. รายวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลง		
ก.311 ความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรม	ยธ.311 ความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	แก้ไขชื่อ-อักษรย่อรหัสวิชา
ก.320 การบริหารงานความมั่นคงปลอดภัย	ยธ.316 การบริหารความมั่นคงปลอดภัย	แก้ไขชื่อ-อักษรย่อรหัสวิชา
ก.312 ทฤษฎีอาชญากรรม	ยธ.312 อาชญาวิทยา และทัณฑวิทยา	แก้ไขชื่อ-อักษรย่อ-คำอธิบาย
ก.313 ทฤษฎีสังคมและการแก้ไขผู้กระทำผิด	ยธ.313 การแก้ไขผู้กระทำผิดในชุมชน	แก้ไขชื่อ-อักษรย่อ-คำอธิบาย
ก.314 เขี้ยววิทยา	ยธ.315 เขี้ยวอาชญากรรมกับความรุนแรงในครอบครัว	แก้ไขชื่อ-อักษรย่อ-คำอธิบาย
ก. 321 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน	ยธ.314 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน	แก้ไขชื่อ-อักษรย่อ-คำอธิบาย
3. รายวิชาที่เปิดเพิ่ม		
-	ยธ317 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	เปิดเพิ่ม
4. รายวิชาที่ปิด/ตัดออก		
ก.315 บทบาทของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม	-	ปิด/ตัดออก
ก.316 การแก้ไขผู้กระทำผิดโดยชุมชน	-	ปิด/ตัดออก
ก.317 ความรุนแรงในครอบครัว	-	ปิด/ตัดออก
ก.318 เสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในกระบวนการยุติธรรม	-	ปิด/ตัดออก
ก.319 เทคนิคการทำงานกับผู้กระทำผิด	-	ปิด/ตัดออก

4. วิชาโทสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ (สพ.)		
หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2552	หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2556	สรุปการเปลี่ยนแปลง
1. รายวิชาที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง -	-	
2. รายวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลง สพ.311 การประเมินและวินิจฉัยทางสังคมเพื่อการบริหารจัดการรายกรณี สพ.312 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ สพ.313 เครื่องช่วยทางสังคมและการสนับสนุนทางสังคม สพ.314 ระบาดวิทยาสังคมและนิเวศวิทยาสุขภาพ สพ.315 ระบบสวัสดิการสุขภาพ สพ.316 ครอบครัวบำบัดและการให้การปรึกษาครอบครัว	สพ.311 การประเมินและวินิจฉัยทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ สพ.312 การวิจัย และการจัดการความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ สพ.313 การบำบัดในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ สพ.314 นิเวศวิทยาสุขภาพ สพ.315 สุขภาพชุมชน สพ.316 นวัตกรรมในงานสังคมสงเคราะห์สุขภาพ	แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา
3. รายวิชาที่เปิดเพิ่ม -	สพ.310 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต	เปิดเพิ่ม
4. รายวิชาที่ปิด/ตัดออก สพ.317 อาชีวนามัย สพ.318 จิตบำบัดในงานสังคมสงเคราะห์ สพ.319 นวัตกรรมในกระบวนการบริการสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	- - -	ปิด/ตัดออก ปิด/ตัดออก ปิด/ตัดออก

5. วิชาโทการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว (ดล.)		
หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2552	หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2556	สรุปการเปลี่ยนแปลง
1. รายวิชาที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง -		
2. รายวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลง ดล.364 ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดล.361 แนวคิดการพัฒนาเด็กและเยาวชน ดล.362 บูรณาการการทำงานกับเด็กและเยาวชน ดล.365 การพัฒนาโครงการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ดล.366 เทคนิคในการทำงานกับเด็กและเยาวชน ดล.367 สวัสดิการในการศึกษาพิเศษและการศึกษาทางเลือก ดล.369 สัมมนาการพัฒนาเด็กและเยาวชน	ดล.364 ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดล.361 แนวคิดการคุ้มครองเด็ก ดล.362 สวัสดิการเด็กและครอบครัว ดล.365 การพัฒนาโครงการสำหรับเด็ก และเยาวชน ดล.366 บูรณาการเทคนิคการทำงานกับเด็ก และเยาวชน ดล.367 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา ดล.369 สัมมนาการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว	แก้ไขคำอธิบายรายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา
3. รายวิชาที่เปิดเพิ่ม -	-	
4. รายวิชาที่ปิด/ตัดออก ดล.363 การจัดการทรัพยากรสำหรับเด็กและเยาวชน ดล.368 วิกฤติครอบครัวกับการแก้ไข ดล.375 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและพัฒนาเด็กเยาวชน	- - -	ปิด/ตัดออก ปิด/ตัดออก ปิด/ตัดออก

6. วิชาโทการบริหารแรงงานและสวัสดิการ (พร.)		
หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2552	หลักสูตร ฉบับ พ.ศ.2556	สรุปการเปลี่ยนแปลง
1. รายวิชาที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง -	-	
2. รายวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลง พร.321 ความรู้พื้นฐานด้านแรงงาน พร.322 การบริหารแรงงานและสวัสดิการ พร.333 แรงงานกลุ่มพิเศษ พร.401 การฝึกปฏิบัติในงานบริหารแรงงานและสวัสดิการ	พร.321 ทฤษฎีสังคมและเศรษฐกิจกับแรงงาน พร.322 การบริหารทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิตการทำงาน พร.333 ประเด็นพิเศษด้านแรงงานและสวัสดิการ พร.401 การฝึกปฏิบัติในงานบริหารแรงงานและสวัสดิการ	แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขชื่อ-คำอธิบายวิชา แก้ไขวิชาบังคับก่อน
3. รายวิชาที่เปิดเพิ่ม -	พร. 323 มาตรการทางกฎหมายกับการจัดการปัญหาแรงงานและสวัสดิการ พร.334 สังคมวิทยาและจิตวิทยาการทำงาน พร.335 การบริหารความขัดแย้งในประเด็นแรงงาน	เปิดเพิ่ม เปิดเพิ่ม เปิดเพิ่ม
4. รายวิชาที่ปิด/ตัดออก พร.331 แรงงานกับทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม พร.332 เพศสภาพและการทำงาน	- -	ปิด/ตัดออก ปิด/ตัดออก

ภาคผนวก 6

ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

1. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2540 (พร้อมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)
2. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ.2547 (หมวดที่ 4 การอุทธรณ์)